

Σ 6

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

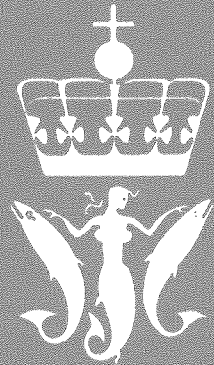
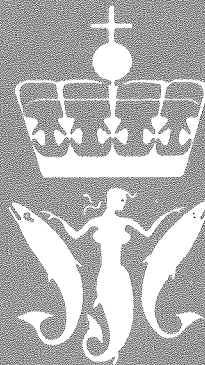
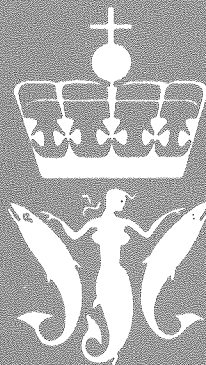
Rapporter
og meldinger

14 OKT 1998

NR. 2/98

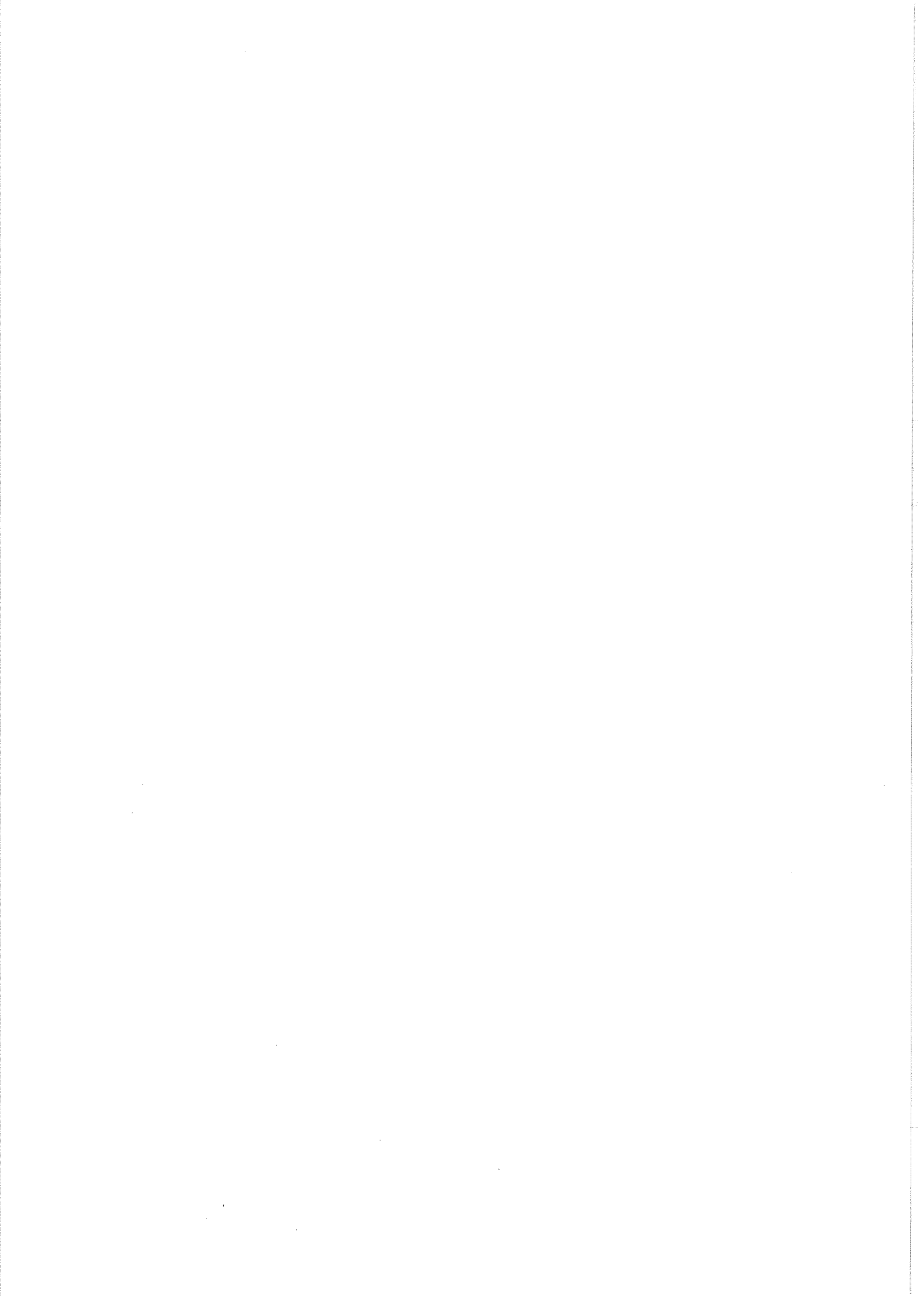
LØNNSOMHETSUNDERSØKELSE FOR
MATFISKANLEGG 1997.

FISKERIDIREKTORATET

666 / 154874

**LØNNSOMHETSUNDERSØKELSE FOR
MATFISKANLEGG 1997.**

FORORD

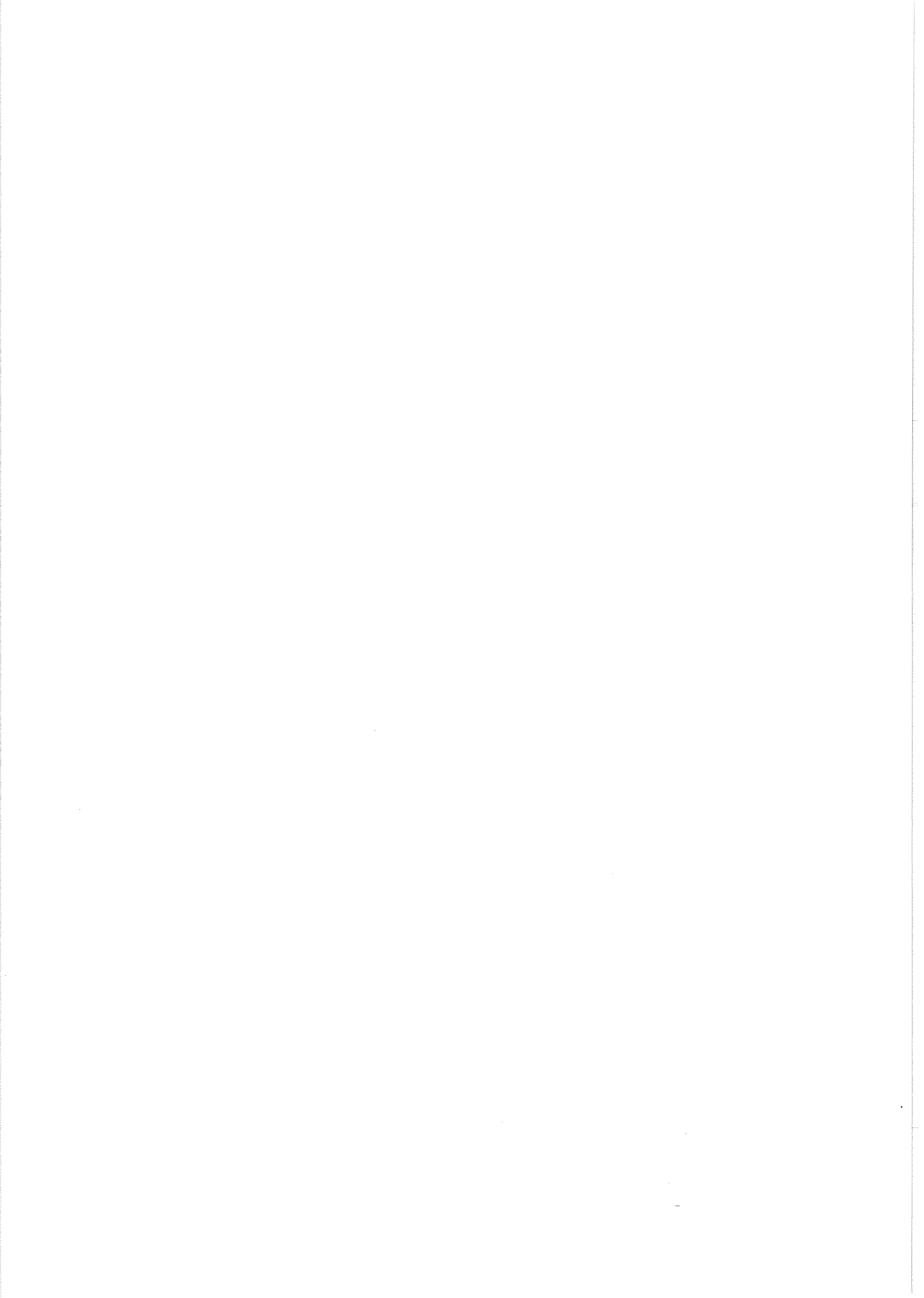
Fiskeridirektoratet legger med dette frem resultater fra sin lønnsomhetsundersøkelse for matfiskanlegg 1997. Tilsvarende undersøkelser er gjort siden 1982.

Konsulent Merete Fauske ved Kontoret for driftsøkonomiske undersøkelser har hatt hovedansvaret for gjennomføring av undersøkelsen og utarbeidelse av meldingen.

Bergen, oktober 1998

Peter Gullestad

Anders Østreim

INNHOOLD

	Side
A. INNLEDNING	5
A1. Om representativiteten	5
A2. Om undersøkelsen	6
A3. Endringer	7
B. SAMMENDRAG	9
B1. Om representativiteten	9
B2. Økt produktivitet	9
B3. Bedre lønnsomhet	10
B4. Redusert produksjonskostnad pr. kg	11
B5. Regionale resultater	12
B6. Resultater fordelt etter størrelse	13
B7. Spredningen	14
C. RESULTATANALYSE - HELE LANDET	15
C1. Produksjon, salg og inntekt	15
C2. Kostnadsutvikling	17
C3. Fôrfaktor	21
C4. Lønnsomhet	23
C5. Likviditet og soliditet	24
C6. "Lavkostnadsprodusentene"	25
D. RESULTATANALYSE - REGIONALE KOMMENTARER	27
D1. Finnmark og Troms	28
D2. Nordland	29
D3. Trøndelag (Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag)	30
D4. Møre og Romsdal	32
D5. Sogn og Fjordane	33
D6. Hordaland	34
D7. Rogaland og Skagerakkysten	36
E. RESULTATANALYSE - FORDELT ETTER ULIKE STØRRELSESGRUPPER	39
E1. Bakgrunn	39
E2. Resultater	39
F. TABELLVERK	43
F1. Hele landet	45
F2. Regionale resultater	49
F3. Resultater fordelt etter størrelse	65
F4. Resultater for de 15 "beste" regnskapsenheter (lavkostnadsprodusentene)	69
F5. Spredningstabeller	73
G. DEFINISJONER BRUKT I TABELLENE	77
H. SUMMARY IN ENGLISH	83
H1. Productivity	83
H2. Profitability	83
H3. Production costs per. kg	84
H4. Regional production costs per. kg	85
I. VEDLEGG - SKJEMA	89

TABELLINNHOLD

	Side
F1. HELE LANDET	45
F2. REGIONER	49
Finnmark og Troms	50-51
Nordland	52-53
Trøndelag (Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag)	54-55
Møre og Romsdal	56-57
Sogn og Fjordane	58-59
Hordaland	60-61
Rogaland og Skagerakkysten	62-63
F3. STØRRELSESGRUPPER	65
F4. LAVKOSTNADSPRODUSENTENE (De 15 "beste" regnskapsenheter)	69
F5. SPREDNINGSTABELLER	73
Produksjonskostnad pr. kg for hvert enkelt regnskap	74
Fôrfaktor for hvert enkelt regnskap	75
Standardavvik, maksimum og minimum for resultat før ekstraord. poster, solgt mengde (laks og ørret), produksjonskostnad pr. kg og fôrfaktor	76

DIAGRAMOVERSIKT

	Side
FIGUR 1: Salgspris pr. kg, uansett fiskeslag 1987-1997	17
FIGUR 2: Fordeling av produksjonskostnader pr. kg produsert fisk 1997.	18
FIGUR 3: Produsert mengde sett i forhold til produksjonskostnad pr. kg i 1997	19
FIGUR 4: Salgspris pr. kg og kostnader pr. kg 1987-1997	24
FIGUR 5: Fordeling av gjeld og egenkapital 1997.	25
FIGUR 6: Produksjonskostnad pr. kg regionalt fordelt 1996-1997.	28
FIGUR 7: Produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Finnmark/Troms 1987-1997.	29
FIGUR 8: Produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Nordland 1987-1997.	30
FIGUR 9: Produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Trøndelag 1994-1997.	31
FIGUR 10: Produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Møre og Romsdal 1987-1997.	33
FIGUR 11: Produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Sogn og Fjordane 1987-1997.	34
FIGUR 12: Produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Hordaland 1987-1997.	36
FIGUR 13: Produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Rogaland/Skagerakk. 1987-1997	37
FIGUR 14: Salgspris pr. kg og produksjonskostnad pr. kg for ulike størrelsesgrupper i 1997	41

Det er kun gjennomsnittstall som vises i diagrammene.

A. INNLEDNING

Fiskeridirektoratet har for hvert av årene 1982-1997 utført lønnsomhetsanalyse av matfiskanlegg (fiskeoppdrettsanlegg). Hjemmel for innhenting av nødvendige grunnlagsdata var gitt i lov av 10. mai 1981 om bygging m.v. av anlegg for klekking av rogn og oppdrett av fisk, skalldyr m.v. Denne loven ble 14. juni 1985 erstattet av lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v.

Siden 1976 har Fiskeridirektoratet også stått for innsamling og revisjon av data for den oppdrettsstatistikken som Statistisk Sentralbyrå gir ut årlig. En del av datamaterialet som blir brukt i lønnsomhetsundersøkelsen er hentet fra denne fiskeoppdrettsstatistikken. Andre data til undersøkelsen blir innhentet særskilt fra oppdretterne ved at vi ber dem fylle ut et eget lønnsomhets-skjema, samt at oppdretter vedlegger kopi av årsregnskapet for det enkelte selskap ved innsendelse av dette skjemaet.

A1. OM REPRESENTATIVITETEN

I utgangspunktet skal *alle konsesjoner* som leverer laks og ørret til slakt i undersøkelsesåret delta i Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelse.

Det har imidlertid vist seg vanskelig for oss å ha med *oppdrettsbedrifter med fellesregnskap* for oppdrett og annen næring, eller bedrifter som kombinerer produksjon av matfisk og settefisk. Dette fordi det er problematisk å skille ut regnskapstall for matfiskdelen i disse regnskapene. *Dersom den prosentvise andel av annen inntekt er mindre enn 10 prosent, 30 prosent ved oppdrettsrelatert inntekt, deltar imidlertid bedriftene i lønnsomhetsundersøkelsen.* Bedrifter som kombinerer produksjon av matfisk og settefisk deltar dersom bedriften kan levere egen regnskapsdel for matfiskproduksjonen eller dersom settefiskproduksjonen utgjør mindre enn 30 prosent av bedriftens totale inntekter.

Fiskeridirektoratets oppdrettsstatistikk gir en oversikt over hvilke konsesjoner som leverer laks og ørret til slakt. Antall konsesjoner som har fått tilsendt lønnsomhetsskjema for 1997 er hentet fra oppdrettsstatistikken for 1996.

På grunnlag av ovennevnte forhold ble det i februar 1998 sendt ut lønnsomhetsskjema til 609 konsesjoner. Svarprosenten var høy, men av ulike årsaker har vi ikke kunne bruke alle returnerte skjema.

Oppdrettsnæringen har de siste årene gjennomgått store forandringer i eierstruktur. Det har blitt mer og mer vanlig at et oppdretts-selskap eier flere konsesjoner. Som følge av disse endringene omfatter årsregnskapene flere og flere konsesjoner. Spesielt har dette vært tilfelle i 1997. Det betyr at færre årsregnskap er med i undersøkelsen for 1997 enn i 1996 (256 årsregnskap i 1997 mot 321 årsregnskap i 1996). Antall konsesjoner som inngår i undersøkelsen har imidlertid økt fra 465 konsesjoner i 1996 til 487 konsesjoner i 1997.

Noen oppdrettsbedrifter har valgt å operere med årsregnskap på konsesjonsnivå eller regionsnivå. Dette fører til at vi i undersøkelsen ikke kan henvise til antall bedrifter fordi en oppdrettsbedrift kan ha levert årsregnskap fra flere enheter/konsesjoner til undersøkelsen. Vi har derfor valgt å *omtale utvalget i forhold til antall innleverte årsregnskap.*

Utviklingen mot større og større oppdretts-selskap har ført til at gjennomsnittstallene for 1997 ikke er helt sammenlignbare med tidligere offentliggjorte undersøkelser. Kun størrelses-

nøytrale poster som f.eks. produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnader pr. kg er sammenlignbare.

Det er viktig å merke seg at lønnsomhetsundersøkelsen er basert på opplysninger fra alle typer oppdrettsbedrifter (integreerte og enkeltstående selskap, store og små produsenter).

Det var ifølge Fiskeridirektoratets foreløpige oppdrettsstatistikk totalt 769 konsesjoner i drift i 1997. En opptelling av konsesjoner i årets lønnsomhetsundersøkelse viser at de 256 innsendte årsregnskapene i årets undersøkelse i alt omfatter 487 konsesjoner. Med utgangspunkt i antall konsesjoner i drift representerer utvalget i lønnsomhetsundersøkelsen 1997 63,3 prosent av alle konsesjoner som var i drift dette året.

For 1996 var tilsvarende tall 321 innsendte årsregnskap som omfattet i alt 465 konsesjoner. Trenden med sammenslåing/samdrift av flere konsesjoner er med andre ord økende.

For å gi et mer utfyllende bilde av representasjonen i undersøkelsen har vi valgt å sammenstille antall konsesjoner i undersøkelsen fordelt på ulike fylker/regioner med totalt antall konsesjoner i drift i fylket/regionen i 1997. Dette er vist i tabellen nedenfor.

Tabell A.1.1

	1997			
	Antall årsregnskap i undersøk. antall	Ant. konsesjoner i undersøk. antall	Tot. antall konsesjoner i drift antall	Represent. basert på konsesjoner %
Hele landet	256	487	769	63,3
Finnmark og Troms	32	65	104	62,5
Nordland	55	81	137	59,1
Trøndelag (nord og sør)	28	106	132	80,3
Møre og Romsdal	34	54	102	52,9
Sogn og Fjordane	33	49	75	65,3
Hordaland	52	91	149	61,1
Rogaland/Skagerakkysten	22	41	70	58,6

Nord- og Sør-Trøndelag er slått sammen til en region, fordi det er levert inn årsregnskap som omfatter konsesjoner over fylkesgrensen. Det samme er tilfelle for Finnmark og Troms.

A2. OM UNDERSØKELSEN

I sammendraget i kapittel B finnes hovedresultatene fra denne undersøkelsen, og de viktigste konklusjonene vi kan trekke på bakgrunn av tallmaterialet.

I analysen i kapittel C, D og E prøver vi å gjøre presentasjonen bredere, samtidig som vi vil prøve å forklare bakgrunnen for utviklingen og de variasjonene som kommer frem.

En presenterer også, i kapittel F, et omfattende tabellverk med tilhørende variabelforklaring i kapittel G for de som ønsker et detaljert bilde.

En har valgt å legge frem tallene for 1997 sammen med tall for 1996 i alle tabellene. Se pkt. A3. Endringer. for mer informasjon.

I tabellverket presenteres først et samlet gjennomsnittresultat for hele landet. Deretter ser vi på gjennomsnittresultater for de ulike geografiske regionene, for gruppering etter eierforhold og gjennomsnittresultatet for de 15 regnskapsenhetene som i 1997 hadde lavest produksjonskostnad pr. kg produsert fisk (under kr 12,97). Disse 15 regnskapsenhetene er ikke nødvendigvis de samme regnskapsenhetene som har best resultat før ekstraordinære poster i undersøkelsen. En utvelgelse etter et slikt kriterium ville gitt et bedre økonomisk resultat for de 15 beste regnskapsenhetene. Vi har valgt å vise de 15 regnskapsenhetene med lavest produksjonskostnad pr. kg produsert fisk, for å vise spredningen i produksjonskostnadene i 1997.

For hver gruppering av regnskapsenheter er det 5 ulike tabeller.

I tabell 1 fremkommer driftsresultatet for gjennomsnittlig regnskapsenhet, med oversikt over inntekter og kostnader i perioden.

Tabell 2 viser balansen (eiendoms- og kapitalforhold) pr. 31.12. for gjennomsnittlig regnskapsenhet.

Tabell 3 viser en del nøkkeltall som rentabilitet, likviditet og soliditet for gjennomsnittlig regnskapsenhet. Nøkkeltallene for alle 3 årene er her regnet ut direkte på grunnlag av fremkomne tall i tabell 1 og 2.

Tabell 4 viser salg og produksjon, kapasitet og flere produktivitetsmål for gjennomsnittlig regnskapsenhet.

Tabell 5 viser kostnader pr. kg produsert fisk for de ulike kostnadsartene smolt, for, forsikring, lønn osv.

Det er kun gjennomsnittresultater som presenteres i undersøkelsen. Vi vil derfor gjøre oppmerksom på at det er store variasjoner i de økonomiske resultater både innad i fylkene og fra regnskapsenhet til regnskapsenhet. Vi har valgt å vise variasjonene i enkelte sentrale størrelser i tabellverket (F5). Tabellene viser spredning i produksjonskostnad pr. kg og förfaktor i 1997 for de ulike regnskapsenhetene. Det fremkommer også i en tabell minimums-, maksimumsverdier og standardavvik for disse størrelsene, samt for postene resultat før ekstraordinære poster og solgt mengde (laks og ørret).

Til slutt i undersøkelsen er det i kapittel H gitt et sammendrag av resultatene på engelsk.

A3. ENDRINGER

A.3.1. Gjennomsnittsberegning

Som tidligere nevnt har oppdrettsnæringen de siste årene gjennomgått store forandringer i eierstruktur. Det har blitt mer og mer vanlig at et oppdrettsselskap eier flere konsesjoner. Endringer i eierstrukturen har ført til at færre årsregnskap er representert i årets undersøkelse enn i 1996. Gjennomsnittet beregnes utfra antall innsendte årsregnskap. Siden utvalget i undersøkelsen omfatter færre årsregnskap, men større produksjonsenheter (flere konsesjoner) vil økningen i enkelte størrelser som f.eks. de totale inntekter og kostnader henger sammen med gjennomsnittsberegningen.

Utviklingen mot større og større oppdrettsselskap har ført til at gjennomsnittstallene for 1997 ikke er sammenlignbare med tidligere offentliggjorte undersøkelser. Kun størrelsesnøytrale

poster som f.eks. produktivitet, nøkkeltall (tabell 3) og produksjonskostnader pr. kg er sammenlignbare.

Effekten av nevnte forhold har vi forsøkt å redusere ved å også beregne 1996-tallene etter antall innsendte årsregnskap. Ny beregning av 1996-tall medfører at tidligere offentliggjorte tall for 1996 ikke er identisk med 1996-tall i denne undersøkelsen.

A.3.2. Lager av frossenfisk

Fra og med 1997-undersøkelsen har vi valgt å ta hensyn til lager av frossenfisk i beregning av driftsresultat og egenkapital. Vi har hentet opplysninger om beholdningsverdi og beholdningsendring på frossenfisk fra årsregnskapet.

Av de 256 innsendte årsregnskapene i undersøkelsen var det 31 årsregnskap som oppgir lager av frossenfisk i 1997, dvs. omlag 12 prosent av utvalget hadde lager av frossenfisk.

Beholdningsendring frossenfisk er sett på som en kostnadsreduserende post i beregningen av driftskostnader (tabell 1). Beholdningsverdi av frossenfisk 31.12 er tatt med i verdivurderingen av oppdrettsvirksomheten under omløpsmidler i balansen (tabell 2).

B. SAMMENDRAG

Hovedkonklusjonene i Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelse av matfiskanlegg for 1997 er følgende:

- Økt produktivitet
- Redusert produksjonskostnad pr. kg
- Bedre lønnsomhet

Lønnsomhetsberegninger for matfiskanlegg er basert på selvkostprinsippet, og har vært utført årlig siden 1982. Tilsvarende lønnsomhetsundersøkelse for settefiskanlegg i 1997 vil bli utarbeidet.

Oppdrettsnæringen har de siste årene gjennomgått store forandringer i eierstruktur. Det har blitt mer og mer vanlig at et oppdrettsselskap eier flere konsesjoner. Som følge av disse endringene omfatter også årsregnskapene flere og flere konsesjoner. Spesielt har dette vært tilfelle i 1997. Det betyr at færre årsregnskap er med i undersøkelsen for 1997 enn i 1996 (256 årsregnskap i 1997 mot 321 årsregnskap i 1996). Antall konsesjoner som inngår i undersøkelsen har imidlertid økt fra 465 konsesjoner i 1996 til 487 konsesjoner i 1997.

Utviklingen mot større og større oppdrettsselskap har ført til at gjennomsnittstallene for 1997 *ikke er helt sammenlignbare med tidligere offentliggjorte undersøkelser*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er helt sammenlignbare. Dette skyldes at gjennomsnittet er beregnet på grunnlag av et mindre antall årsregnskap, men at disse årsregnskapene omfatter større enheter (flere konsesjoner) enn tidligere. Dette er hovedårsaken til den kraftige økningen i de gjennomsnittlige totale inntekter og kostnader.

B1. OM REPRESENTATIVITET

Opplysningene er hentet fra 256 innsendte årsregnskap som i alt omfatter 487 konsesjoner for matfiskoppdrett av laks og ørret. Det var ifølge Fiskeridirektoratets foreløpige statistikk for fiskeoppdrett 769 konsesjoner i drift i 1997. Utvalget i lønnsomhetsundersøkelsen for 1997 er dermed basert på 63 prosent av antall matfiskkonsesjoner i drift.

Det er viktig å merke seg at lønnsomhetsundersøkelsen er basert på opplysninger fra alle typer oppdrettsbedrifter (integreerte og enkeltstående bedrifter, store og små produsenter).

Resultatene som presenteres er *gjennomsnittstall* basert på alle innsendte årsregnskap i utvalget. I tillegg er tilsvarende beregninger gjort for geografiske undergrupper, ulike størrelsesgrupper og de 15 regnskapsenheter som produserte billigst i 1997. Det er også vist spredningstabeller for å illustrere hvor store variasjoner en finner i utvalget.

B2. ØKT PRODUKTIVITET

Produktiviteten - målt ved produksjon pr. årsverk - har gått opp med 12 prosent fra 1996 til 1997. Produktiviteten har økt betydelig de siste årene. Et annet mål på effektiviteten i produksjon vil være produsert mengde fisk pr. kubikkmeter (utnyttet volum). Også denne størrelsen har økt. Som følge av strukturendringene i næringen er størrelsen på den gjennomsnittlige regnskapsenhet økende. *Denne strukturendringen medfører selvfølgelig, at produksjonen for den gjennomsnittlige regnskapsenhet også er økende.*

Tabellen nedenfor viser utvikling i produktivitet målt ved bl.a. produksjon pr årsverk og produksjon pr. m³.

Tabell B.2.1.

		1996	1997
Gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk	kg	173 313	194 323
Gjennomsnittlig produksjon pr. m ³ utnyttet volum	kg	35,8	37,1
Gjennomsnittlig konsesjonsvolum	m ³	20 332	28 796

B3. BEDRE LØNNSOMHET

Undersøkelsen viser en klar forbedring i det økonomiske resultatet fra 1996 til 1997. I 1996 var driftsresultatet negativt, mens driftsresultat i 1997 er positivt. Markedsforholdene for laks var bedre i 1997 enn i 1996. Dette førte til en oppgang i salgspris pr. kg for laks. Prisoppgang, økning i solgt mengde og bedre produksjonseffektivitet er hovedårsaken til en bedring i det økonomiske resultatet.

Tabellen nedenfor viser en del hovedresultater i gjennomsnitt pr. regnskapsenhet, basert på hele utvalgmengden for 1996 og 1997.

Tabell B.3.1

		1996 ¹⁾	1997
Driftsinntekter	kr	13 760 944	20 704 493
Driftskostnader	kr	13 240 383	19 099 970
Driftsresultat	kr	520 561	1 604 523
Resultat før ekstraord. poster	kr	-117 038	823 923
Førfaktor		1,15	1,19
Solgt mengde laks (rund vekt)	kg	606 145	896 454
Solgt mengde ørret (rund vekt)	kg	39 981	77 620
Produksjon (rund vekt)	kg	727 913	1 068 779
Antall årsverk		4,2	5,5
Antall regnskapsenheter i utvalget	stk	321	256

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbar med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. Endringer.

Resultat før ekstraordinære poster er driftsresultat tillagt renteinntekter og fratrukket rentekostnader.

Verdien av levende fisk i sjøen er satt til minimumskost, som er produksjonskostnaden så langt. Driftskostnadene blir justert med endringer i lagerverdien av levende fisk og frossenfisk. Driftskostnadene omfatter også en kalkulatorisk eierlønn for ulønnet arbeidsinnsats utført av eieren.

Lønnsevnen er differansen mellom totale inntekter og totale kostnader eksklusiv lønnskostnader og kalkulert eierlønn.

I lønnsomhetsundersøkelsen beregner en gjennomsnittlig salgspris pr. kg laks og ørret. Den beregnes på følgende måte: *Bokført salgsinntekt dividert på solgt mengde laks eller ørret (rund vekt)*. Gjennomsnittlig salgspris pr. kg solgt laks økte fra kr 20,35 i 1996 til kr 20,53 i 1997. Salgspris pr. kg solgt ørret gikk imidlertid ned med 12,9 prosent fra 1996 til 1997 til kr 17,48.

Det er forhold ved gjennomsnittlig salgspris pr. kg i lønnsomhetsundersøkelsen som må understrekes: *For det første omhandler pris til oppdretter rundfisk. Det andre forhold er at svært mange oppdrettere ikke bokfører utgifter til frakt av fisk til slakteri, slakting og pakking av fisk. I*

stedet blir inntekten til oppdretter fratrukket de nevnte kostnader. Av disse grunner er ikke salgspris pr. kg i lønnsomhetsundersøkelsen sammenlignbar med tilsvarende statistikk fra andre kilder.

En annen svakhet ved den gjennomsnittlige salgspris pr. kg er at den beregnes for hvert anlegg for hele året. Med andre ord er det ikke mulig å identifisere når på året salget faktisk har funnet sted.

Nøkkeltallene nedenfor, som er gjennomsnittstall for hele landet, bekrefter den positive økonomiske utviklingen i næringen. Nøkkeltallene er størrelsesnøytrale poster, og dermed sammenlignbare for 1996 og 1997.

Tabell B.3.2.

		1996	1997
Totalrentabilitet	%	3,8	6,8
Egenkapitalrentabilitet	%	-	13,1
Likviditetsgrad 1	%	137,7	151,2
Likviditetsgrad 2	%	40,6	53,2
Rentedekningsgrad	%	84,4	186,9
Egenkapitalandel	%	24,5	24,3
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	53,2	46,0
Langsiktig gjeld/aktiva	%	22,2	29,7

Likviditetsgrad 1 er verdien av omløpsmidlene i forhold til samlet kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 2 viser det samme forhold om vi i omløpsmidlene ser bort fra lagerverdi av levende fisk og frossenfisk. Rentedekningsgraden viser hvor mange ganger driftsresultatet pluss renteinntekter kunne betale rentekostnadene.

B4. REDUSERT PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG

Tabellen nedenfor viser kostnader pr. kg produsert fisk i gjennomsnitt pr. regnskapsenhet for hele landet for 1996 og 1997. *Produksjonskostnad pr. kg er en størrelsesnøytral post*, og dermed sammenlignbare for 1996 og 1997.

Tabell B.4.1.

		1996	1997
Smolt-/settefiskkostnad	kr	3,00	2,64
Førkostnad	kr	8,60	8,94
Forsikringskostnad	kr	0,35	0,23
Lønnskostnad	kr	1,66	1,58
Andre driftskostnader	kr	2,72	2,51
Rentekostnader (netto)	kr	0,88	0,73
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	17,20	16,64
Erstatninger (-)	kr	0,07	0,12
Tap på fordringer	kr	-0,01	0,03
Kalkulatorisk eierlønn	kr	0,01	0,01
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	0,43	0,34
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	0,57	0,58
Slakte-/pakkekostnad	kr	1,97	2,19
Fraktkostnad	kr	0,18	0,18
SUM	kr	20,28	19,85

Nok en gang er produksjonskostnad pr. kg blitt redusert. Vi har i lønnsomhetsundersøkelsen registrert en nedgang i produksjonskostnad pr. kg 12 år på rad. Produksjonskostnad pr. kg rund fisk ble redusert fra kr 17,20 i 1996 til kr 16,64 i 1997. En nedgang på 3,3 prosent.

Den viktigste årsaken til reduksjonen i produksjonskostnad pr. kg fra 1996 til 1997 var en nedgangen i gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg. Gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg gikk ned med 36 øre fra 1996 til 1997. Nedgangen i smoltkostnad pr. kg skyldes en kombinasjon av økt produksjon (økt gjennomsnittlig vekt på levende fisk) og redusert pris pr. smolt i perioden.

Vi vil presisere at det er gjennomsnittsresultater som presenteres i lønnsomhetsundersøkelsen og at spredningen mellom de enkelte regnskapsenheter er stor. Ser en på produksjonskostnad pr. kg vil en finne regnskapsenheter med beregnet produksjonskostnad pr. kg ned til kr 9 og regnskapsenheter med beregnet produksjonskostnad pr. kg over kr 30. For de regnskapsenheterne med lavest eller høyest beregnet produksjonskostnad pr. kg finner en ofte en betydelig endring i beholdning av levende fisk eller et meget stort salg av fisk.

Tabellen nedenfor viser antall innsendte årsregnskap fordelt på produksjonskostnad pr. kg for regnskapsenheterne i 1997-undersøkelsen.

Tabell B.4.2.

Produksjonskostn. pr. kg	Ant. årsregnskap	Gj. prod.kostn pr. kg	Totalt. salg kg	Prosentvis ¹⁾
Mindre enn kr 15.00	70	13,64	64 775 695	26,0
Mellom kr 15.00 - 20.00	148	17,03	156 878 664	62,9
Mellom kr 20.00 - 25.00	32	21,74	21 912 340	8,8
Større enn kr 25.00	6	27,66	5 796 294	2,3

1) Prosentvis salg av total stakket mengde i lønnsomhetsundersøkelsen.

B5. REGIONALE RESULTATER

Matfiskoppdretterne i de fleste regioner hadde en reduksjon i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 1996 til 1997. Størst nedgang i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg hadde oppdretterne i Møre og Romsdal med 14,3 prosent. Deretter fulgte Rogaland/Skagerakkysten med en nedgang på 11,7 prosent. For de øvrige regionene var det små endringer i produksjonskostnad pr. kg. Matfiskoppdretterne i Trøndelag hadde lavest gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg i 1997. Differansen i produksjonskostnad pr. kg mellom de ulike regionene er imidlertid blitt redusert fra 1996 til 1997.

Tabellen nedenfor viser regional utvikling i produksjonskostnad pr. kg i gjennomsnitt pr. regnskapsenhet, samt antall årsregnskap i undersøkelsen.

Tabell B.5.1.

	1996		1997	
	Kroner	Ant. årsregnskap	Kroner	Ant. årsregnskap
Finnmark og Troms	17,31	39	17,48	32
Nordland	16,79	72	16,67	55
Trøndelag	16,20	41	15,98	28
Møre og Romsdal	19,70	41	16,88	34
Sogn og Fjordane	17,39	36	16,91	33
Hordaland	16,01	57	16,64	52
Rogaland og Skagerakkysten	18,82	35	16,61	22

B6. RESULTATER FORDELT ETTER STØRRELSE (STORE ELLER SMÅ SELSKAP)

Fra og med 1997-undersøkelsen har vi valgt en *ny grupperingsmetode* for å kunne presentere resultater fordelt på størrelse. Det er på bakgrunn av de siste års endringer i eierstruktur vi har valgt å endre grupperingsmetoden. Den nye grupperingsmetoden mener vi gir et *bedre bilde av den økonomiske situasjonen* for de forskjellige størrelsesgruppene enn tidligere års presentasjon av denne type gruppering.

I arbeidet med lønnsomhetsundersøkelsen vil vi foreta en løpende vurdering av grupperingsmetoden. Fremtidige endringer i eierstruktur kan også gjøre det nødvendig å endre grupperingsmetoden i senere undersøkelser.

Det har som tidligere nevnt blitt mer og mer vanlig at et oppdrettsselskap eier flere konsesjoner. Selskap med flere konsesjoner drives ofte som en enhet, og leverer felles årsregnskap for sine konsesjoner. Noen oppdrettsselskap har imidlertid valgt å operere med årsregnskap på konsesjonsnivå eller regionsnivå. Vi har i beregningen av resultat etter størrelse forsøkt å gruppere de innsendte årsregnskapene etter eierforhold. I praksis betyr det at et selskap som har levert flere årsregnskap for sine konsesjoner, i beregningen av resultat etter selskapsstørrelse, er gruppert sammen. Noe som igjen betyr at en gruppering kan bestå av flere årsregnskap enn selskap. Det er imidlertid *antall innsendte årsregnskap som ligger til grunn for gjennomsnittsberegningen*

Formålet med å presentere resultater fordelt etter selskapsstørrelse er å kunne måle eventuelle fordeler ved sammenslåingene. Vi har valgt å presentere gjennomsnittresultater for 4 grupper. Disse er:

- Gruppe 1: Selskaper med 1 konsesjon
- Gruppe 2: Selskaper med 2 og 3 konsesjoner
- Gruppe 3: Selskaper med 4 til 9 konsesjoner
- Gruppe 4: Selskaper med 10 eller flere konsesjoner

Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvor mange innsendte årsregnskap, selskap og konsesjoner som finnes i utvalget for disse 4 gruppene i lønnsomhetsundersøkelsen for 1997.

Tabell B.6.1.

		Ant. årsregnskap	Ant. konsesjoner	Ant. selskaper
Gruppe 1	stk	86	86	86
Gruppe 2	stk	80	135	60
Gruppe 3	stk	51	109	23
Gruppe 4	stk	39	157	10

For å avdekke hvorvidt sammenslåing av konsesjoner har medført stordriftsfordeler i næringen vil en måtte *basere en slik analyse på størrelsesnøytrale resultatbegrep*. Et resultatbegrep som produksjonskostnader pr.kilo og forskjellen i denne mellom de forskjellige størrelsesgrupper av selskap, vil være et egnet verktøy i en slik sammenlikning. Størrelsesnøytrale resultatstørrelser som produksjon pr. årsverk og nøkkeltall (tabell 3) vil også kunne være anvendelige som indikatorer på stordriftsfordeler. Mer detaljerte opplysninger finnes i kapittel E.

En sammenlikning av de fire størrelsesgrupperingene viser at det var gruppe 1 som hadde lavest produksjonskostnad pr. kg (kr 16,03), mens det var gruppe 4 som hadde høyest lønnssevne pr. årsverk (kr 447 076). Høyest produksjon pr. årsverk var det gruppe 3 som hadde med 223 691 kg. Resultatene fordelt etter selskapsstørrelse er m.a.o. ikke entydige.

B7. SPREDNINGEN

Gjennomsnittresultatene i undersøkelsen bygger på et utvalg av 256 innsendte årsregnskap. Spredningen i resultat mellom regnskapsenheter er forholdsvis stor. Spredningen i resultatet er forsøkt vist i tre tabeller. De to første tabellene viser produksjonskostnad pr. kg og førfaktor for hvert enkel regnskapsenhet i 1997. Tabellene viser de enkelte størrelsene sortert etter laveste verdi sammen med plasseringsnummer i forhold til det totale antall regnskapsenheter. Den tredje tabellen viser gjennomsnitt, maksimumsverdi, minimumsverdi, og standardavvik dividert på gjennomsnitt for driftsresultat, resultat før ekstraordinære poster, solgt mengde laks, solgt mengde ørret, førfaktor, produksjonskostnad pr. kg i 1997. Spredningstabellene finner en i tabellverket (F.5.).

C. RESULTATANALYSE - HELE LANDET

Som nevnt tidligere i rapporten er gjennomsnittstallene for 1997 *ikke helt sammenlignbare med tidligere år*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall (tabell 3) og produksjonskostnad pr. kg er sammenlignbare. Dette skyldes at gjennomsnittet i 1997 er beregnet på grunnlag av større regnskapsenheter (årsregnskap som omfatter flere konsesjoner) enn i 1996. Større regnskapsenheter har ført til at antall årsregnskap er redusert i undersøkelsen. En kraftig økning i gjennomsnittlige totale inntekter og kostnader fra 1996 til 1997 henger sammen med nevnte endring i beregningsgrunnlaget.

I dette kapitlet skal vi se nærmere på det gjennomsnittlige økonomiske resultatet for hele landet i 1997. Regnskapsanalysen vil basere seg på de størrelsesnøytralepostene, men også andre størrelser vil bli presentert. Vi vil også se nærmere på gjennomsnittsresultatet for lavkostnadsprodusentene.

C1. PRODUKSJON, SALG OG INNTEKT

Tabellen nedenfor viser noen resultatmål for produksjon, salg og inntekt i gjennomsnitt pr. regnskapsenhet for 1996 og 1997.

Tabell C.1.1.

		1996	1997
Produksjon fisk	kg	727 913	1 068 779
Produksjon pr. m ³	kg	35,8	37,1
Produksjon pr. årsverk	kg	173 313	194 323
Solgt mengde - Laks	kg	606 145	896 454
Solgt mengde - Ørret	kg	39 981	77 620
Salgsinntekt - Laks	kr	12 333 340	18 403 310
Salgsinntekt - Ørret	kr	802 766	1 356 959
Andre ordinære inntekter	kr	576 532	817 783
Erstatninger	kr	48 306	126 441
Driftsinntekter	kr	13 760 944	20 704 493
Renteinntekt	kr	114 740	167 102
Salgspris pr. kg - laks	kr	20,35	20,53
Salgspris pr. kg - ørret	kr	20,08	17,48

Produksjonen av fisk (laks og ørret) økte med 46,8 prosent fra 1996 til 1997. Hovedforklaringen til denne økning er at beregningsgrunnlaget i undersøkelsen består av større enheter, men færre årsregnskap.

Det har imidlertid også vært en *faktisk oppgang i produksjonen av fisk* fra 1996 til 1997. Ser en på årsregnskapene som deltar i 1997-undersøkelsen har gjennomsnittlig biomasse av levende fisk økt med 17,4 prosent fra 1.1.97 til 31.12.97. Dette skyldes en kombinasjon av økning i antall levende fisk og gjennomsnittlig vekt.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over gjennomsnittlig beholdning av levende fisk for 1997, basert utvalget i 1997-undersøkelsen.

Tabell C.1.2.

		01.01.97	31.12.97
Laks	stk	327 303	373 059
Ørret	stk	35 038	39 783
Biomasse	kg	615 722	723 027
Gj. snittlig vekt	kg	1,70	1,75

De produksjonsregulerende tiltak (fôrkvote) omfatter ikke ørret. Dette kunne gi grunn til å forvente oppgang i antall regnskap med produksjon av ørret. Lønnsomhetsundersøkelsen for 1997 viser imidlertid at andelen regnskapsenheter med ørretproduksjon har gått ned fra 11,5 prosent i 1996 til 10,5 prosent i 1997. Produksjon av ørret i det enkelte anlegg med ørretproduksjon har imidlertid gått opp fra 1996 til 1997.

Arbeidsproduktiviteten - målt ved produksjon pr. årsverk - gikk opp med 12 prosent fra 1996 til 1997. Produksjon pr. årsverk var i gjennomsnitt 194 323 kg fisk i 1997. Det har de siste årene vært en betydelig økning i arbeidsproduktiviteten. En produksjon pr. årsverk på 194 323 kg er den høyeste verdi noensinne registrert for hele landet i lønnsomhetsundersøkelsen.

Et annet mål på effektivitet i produksjonen vil kunne være produsert mengde fisk pr. kubikkmeter (utnyttet volum). Også denne størrelsen har økt sterkt. Utviklingen i disse størrelsene de siste to årene er vist i tabellen nedenfor.

Tabell C.1.3.

	Produksjon pr. årsverk		Produksjon pr. m ³	
	1996	1997	1996	1997
Hele landet	173 313	194 323	35,8	37,1
Finnmark og Troms	139 954	150 266	36,1	28,3
Nordland	170 663	197 418	35,9	41,5
Trøndelag	169 740	181 971	31,5	38,8
Møre og Romsdal	200 586	272 734	43,0	48,5
Sogn og Fjordane	193 643	179 842	43,0	43,5
Hordaland	174 886	209 167	38,2	29,2
Rogaland/Skagerakkysten	164 627	204 535	26,1	39,8

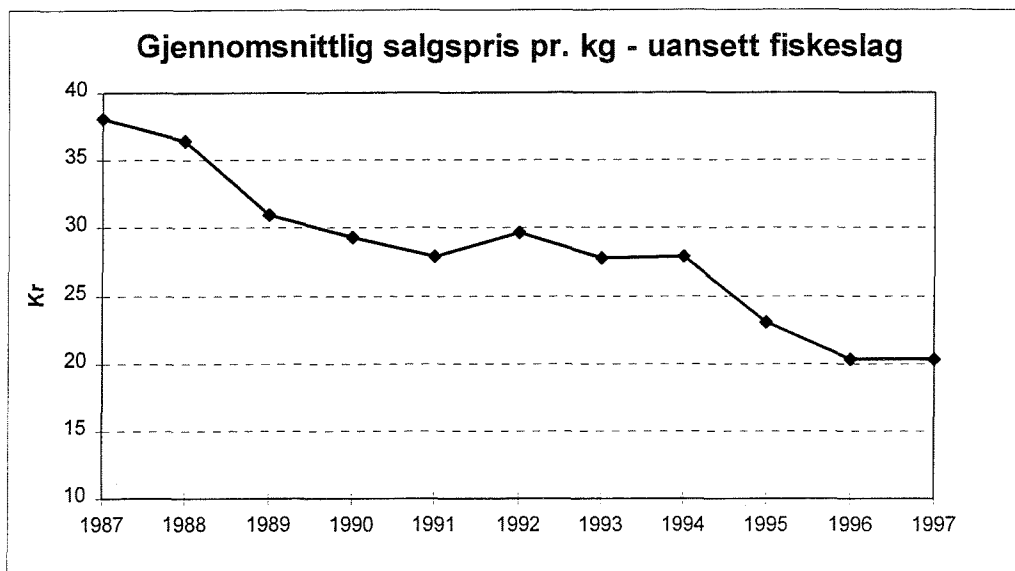
Markedsforholdene for laks var bedre i 1997 enn i 1996. Dette førte til en oppgang i salgspris pr. kg for laks. Av tabell C.1.1. ser vi at salgspris pr. kg solgt laks gikk opp fra kr 20,35 i 1996 til kr 20,53 i 1997. Salgspris pr. kg solgt ørret gikk imidlertid ned i samme periode.

I lønnsomhetsundersøkelsen beregner en gjennomsnittlig salgspris pr. kg. Den beregnes på følgende måte: *Bokført salgsinntekt dividert på solgt mengde (rundvekt).*

Det er forhold ved gjennomsnittlig salgspris pr. kg i lønnsomhetsundersøkelsen som må understrekes: For det første omhandler *pris til oppdretter rundfisk etter sulting og bløgging*. Det andre forhold er at svært mange oppdrettere *ikke bokfører utgifter til frakt av fisk til slakteri, slaktning og pakking av fisk. I stedet blir inntekten til oppdretter fratrukket de nevnte kostnader*. Av disse grunner er ikke salgspris pr. kg i lønnsomhetsundersøkelsen sammenlignbar med tilsvarende statistikk fra andre kilder.

Utvikling i gjennomsnittlig salgspris pr. kg, laks og ørret, for de innsendte årsregnskap i undersøkelsen for årene 1987-1997 er vist i diagrammet nedenfor.

FIGUR 1

I lønnsomhetsundersøkelsen var det en økning i antall regnskapsenheter som oppgir å ha mottatt erstatningsutbetalinger. Det var 37 regnskapsenheter som mottok erstatning i 1997 mot 28 regnskapsenheter i 1996. Antall regnskapsenheter som oppgir å ha hatt sykdom i produksjonen har gått opp fra 1996 til 1997. 67 prosent av regnskapsenhetene som inngår i denne undersøkelsen oppgir å ha hatt sykdom i 1997. Det er først og fremst IPN som er sykdomsårsaken.

C2. KOSTNADSUTVIKLING

Tabellen nedenfor viser kostnader pr. kg produsert fisk i gjennomsnitt pr. regnskapsenhet for hele landet for 1996 og 1997. *Produksjonskostnad pr. kg er en størrelsesnøytral post*, og dermed sammenlignbare for 1996 og 1997.

Tabell C.2.1

		1996	1997
Smolt-/settefiskkostnad	kr	3,00	2,64
Fôrkostnad	kr	8,60	8,94
Forsikringskostnad	kr	0,35	0,23
Lønnskostnad	kr	1,66	1,58
Andre driftskostnader	kr	2,72	2,51
Rentekostnader (netto)	kr	0,88	0,73
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	17,20	16,64
Erstatninger (-)	kr	0,07	0,12
Tap på fordringer	kr	-0,01	0,03
Kalkulatorisk eierlønn	kr	0,01	0,01
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	0,43	0,34
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	0,57	0,58
Slakte-/pakkekostnad	kr	1,97	2,19
Fraktkostnad	kr	0,18	0,18
SUM	kr	20,28	19,85

Vi har i lønnsomhetsundersøkelsen definert produksjonskostnad pr. kg som summen av smolt-, fôr-, forsikring-, lønns- og netto rentekostnad, samt posten andre driftskostnader.

I lønnsomhetsundersøkelsen er solgt mengde og produsert mengde oppgitt i rundvekt etter sulting og bløgging. Lønnsomhetsundersøkelsens gjennomsnittlige salgspris pr. kg og produksjonskostnad pr. kg er derfor ikke sammenlignbar med annen statistikk som vanligvis omhandler sløyd vekt.

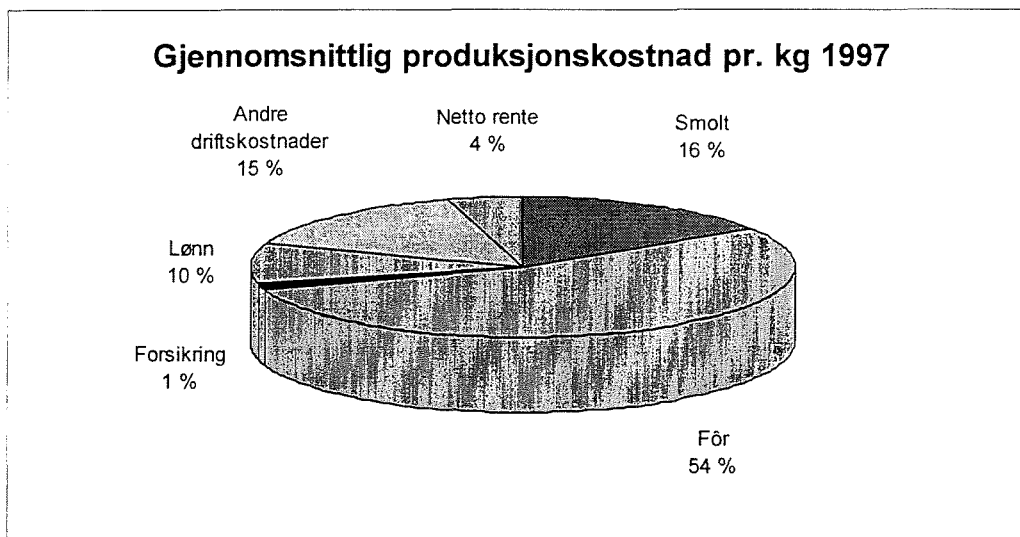
Nok en gang er produksjonskostnad pr. kg blitt redusert. Vi har i lønnsomhetsundersøkelsen registrert en nedgang i produksjonskostnad pr. kg 12 år på rad. Produksjonskostnad pr. kg rundvekt ble redusert fra kr 17,20 i 1996 til kr 16,64 i 1997. En nedgang på 3,3 prosent. Det var en reduksjon i de fleste kostnadspostene fra 1996 til 1997.

Den viktigste årsaken til reduksjonen i produksjonskostnad pr. kg fra 1996 til 1997 var imidlertid en nedgangen i gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg. Gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg gikk ned med 36 øre fra 1996 til 1997. Nedgangen i smoltkostnad pr. kg skyldes en kombinasjon av økt produksjon (økt gjennomsnittlig vekt på levende fisk) og redusert pris pr. smolt i perioden.

Fôrkostnad pr. kg hadde en oppgang på 3,9 prosent fra 1996 til 1997. En kombinasjon av høyere fôrfaktor og økte fôrpriser pr. kg forklarer denne oppgangen. Fôrfaktoren økte fra 1,15 i 1996 til 1,19 i 1997.

Diagrammet nedenfor viser fordelingen av produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i 1997.

FIGUR 2

Vi vil presisere at det er gjennomsnittresultater som presenteres i lønnsomhetsundersøkelsen og at spredningen mellom den enkelte regnskapsenhet er stor. Ser en på produksjonskostnad pr. kg vil en finne regnskapsenheter med beregnet produksjonskostnad pr. kg ned til kr 9 og regnskapsenheter med beregnet produksjonskostnad pr. kg over kr 30. For de regnskapsenhetene med lavest eller høyest beregnet produksjonskostnad pr. kg finner en ofte en betydelig endring i beholdning av levende fisk eller et meget stort salg av fisk.

Tabellen nedenfor viser antall innsendte årsregnskap fordelt på gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for regnskapsenhetene i 1997-undersøkelsen.

Tabell C.2.2.

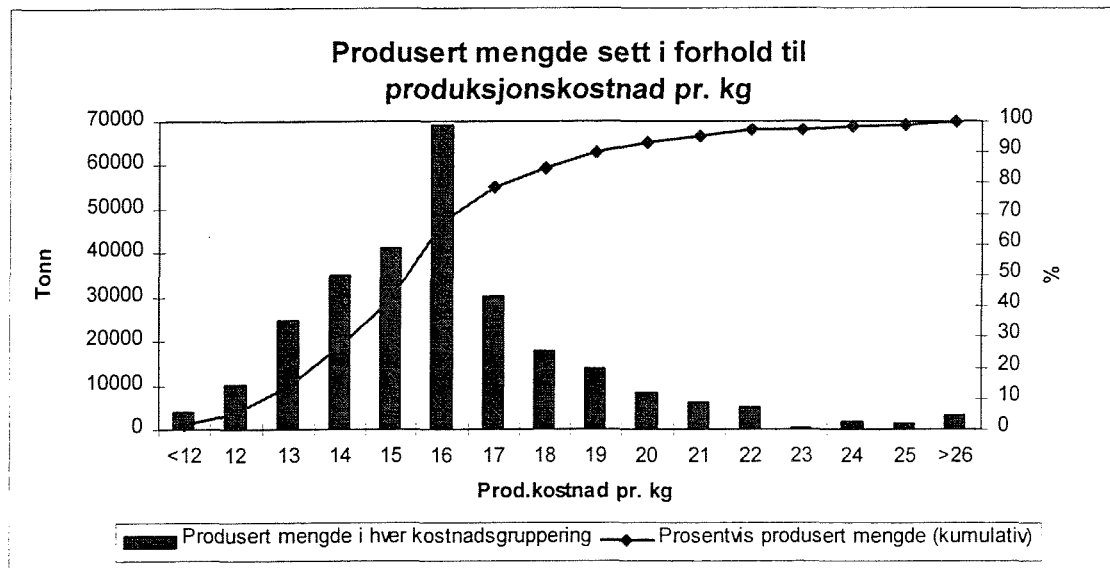
Produksjonskostn. pr. kg	Ant. årsregnskap	Gj. prod.kostn	Tot. salg i kg	Prosentvis ¹⁾
Mindre enn kr 15.00	70	13,64	64 775 695	26,0
Mellom kr 15.00 - 20.00	148	17,03	156 878 664	62,9
Mellom kr 20.00 - 25.00	32	21,74	21 912 340	8,8
Større enn kr 25.00	6	27,66	5 796 294	2,3

1) Prosentvis salg av total slaktet mengde i lønnsomhetsundersøkelsen.

Av tabellen ovenfor ser en at gruppen med produksjonskostnad pr. kg mellom kr 20.00 og 25.00 består av regnskapsenheter med produksjonskostnad nærmere kr 20.00 enn kr 25.00. Det var i denne gruppen 29 anlegg med produksjonskostnad pr. kg under kr 23.00.

Figuren nedenfor viser forholdet mellom produsert mengde og produksjonskostnad pr. kg i 1997. Som det fremkommer av figuren blir det meste, vel 67 prosent, av fisken i lønnsomhetsundersøkelsen for 1997 produsert til en produksjonskostnad pr. kg under kr 17,00.

FIGUR 3

• Smolt-/settefiskkostnad

Det var først og fremst effekten av en nedgang i smoltkostnad pr. kg fra 1996 til 1997 som var årsaken til at produksjonskostnad pr. kg gikk ned i samme tidsrom. Gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg gikk ned med 36 øre fra 1996 til 1997, og var på kr 2,64 i 1997.

Lønnsomhetsundersøkelsen viser i samme periode en økning i antall fisk som ble utsatt. En kombinasjon av økt produksjon og redusert pris pr. smolt førte til nedgang i smoltkostnad pr. kg fra 1996 til 1997. I lønnsomhetsundersøkelsen var gjennomsnittlig smoltpris pr. stk, uansett fiske-slag, på kr 9,58 i 1997.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig antall utsatt laks og ørret, og gjennomsnittlig smoltpris pr. stk, uansett fiskeslag, i 1996 og 1997.

Tabell C.2.3.

		1996	1997
Utsatt Laks	stk	188 634	267 474
Utsatt Ørret	stk	21 665	26 824
Smoltpris pr. stk	kr	10,38	9,58

• Fôrkostnad

Fôrkostnad pr. kg utgjør halvparten av produksjonskostnaden pr. kg fisk. Eventuelle endringer i denne kostnadsposten vil derfor få stor betydning for de totale produksjonskostnadene pr. kg.

Fôrkostnad pr. kg gikk opp fra kr 8.60 i 1996 til kr 8,94 i 1997. Det er flere årsaker til denne økningen. For det første satt fôrprodusentene opp pris pr. kg fôr i 1997, og for det andre var det

dårligere vekstforhold i 1997, p.g.a. bl.a. høy sjøtemperatur. Tiltross for disse problemene førte ikke økt fôrkostnad pr. kg til at produksjonskostnadene pr. kg gikk opp. I pkt. C.3. går vi nærmere inn på fôrforbruk og fôrfaktor.

- **Forsikringskostnad**

Forsikringskostnad pr. kg gikk ned 34,3 prosent fra 1996 til 1997, og var i 1997 på kr 0,23. I samme periode gikk også de totale forsikringskostnadene ned. Hvorvidt dette skyldes lavere forsikringspremie eller mindre omfattende forsikringer er vanskelig å si.

Gjennomsnittlig utbetalt erstatning til oppdretter var lavere enn innbetalt premie samme år i både 1996 og 1997. Forsikringspremien utgjorde 2,26 prosent av verdien på beholdning av levende fisk pr. 31.12.97. I 1996 var tilsvarende tall henholdsvis 3,0 prosent.

- **Lønnskostnad**

For å vise utviklingen i lønnskostnad har vi valgt å se på brutto lønnskostnad pr. årsverk. Brutto lønnskostnad pr. årsverk gikk opp fra kr 287 709 i 1996 til kr 307 215 i 1997, dvs. en økning på 6,8 prosent. Et årsverk er satt til 1875 timer.

- **Andre driftskostnader**

Andre driftskostnader er en restpost som omfatter det som er igjen når smolt-, fôr-, forsikrings-, lønns-, slakte-/pakke-, fraktkostnader og tap på fordringer er skilt ut som egne poster. Dette omfatter alt fra reparasjoner og vedlikehold, til rene administrasjonsutgifter som telefon og porto.

Posten "andre driftskostnader pr. kg" gikk ned fra kr 2.72 i 1996 til kr 2.51 i 1997. Da denne posten ikke er nærmere spesifisert kan vi ikke si noe om årsaken til endringer i denne kostnads-posten. Dette er imidlertid en post som varierer sterkt i betydning fra anlegg til anlegg, avhengig av den produksjonsteknologi den enkelte oppdretter bruker. Eventuelle endringer kan derfor skyldes variasjoner i utvalget fra år til år.

- **Rentekostnader**

Vi har også i år valgt å vise netto rentekostnad pr. kg produsert fisk, dvs. at renteinntekten er trukket fra rentekostnaden.

Netto rentekostnad pr. kg gikk ned fra 1996 til 1997 med 17 prosent. Nedgangen henger først og fremst sammen med tidligere nevnte økning i produktivitet.

For hele landet under ett gikk netto rentekostnad i prosent av driftsinntektene ned fra 1996 til 1997. Ser en på den fylkesvise/regionale utviklingen i netto rentekostnad i prosent av driftsinntektene finner en nedgang for de fleste regioner. Størst nedgang i netto rentekostnad i prosent av driftsinntektene hadde Nordland og Trøndelag. Møre og Romsdal hadde imidlertid den høyeste netto rentekostnad i forhold til driftsinntektene. Dette skyldes først og fremst høye totale rentekostnader i gjennomsnitt for oppdretterne i Møre og Romsdal. Finnmark og Troms hadde størst oppgang i netto rentekostnad i prosent av driftsinntektene.

Tabellen nedenfor viser den geografiske spredningen i netto rentekostnader i forhold til driftsinntekten i gjennomsnitt pr. regnskapsenhet.

Tabell C.2.4.

		1996	1997
Hele landet	%	4,6	3,8
Finnmark og Troms	%	4,4	5,4
Nordland	%	5,6	3,9
Trøndelag	%	4,5	2,8
Møre og Romsdal	%	6,6	6,7
Sogn og Fjordane	%	4,1	3,2
Hordaland	%	2,6	2,2
Rogaland og Skagerakkysten	%	5,2	4,5

- **Øvrige kostnader (ikke inkl. i produksjonskostnad pr. kg)**

Kalkulatorisk rente på egenkapitalen

Egenkapitalen blir regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket sum kortsiktig og langsiktig gjeld er lik egenkapitalen. Den kalkulatoriske rente blir bare beregnet for de anleggene som har positiv egenkapital, ellers blir den satt lik null.

Kalkulatorisk (beregnet) rente på egenkapitalen svinger derfor naturlig nok i takt med egenkapitalandelen i oppdrettsanleggene. Egenkapitalandelen, målt i prosent, gikk litt ned fra 1996 til 1997, og var på 24,3 prosent i 1997. Nedgangen i egenkapitalandelen henger først og fremst sammen med lavt rentenivå i 1997.

Kalkulatoriske avskrivninger (Blandet prinsipp)

Kalkulatorisk (beregnet) avskrivninger er en fast kostnad. Beregningsmetoden for de kalkulatoriske avskrivningene (blandet prinsipp) er nærmere beskrevet i kapittel G.

Slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad

Disse kostnadspostene består kun av *bokførte slakte-/pakke- og fraktkostnader*. Det er imidlertid ikke alle regnskap som har bokført slike kostnader. F.eks. vil et selskap som selger fisken ved not ikke alltid ha direkte bokførte slakte-/pakke- og fraktkostnader. Selskapet kan betale disse kostnadene indirekte ved lavere pris på fisken. Av den grunn vil ikke gjennomsnittet gi et rett bilde av de faktiske kostnadene ved slakting, pakking og frakt av matfisk.

Slakte-/pakkekostnad pr. kg produsert fisk gikk opp fra kr 1,97 i 1996 til kr 2,19 i 1997, mens fraktkostnad pr. kg var uendret på kr 0,18 i 1997. Endringen i disse kostnadene skyldes ikke nødvendigvis at det er blitt dyrere/billigere å slakte, pakke og frakte matfisk fra 1996 til 1997. Det kan også skyldes variasjon i utvalget fra år til år (jfr. avsnittet ovenfor). Det var 81,6 prosent av regnskapsenheterne som har bokførte slaktekostnader i 1997, mot 76,5 prosent i 1996.

C3. FÔRFAKTOR

Det har de siste årene vært fokusert mye på hvordan man kan redusere produksjonskostnadene i oppdrettsnæringen. I den forbindelse blir det snakket mye om oppdrettsanleggets fôrfaktor, og hvordan denne kan reduseres. Det blir antydnet at et oppdrettsanlegg bør ha en fôrfaktor rundt 1, men at det er fullt mulig å komme ned i en fôrfaktor på under 1.

For å kunne beregne et anleggs fôrfaktor trenger vi opplysninger om beholdning av fôr - målt i antall kilo - pr. 1.1.96 og 31.12.96, samt fôrkjøp (kg) i 1996. Definisjon av fôrfaktor og produksjon er vist nedenfor:

- Fôrfaktor:

$$\frac{\text{Fôrforbruk (Fôrlager 1.1. + Fôrkjøp - Fôrlager 31.12)}}{\text{Produsert mengde}}$$

- Produsert mengde (rund vekt):

$$\frac{\text{Solgt mengde (kg)} + ((\text{beh. lev. fisk 31.12 (kg)} - \text{vekt på årets utsatt smolt}) - (\text{beh. lev. fisk 1.1 (kg)} - \text{vekt på fjorårets utsatt smolt}))}{1,1111}$$

Fôrfaktoren indikerer hvor mye fisk oppdretteren har fått for det fôret som er brukt. Jo lavere fôrfaktoren er, jo mer fisk kan oppdretteren produsere for samme mengde fôr.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over gjennomsnittlig fôrforbruk, gjennomsnittlig produsert mengde og gjennomsnittlig fôrfaktor for hele landet sett under ett og for ulike fylker i 1997.

Tabell C.3.1.

		Fôrforbruk	Prod.mengde	Fôrfaktor
Hele landet	kg	1 274 762	1 068 779	1,19
Finnmark og Troms	kg	1 095 354	856 517	1,28
Nordland	kg	942 037	789 673	1,19
Trøndelag	kg	2 588 892	2 256 435	1,15
Møre og Romsdal	kg	1 441 247	1 172 756	1,23
Sogn og Fjordane	kg	1 069 762	845 257	1,27
Hordaland	kg	1 154 716	983 086	1,17
Rogaland og Skagerakkysten	kg	1 028 955	940 861	1,09

Av tabellen ovenfor ser en at alle fylker har et gjennomsnitt over 1 i fôrfaktor. Lavest fôrfaktor hadde oppdretterne i Rogaland og Skagerakkysten, og høyest fôrfaktor hadde oppdretterne i Finnmark og Troms.

Differansen mellom de ulike fylkene *kan skyldes bruk av ulike fôrtyper*. Gjennomsnittlig fôrpris pr. kg varierer fra fylke til fylke. Trøndelag hadde lavest fôrpris pr. kg med kr 7,03 pr. kg. Høyest gjennomsnittlig fôrpris pr. kg hadde oppdretterne i Møre og Romsdal med kr 8,12 i 1997.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over gjennomsnittlig fôrpris pr. kg for hele landet og for de ulike fylker i 1997.

Tabell C.3.2.

		Fôrpris pr. kg
Hele landet	kr	7,44
Finnmark og Troms	kr	7,34
Nordland	kr	7,36
Trøndelag	kr	7,03
Møre og Romsdal	kr	8,12
Sogn og Fjordane	kr	7,70
Hordaland	kr	7,49
Rogaland/Skagerakkysten	kr	7,33

En sammenstilling av førfaktoren i 1996 og 1997 viser at gjennomsnittlig førfaktor har gått opp. De fleste fylker har hatt en oppgang i gjennomsnittlig førfaktor. Størst var oppgangen i Sogn og Fjordane.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig førfaktor for hele landet under ett og for de ulike fylker/regioner i 1996 og 1997.

Tabell C.3.3

	1996	1996
Hele landet	1,15	1,19
Finnmark og Troms	1,24	1,28
Nordland	1,13	1,19
Trøndelag	1,18	1,15
Møre og Romsdal	1,18	1,23
Sogn og Fjordane	1,09	1,27
Hordaland	1,09	1,17
Rogaland og Skagerakkysten	1,23	1,09

C4. LØNNSOMHET

Som tidligere nevnt har utviklingen mot større og større oppdrettsselskap har ført til at gjennomsnittstallene for 1997 *ikke er helt sammenlignbare med tidligere offentliggjorte undersøkelser*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er sammenlignbare. Dette skyldes at gjennomsnittet er beregnet på grunnlag av et mindre antall årsregnskap, men at disse årsregnskapene består av større enheter (flere konsesjoner) enn tidligere. Den kraftige økningen i gjennomsnittlige totale inntekter og kostnader kan hovedsakelig forklare med dette forholdet.

Undersøkelsestallene viser, på tross av overnevnte forhold, en klar forbedring i det økonomiske resultatet fra 1996 til 1997. I 1996 var driftsresultatet negativt, mens driftsresultat i 1997 er positivt. Markedsforholdene for laks var bedre i 1997 enn i 1996. Dette førte til en oppgang i salgspris pr. kg for laks. Prisoppgang, økning i solgt mengde og bedre produksjonseffektivitet er hovedårsaken til en bedring i det økonomiske resultatet.

Tabellen nedenfor viser utvikling i ulike lønnsomhetsmål for 1996 og 1997. Kun postene lønnsevne pr. årsverk og totalrentabilitet er helt sammenlignbare i tabellen nedenfor.

Tabell C.4.1.

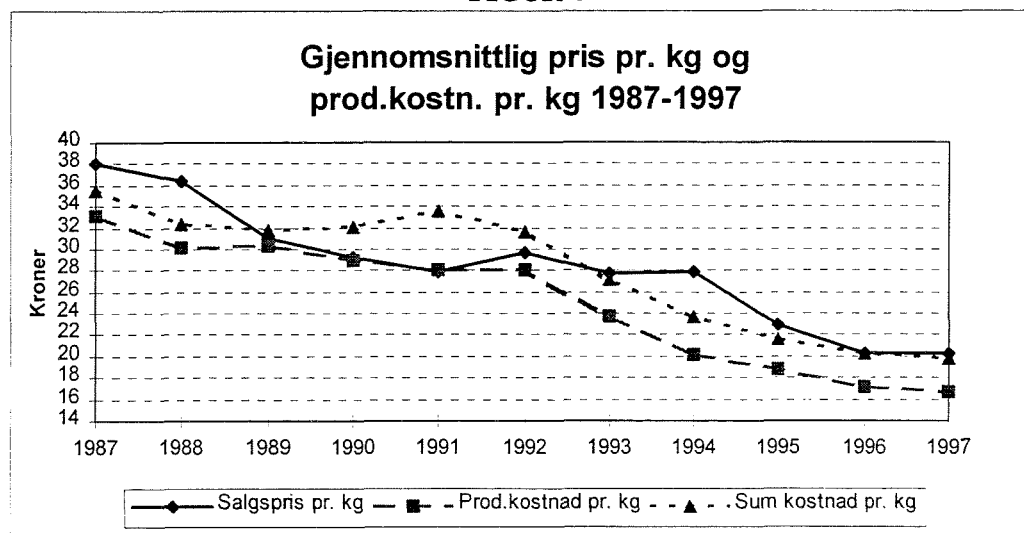
		1996	1997
Driftsresultat	kr	520 561	1 604 523
Resultat før ekstraordinære poster	kr	-117 038	823 923
Lønnsevne	kr	772 147	2 142 102
Lønnsevne pr. årsverk	kr	183 845	389 473
Totalrentabilitet	%	3,8	6,8

Lønnsevne og lønnsevne pr. årsverk er et sentralt begrep i bl.a. støtteforhandlinger i tradisjonelt fiske. Lønnsevne er definert som totale inntekter minus sum kostnader medregnet kalkulatoriske avskrivninger og kalkulatorisk rente på egenkapitalen, men ikke inkludert lønnskostnader og kalkulatorisk eierlønn. Lønnsevnen gir således uttrykk for hvor mye virksomheten egentlig kan betale til innsatsfaktoren arbeidskraft når andre faste og variable kostnader er dekket.

For å vurdere lønnsomheten i matfiskanlegg kan vi også se på forholdet mellom salgspris pr. kg og sum kostnad pr. kg. Differansen mellom disse postene var på pluss kr 0,44 i 1997 mot pluss kr 0,05 i 1996. Dette indikerer en bedring i inntjeningen.

Diagrammet nedenfor viser forholdet mellom salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, produksjonskostnad pr. kg og sum kostnad pr. kg for årene 1987-1997.

FIGUR 4

Det er også mulig å vurdere hvor god lønnsomheten var ved å se på gjennomsnittlig overskuddsgrad. Den forteller hvor mye det var i fortjeneste pr. omsatt krone. Overskuddsgraden beregnes på følgende måte:

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Renteinntekt})}{\text{Produksjonsverdi}} * 100$$

Overskuddsgraden var på 8,1 prosent i 1997 mot 4,4 prosent i 1996. En overskuddsgrad på 8,1 prosent i 1997 betyr at oppdretter i gjennomsnitt av hver salgskrone hadde 8,1 øre til dekning av rente. Etter at rentekostnadene er dekket finner en overskudd.

C5. LIKVIDITET OG SOLIDITET

Likviditetsmålene finner vi i tabell 3 i tabellverket. Likviditetsgrad 1 og 2 viser forholdet mellom kortsiktig gjeld og omløpsmidler - med og uten beholdning av levende fisk. Rentedekningsgraden viser i hvilken grad det resultatet som er skapt i perioden, er i stand til å dekke rentekostnadene.

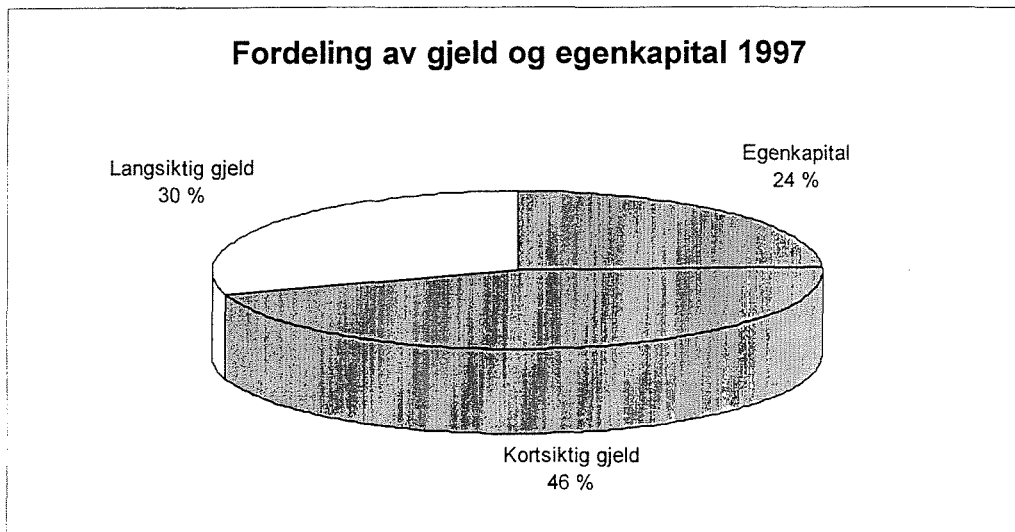
Det er vanlig å hevde at en virksomhets kontantbeholdning og bankinnskudd sammen med kundefordringer bør kunne dekke samlet kortsiktig gjeld, med andre ord bør likviditetsgrad 2 være over 100 prosent. Av tabell 3 ser vi at det er ennå langt igjen før regnskapsenheter i gjennomsnitt oppnår en likviditetsgrad 2 på 100 prosent.

Rentedekningsgraden har gått kraftig opp fra 84,4 prosent i 1996 til 186,9 prosent i 1997. Rentedekningsgraden bør være over 100 prosent slik at anleggene kan dekke alle rentekostnader. Det var flere regnskapsenheter som klarte dette i 1997. I 1997 var det 54 av regnskapsenheter som hadde negativ rentedekningsgrad, og 38 regnskapsenheter som klarte å dekke mellom 0 og 100 prosent av rentekostnadene. De øvrige 164 regnskapsenheter hadde mer enn 100 prosents dekning.

Som mål på soliditet bruker vi egenkapitalandelen. Egenkapitalandelen var på 24,3 prosent i 1997 mot 24,5 prosent i 1995.

Diagrammet nedenfor viser hvor mye av kapitalen som er finansiert av kortsiktig gjeld, langsiktig gjeld og hvor mye som er egenkapital i 1997. Egenkapitalandelen i 1997 for hele landet var i gjennomsnitt 24,3 prosent. Kortsiktig gjeld var 46,0 prosent og langsiktig gjeld var 29,7 prosent.

FIGUR 5

C6. "LAVKOSTNADSPRODUSENTENE"

Tabellverket inneholder også gjennomsnittstall fra de 15 regnskapsenhetene som i 1997 hadde lavest produksjonskostnad pr. kg. Vi har valgt direkte produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i tabell 5 som utvalgs-kriterier for de 15 "beste" anleggene. Utvalget av de 15 "beste" regnskapsenhetene er ikke det samme i 1997 som i 1996.

Gjennomsnittlig produksjonskostnad for disse regnskapsenhetene var kr 12,00 i 1997, mot gjennomsnittlig kr 16,64 for alle regnskapsenhetene i undersøkelsen i 1997. Lavkostnadsprodusentene hadde lavere tall enn landsgjennomsnittet for alle produksjonskostnadsposter.

Kjennetegn for "lavkostnadsprodusentene" i 1997 er bl.a. lave smolt- og førkostnader. Dette skyldes først og fremst at 4 av regnskapsenhetene i dette utvalget ikke har satt ut smolt i 1997.

Av de 15 regnskapsenhetene i 1997 var 4 fra fylkene Hordaland og Nordland, 2 fra fylkene Nord-Trøndelag og Rogaland og 1 anlegg fra Sogn og Fjordane og Troms. Finnmark, Sør-Trøndelag, og Skagerakkysten var ikke representert i gruppen av 15 "beste" i 1997.

Utviklingen mot større og større oppdrettsselskap har ført til at også gjennomsnittstallene for de 15 "beste" regnskapene *ikke er helt sammenlignbare med tidligere offentliggjorte undersøkelser.*

Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er helt sammenlignbare. Dette kan forklares med at antall konsesjoner i utvalget for de 15 "beste" regnskapsenhetene har økt fra 1996 til 1997. I 1996 disponerte de 15 "beste" over 16 konsesjoner, mens i 1997 disponerte de 15 "beste" over 21 konsesjoner.

Arbeidsproduktiviteten - målt i produksjon pr. årsverk - for de 15 "beste" regnskapsenhetene gikk opp fra 218 877 kg i 1996 til 296 176 kg i 1997. En produksjon pr. årsverk på 296 176 kg for de 15 "beste" regnskapsenhetene er betydelig høyere enn landsgjennomsnittet på 194 323 kg i 1997.

Ser en på utnyttelsesgraden finner en at differansen mellom landsgjennomsnittet og de 15 "beste" regnskapsenhetene er like stor. For de 15 "beste" regnskapsenhetene var produksjon pr. m³ på 52,5 kg mot landsgjennomsnittets 37,1 kg i 1997.

D. RESULTATANALYSE - REGIONALE KOMMENTARER

Vi skal i dette kapittelet se nærmere på utviklingen i de ulike regioner/fylker. For å se nærmere på den regionale/fylkesvise representasjonen i årets undersøkelse har vi i tabellen nedenfor valgt å vise antall konsesjoner i undersøkelsen, totalt antall konsesjoner i drift og prosentvis representasjon. Vi har også valgt å vise hvor stor andel av slaktet mengde som inngår i undersøkelsen sammenlignet med totalt slaktet (laks og ørret) og solgt mengde i 1997 (basert på opplysninger i Fiskeridirektoratets foreløpige statistikk for fiskeoppdrett).

Tabell D.1

	Lønnsom.und		Statis. und.		Lønns.und.	Statis.und.	% -vis repre.
	Ant. enheter	Antall konsesj	Tot. ant. konsesj.	% -vis repre.			
Hele landet	256	487	769	63,3	249 363	364 858	68,3
Finnmark og Troms	32	65	104	62,5	21 528	30 828	69,8
Nordland	55	81	137	59,1	39 493	62 154	63,5
Trøndelag	28	106	132	80,3	61 744	71 766	86,0
Møre og Romsdal	34	54	102	52,9	34 986	57 738	60,6
Sogn og Fjordane	33	49	75	65,3	27 854	40 485	68,8
Hordaland	52	91	149	61,1	47 538	74 614	63,7
Rogaland/Skagerak.	22	41	70	58,6	16 220	27 271	59,5

Tabellen nedenfor viser at oppnådd salgspris pr. kg i statistikkundersøkelsen er tilnærmet lik gjennomsnittlig salgspris i lønnsomhetsundersøkelsen for laks, mens det for ørret var et større avvik.

Tabell D.2.

		Laks		Ørret	
		Lønnsom. undersøk.	Statistikk undersøk.	Lønnsom. undersøk.	Statistikk undersøk.
Hele landet	kr	20,53	20,25	17,48	18,81
Finnmark og Troms	kr	20,52	20,76	-	14,82
Nordland	kr	20,96	20,79	19,55	20,07
Trøndelag	kr	21,03	20,10	19,20	19,30
Møre og Romsdal	kr	19,66	20,05	16,88	19,19
Sogn og Fjordane	kr	19,63	19,36	19,17	18,46
Hordaland	kr	20,39	20,03	16,10	18,27
Rogaland/Skagerakkysten	kr	20,76	21,85	17,02	18,34

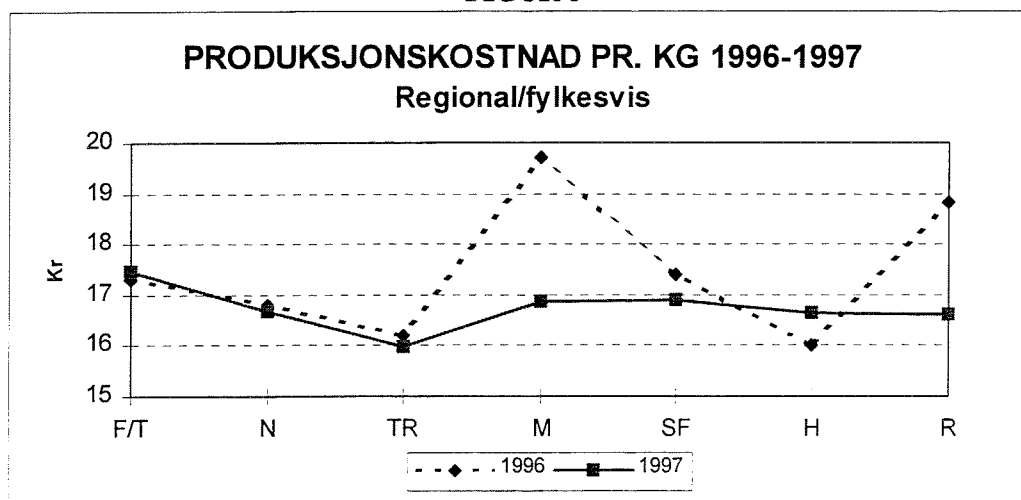
Økonomisk resultat, oppnådd gjennomsnittlig salgspris pr. kg, gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg og øvrige resultater varierer fra region til region. Også innad i fylkene/regionene er det variasjoner fra regnskapsenhet til regnskapsenhet.

Diagrammet nedenfor viser produksjonskostnad pr. kg i de ulike fylker/regioner for 1996 og 1997. Som det fremkommer av figuren er differansen mellom regionene i produksjonskostnad pr. kg blitt kraftig redusert fra 1996 til 1997.

Forkortelsene på x-aksen står for:

F/T	: Finnmark og Troms	SF	: Sogn og Fjordane
N	: Nordland	H	: Hordaland
TR	: Trøndelag	R	: Rogaland og Skagerakkysten
M	: Møre og Romsdal		

FIGUR 6

D1. FINNMARK OG TROMS

I undersøkelsen er fylkene Finnmark og Troms slått sammen til en resultatgruppe. Dette skyldes at vi i utvalget har årsregnskap som omhandler resultatenheter på tvers av fylkesgrensen, og dermed ikke er i stand til å danne egne resultatgrupper for Finnmark og Troms.

Som tidligere nevnt er gjennomsnittstallene for 1997 *ikke helt sammenlignbare med tidligere år*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er sammenlignbare.

Finnmark/Troms hadde en oppgang i det økonomiske resultatet fra 1996 til 1997. Lønnssevne pr. årsverk gikk opp fra kr 222 317 i 1996 til kr 293 204 i 1997. Hovedårsaken til en oppgang i det økonomiske resultatet var en forbedring av posten "beholdningsendring".

Beholdningsendring blir i undersøkelsen betraktet som en kostnadsreducerende post. Forbedringen i beholdningsendring skyldes en økning i antall levende fisk fra 1.1. til 31.12. Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig beholdning av levende fisk i Finnmark og Troms i 1997.

Tabell D.1.1.

		1.1.97	31.12.97
Laks (levende)	stk	298 429	416 664
Ørret (levende)	stk	0	1 353
Tot.vekt på levende fisk	kg	552 614	762 791
Gj. vekt på levende fisk	kg	1,85	1,82

Finnmark/Troms hadde den *høyeste produksjonskostnad pr. kg* i 1997-undersøkelsen. Produksjonskostnad pr. kg gikk opp fra kr 17,31 i 1996 til 17,48 i 1997. En produksjonskostnad pr. kg på kr 17,48 er 5 prosent høyere enn landsgjennomsnittet på kr 16,64 i 1997.

Ser en på de enkelte kostnadspostene finner en at det var økning i smoltkostnad, førkostnad og netto rentekostnad pr. kg. En nedgangen i kostnadspostene forsikring, lønn og andre drifts-

kostnader førte til at de totale produksjonskostnad pr. kg var tilnærmet uendret i 1997 sammenlignet med 1996.

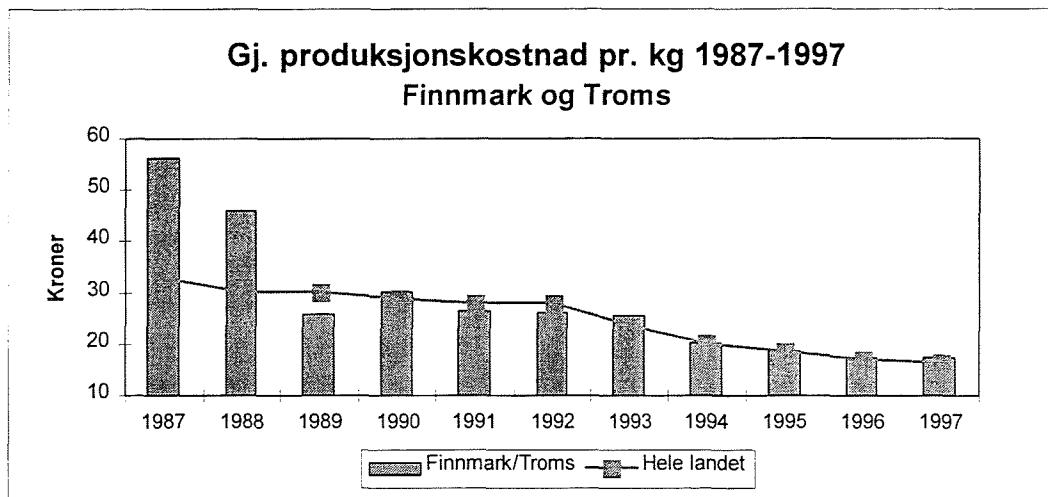
Tabellen nedenfor viser utvikling i gjennomsnittlig salgspris pr. kg solgt fisk, produksjonskostnad pr. kg produsert fisk og sum kostnad pr. kg produsert fisk for Finnmark/Troms for årene 1996 og 1997.

Tabell D.1.2.

		1996	1997
Salgspris pr. kg	kr	21,28	20,52
Produksjonskostn. pr. kg	kr	17,31	17,48
Sum kostnad pr. kg	kr	20,24	20,27

Diagrammet nedenfor viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for Finnmark/Troms for årene 1987-1997. Vær oppmerksom på at tallene ikke er fullt ut sammenlignbare da produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tall for tap på fordringer, slakte-/pakkekostnader og fraktkostnad. For 1989 og tidligere år har det ikke vært mulig å skille ut disse kostnadene fra posten "andre driftskostnader". I tillegg er produksjonskostnad pr. kg før 1994 beregnet etter gammel beregningsmetode for produksjon av fisk. Det er også lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 7¹⁾

1) Produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad

D2. NORDLAND

I likhet med resultatene for Finnmark og Troms er gjennomsnittstallene for Nordland i 1997 *ikke helt sammenlignbare med tidligere år*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er sammenlignbare.

Oppdretterne i Nordland hadde også en forbedring i det gjennomsnittlige resultatet fra 1996 til 1997. Lønnsøve pr. årsverk gikk opp fra kr 254 743 i 1996 til kr 439 410 i 1997, en oppgang på hele 72,5 prosent. Forbedringen i det gjennomsnittlige resultatet bekreftes ved at totalrentabilitet økte fra 6,5 prosent i 1996 til 8,3 prosent i 1997.

Hovedårsaken til forbedringen i det økonomiske resultatet var en kraftig produktivitetssøkning fra 1996 til 1997. Produktiviteten, målt i produksjon pr. årsverk, gikk opp med 15,6 prosent fra 1996 til 1997, i form av 26 755 kilo, til 197 418 kg pr. årsverk. Økningen i effektivitet, målt som produksjon pr. utnyttet volum, var på hele 5,6 kilo fra 35,9 kg til 41,5 kg pr. kubikkmeter.

Tabellen nedenfor viser utvikling i salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, produksjonskostnad pr. kg og sum kostnad pr. kg for Nordland fylke for 1996 og 1997.

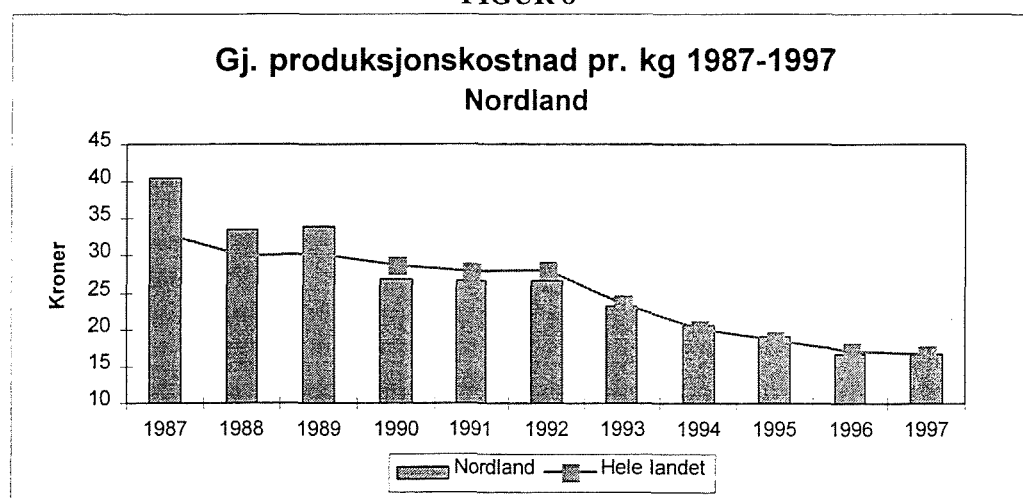
Tabell D.2.1.

		1996	1997
Salgspris pr. kg	kr	21,03	20,96
Produksjonskostnad pr. kg	kr	16,79	16,67
Sum kostnad pr. kg	kr	20,24	20,15

Som en ser av tabellen ovenfor var det små endringer i både salgspris pr. kg og produksjonskostnad pr. kg fra 1996 til 1997.

Diagrammet nedenfor viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for Nordland for årene 1987-1997. Vær oppmerksom på at tallene ikke er fullt ut sammenlignbare da produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tall for tap på fordringer, slakte-/pakkekostnader og fraktkostnad. For 1989 og tidligere år har det ikke vært mulig å skille ut disse kostnadene fra posten "andre driftskostnader". I tillegg er produksjonskostnad pr. kg før 1994 beregnet etter gammel beregningsmetode for produksjon av fisk. Det er også lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 8¹⁾

1) Produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad

D3. TRØNDELAG

I undersøkelsen har vi sett oss nødt til å slå sammen Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag til en resultatgruppe. Dette fordi vi også i dette utvalget har regnskap som omfatter selskap som går på tvers av fylkesgrensen, og dermed er vi ikke i stand til å danne egne resultatgrupper for Nord- og Sør-Trøndelag.

Sammenlignet med de øvrige regioner/fylker var *representativiteten i Trøndelag høyest*. En representativitet på 80,3 prosent er vi svært fornøyd med. Det var også Trøndelag som i gjennomsnitt hadde flest konsesjoner pr. regnskapsenhet. I Trøndelag består gjennomsnittlig hver regnskapsenhet av 3,8 konsesjoner, mens tilsvarende tall for landsgjennomsnittet er 1,9 konsesjoner pr. regnskapsenhet.

I likhet med resultatene for de øvrige fylkene er gjennomsnittstallene for Trøndelag i 1997 *ikke helt sammenlignbare med tidligere år*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er sammenlignbare.

På tross av overnevnte forhold hadde oppdretterne i Trøndelag en klar forbedring av resultatet fra 1996 til 1997. Mens resultatet før ekstraordinære poster i 1996 var negativt, var det i gjennomsnitt på pluss kr 2 313 883 i 1997.

Ser en på lønnsevne pr. årsverk, som er en størrelsesnøytral post, finner en også en betydelig økning i denne posten. Lønnsevne pr. årsverk gikk opp fra kr 178 833 i 1996 til kr 414 947 i 1997.

Det var først og fremst en økning i salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, på vel 5 prosent fra 1996 til 1997, kombinert med en produktivitetsøkning, som var hovedårsaken til gode resultatet i 1997 for Trøndelag. Produksjon pr årsverk økte med 12 231 kilo pr. årsverk, og var på 181 971 kilo pr. årsverk i 1997.

Tabellen nedenfor viser utvikling i salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, produksjonskostnad pr. kg og sum kostnad pr. kg for Trøndelag for 1996 og 1997.

Tabell D.3.1.

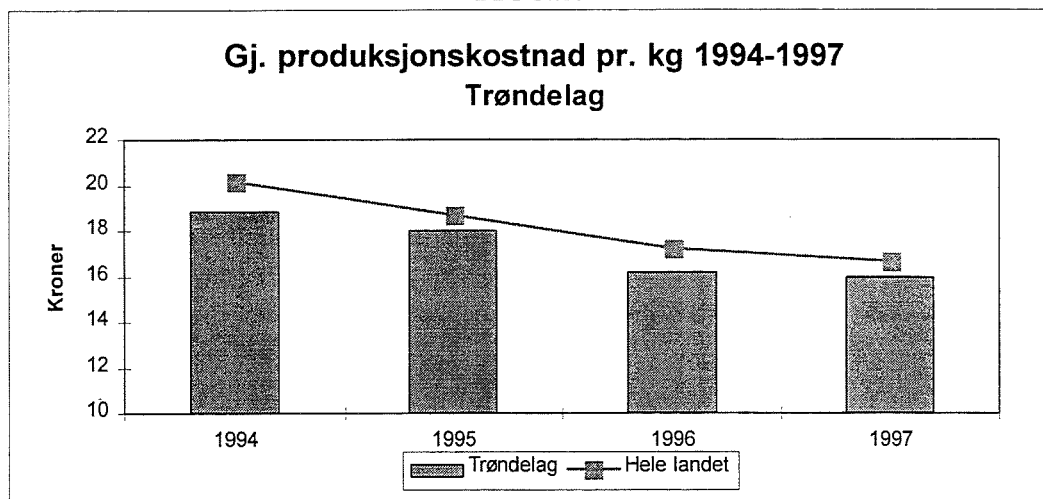
		1996	1997
Salgspris pr. kg	kr	19,91	20,93
Produksjonskostnad pr. kg	kr	16,20	15,98
Sum kostnad pr. kg	kr	20,04	19,83

En sammenligning av produksjonskostnad pr. kg for de ulike fylker/regioner viser at Trøndelag hadde den *laveste produksjonskostnad pr. kg* i 1997. En produksjonskostnad pr. kg på kr 15,98 er betydelig lavere enn f.eks. landsgjennomsnittet på kr 16,64. De fleste kostnadspostene gikk ned.

Den viktigste årsaken til reduksjonen i produksjonskostnad pr. kg fra 1996 til 1997 var en nedgangen i gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg. Gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg gikk ned med 46 øre fra 1996 til 1997. Nedgangen i smoltkostnad pr. kg skyldes en kombinasjon av økt produksjon (økt gjennomsnittlig vekt på levende fisk) og redusert pris pr. smolt i perioden.

Diagrammet nedenfor viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for Trøndelag for årene 1994-1997. Det er i diagrammet lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 9

D4. MØRE OG ROMSDAL

I likhet med resultatene for de øvrige fylker/regioner er gjennomsnittstallene for Møre og Romsdal i 1997 *ikke helt sammenlignbare med tidligere år*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er sammenlignbare.

Møre og Romsdal hadde en oppgang i resultatet før ekstraordinære poster. Mens resultatet før ekstraordinære poster var negativt i 1996 var det i gjennomsnitt kr 29 684 i 1997. Den størrelsesnøytrale posten lønnsevne pr. årsverk viser samme utvikling. Lønnsevne pr. årsverk økte kraftig fra kr 13 087 i 1996 til kr 273 948 i 1997.

En årsaken til oppgangen i det økonomiske resultatet var bl.a. en forbedring av posten "beholdningsendring frossenfisk". Beholdningsendring frossenfisk blir i undersøkelsen betraktet som en kostnadsreduserende post. Forbedringen i beholdningsendring frossenfisk skyldes en økning i beholdning av frossenfisk på lager fra 1.1. til 31.12. Sammenligner en Møre og Romsdal med de øvrige fylker/regioner finner en at lager av frossenfisk, målt i kilo, var betydelig større i Møre og Romsdal enn i de øvrige fylker/regioner. Vi har imidlertid ikke funnet noe konkret årsak til dette.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig beholdning av frossenfisk i Møre og Romsdal og for hele landet i 1997.

Tabell D.4.1.

	1.1.97	31.12.97
Gj. beholdn. frossenfisk i Møre og Romsdal kg	48 482	82 953
Gj. beholdn. frossenfisk for Hele landet kg	11 098	13 934

Produktiviteten, målt som produksjon pr. årsverk, har gått kraftig opp fra 1996 til 1997. Produksjon pr. årsverk gikk opp fra 200 586 kg i 1996 til 272 734 kg i 1997. En produksjon pr. årsverk på 272 374 kg i 1997 er den *høyeste fylkesvise/regionale produksjon pr. årsverk*.

Møre og Romsdal hadde en nedgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg fra 1996 til 1997, og hadde i gjennomsnitt den *laveste salgspris pr. kg*, uansett fiskeslag i 1997. En salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, på kr 18,84 er 7,1 prosent lavere enn landsgjennomsnittet på kr 20,29.

Årsaken til at Møre og Romsdal har en lavere salgspris pr. kg kan sannsynligvis forklares med at salg av ørret utgjør en stor andel. Ørret selges i gjennomsnitt til en lavere pris pr. kg enn laks. I Møre og Romsdal utgjør andelen av ørret betydelig mer enn for de øvrige fylker/regioner. Salg av ørret utgjorde 29,5 prosent av det totale salget i Møre og Romsdal mot 8 prosent for landsgjennomsnittet.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig salgspris pr. kg, gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg og gjennomsnittlig sum kostnad pr. kg for Møre og Romsdal for 1996 og 1997.

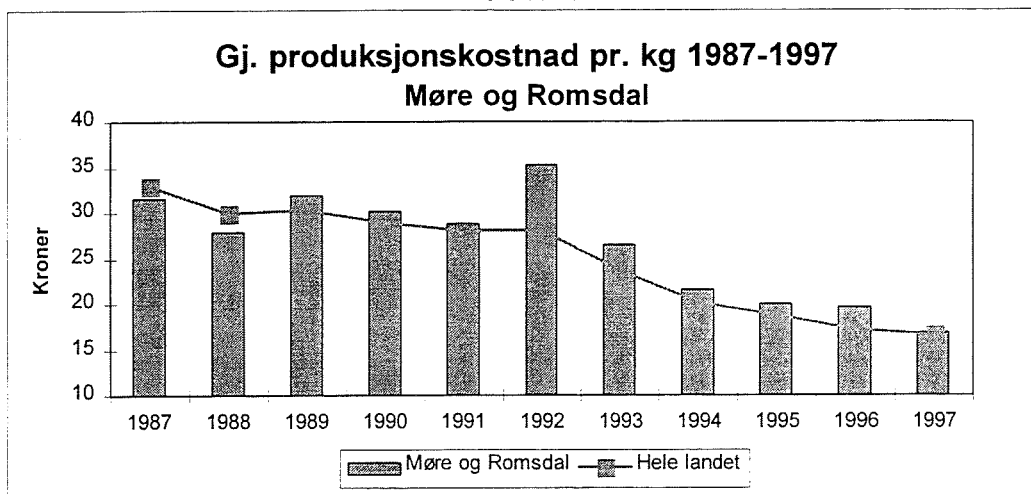
Tabell D.4.2

	1996	1997
Salgspris pr. kg kr	20,79	18,84
Produksjonskostnad pr. kg kr	19,70	16,88
Sum kostnad pr. kg kr	21,90	19,37

Møre og Romsdal har de siste årene hatt de høyeste produksjonskostnader pr. kg. Dette var ikke tilfelle i 1997. Produksjonskostnad pr. kg gikk kraftig ned fra kr 19,70 i 1996 til kr 16,88 i 1997.

Det var oppdretterne i Møre og Romsdal som i gjennomsnitt hadde *størst nedgang i produksjonskostnad pr. kg* fra 1996 til 1997. Nedgangen var på 14,3 prosent. De fleste kostnadspostene gikk ned. Størst var nedgangen i posten andre driftskostnader med 51,9 prosent fra 1996 til 1997.

Diagrammet nedenfor viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for Møre og Romsdal i årene 1987-1997. Vær oppmerksom på at tallene ikke er fullt ut sammenlignbare da produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad. For 1989 og tidligere år har det ikke vært mulig å skille ut disse kostnadene fra posten "andre driftskostnader". I tillegg er produksjonskostnad pr. kg for 1994 beregnet etter gammel beregningsmetode for produksjon av fisk. Det er i diagrammet lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 10¹⁾

1) Produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad

D5. SOGN OG FJORDANE

Også regnskapsenhetene i Sogn og Fjordane hadde en klar forbedring i det økonomiske resultatet fra 1996 til 1997. Fra negativt resultatet før ekstraordinære poster i 1996 økte resultatet til pluss kr 911 020 i 1997. Lønnsevne pr. årsverk gikk opp med kr 273 349 fra 1996 til 1997, og var på kr 404 778 i 1997.

I likhet med resultatene for de øvrige fylker/regioner er gjennomsnittstallene for Sogn og Fjordane i 1997 *ikke helt sammenlignbare med tidligere år*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er sammenlignbare.

Forbedringen i det økonomiske resultatet skyldes flere forhold. Den viktigste årsaken var en økning i gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, fra kr 19,11 i 1996 til kr 19,58 i 1997. Tidligere lønnsomhetsundersøkelser har vist at oppdretterne i Sogn og Fjordane i gjennomsnitt oppnår lavere salgspris pr. kg enn i landet for øvrig. Dette var ikke tilfelle i 1996.

En reduksjon i posten andre driftskostnader bidro også til den positive utviklingen i resultatet. Dette er en restpost som omfatter det som er igjen når smolt-, fôr-, forsikring-, lønns-, slakte-, fraktkostnader og tap på fordringer er skilt ut som egne poster. Fordi denne posten ikke er nærmere spesifisert er det vanskelig å si noe om årsaken til den kraftige reduksjonen i denne posten.

I motsetning til de øvrige fylker/regioner hadde Sogn og Fjordane en *nedgang i produktivitet*. Produktiviteten, målt i produksjon pr. årsverk, gikk ned med 7,1 prosent, og var på 179 842 kilo i 1997. Det var kun oppdretterne i Finnmark/Troms som hadde en lavere produksjon pr. årsverk i

1997-undersøkelsen. Effektiviteten, målt i produksjon pr. utnyttet volum, var omlag uendret i perioden.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over gjennomsnittlig salgspris pr. kg, gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg og gjennomsnittlig sum kostnad pr. kg for Sogn og Fjordane for 1996 og 1997.

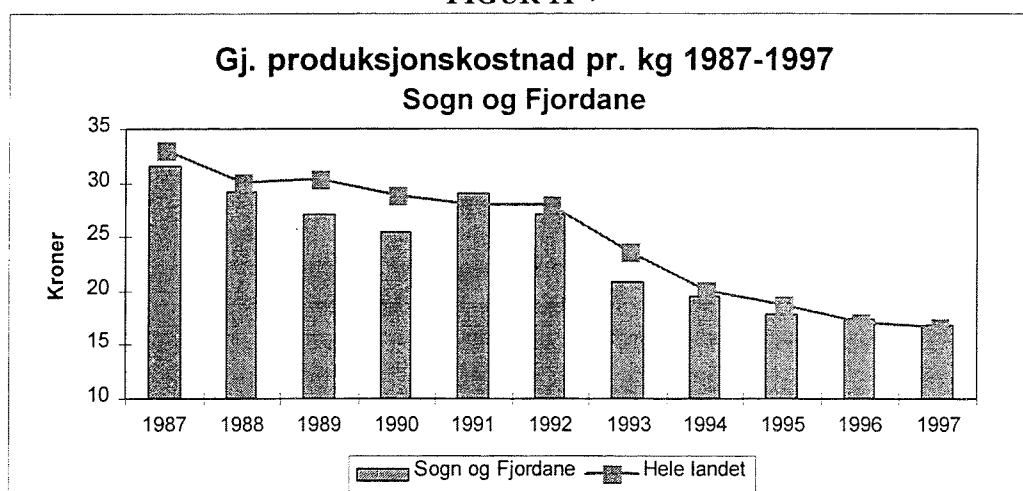
Tabell D.5.1

		1996	1997
Salgspris pr. kg	kr	19,10	19,58
Produksjonskostnad pr. kg	kr	17,39	16,91
Sum kostnad pr. kg	kr	19,44	19,43

I likhet med de øvrige fylker/regioner hadde regnskapsenhetene i Sogn og Fjordane en nedgang i produksjonskostnad pr. kg fra 1996 til 1997. Nedgangen var på 2,8 prosent. De fleste kostnads-postene gikk ned. Størst var nedgangen i forsikringskostnad pr. kg og posten andre driftskostnader.

Diagrammet nedenfor viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for Sogn og Fjordane i årene 1987-1997. Vær oppmerksom på at tallene ikke er fullt ut sammenlignbare da produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad. For 1989 og tidligere år har det ikke vært mulig å skille ut disse kostnadene fra posten "andre driftskostnader". I tillegg er produksjonskostnad pr. kg før 1994 beregnet etter gammel beregningsmetode for produksjon av fisk. Det er i diagrammet lagt inn en horisontal linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 11¹⁾

1) Produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad

D6. HORDALAND

En finner samme positive utvikling fra 1996 til 1997 for regnskapsenhetene i Hordaland som for de øvrige fylker/regioner. Lønnsevne pr. årsverk økte med 35,8 prosent fra 1996 til 1997, og var i 1997 på kr 477 142.

I likhet med resultatene for de øvrige fylkene er gjennomsnittstallene for Hordaland i 1997 *ikke helt sammenlignbare med tidligere år*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er helt sammenlignbare.

Forbedringen i det økonomiske resultatet skyldes flere forhold. Hovedårsaken var en økning i posten beholdningsendring fisk. Beholdningsendring blir som tidligere nevnt i dette kapitlet betraktet som en kostnadsreducerende post. Forbedringen i denne posten kan forklares med en oppgang i antall levende fisk fra 1.1.97 til 31.12.97.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig beholdning av levende fisk 1.1. 97 og 31.12.97 for regnskapene i Hordaland.

Tabell D.6.1.

		1.1.97	31.12.97
Laks (levende)	stk	288 390	334 095
Ørret (levende)	stk	21 837	34 206
Tot.vekt på levende fisk	kg	536 510	615 619
Gj. vekt på levende fisk	kg	1,73	1,67

Hordaland hadde en svak oppgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, fra 1996 til 1997. Denne økningen var en av årsakene til at resultat i 1997 var bedre enn i 1996. En lav salgspris pr kg på ørret bidro til at økningen i salgspris pr. kg, uansett fiskeslag ikke var større i 1997.

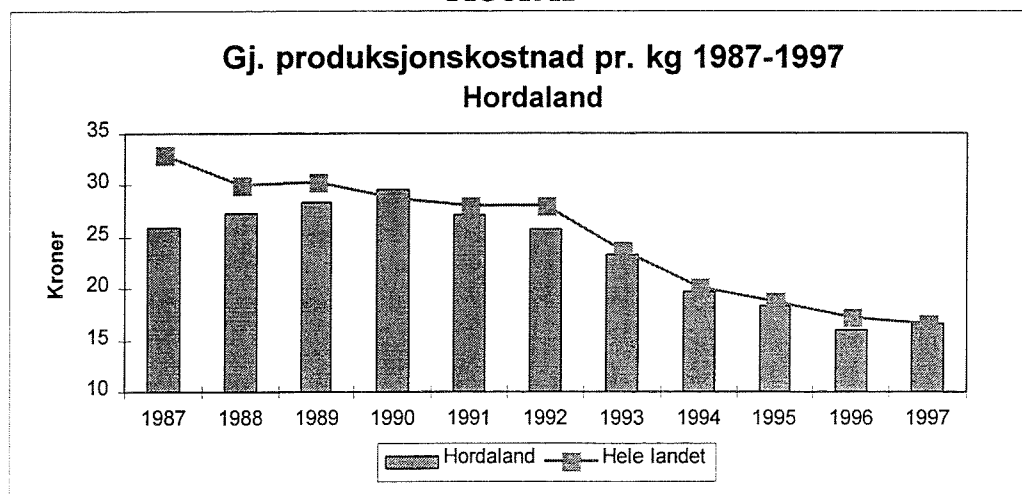
Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig salgspris pr. kg, gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg og sum kostnad pr. kg for Hordaland for 1996 og 1997.

Tabell D.6.1.

		1996	1997
Salgspris pr. kg	kr	20,00	20,10
Produksjonskostnad pr. kg	kr	16,01	16,64
Sum kostnad pr. kg	kr	18,95	19,98

I motsetning til de øvrige fylker/regioner hadde Hordaland en økning i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 1996 til 1997. Oppgangen var på 3,9 prosent. De fleste kostnadspostene gikk imidlertid ned. Det var en økning i førkostnad pr. kg og posten andre driftskostnader pr. kg på henholdsvis 8,3 prosent og 14,2 prosent som førte til at produksjonskostnad pr. kg gikk opp fra 1996 til 1997.

Diagrammet nedenfor viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for Hordaland i årene 1987-1997. Vær oppmerksom på at tallene ikke er fullt ut sammenlignbare da produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad. For 1989 og tidligere år har det ikke vært mulig å skille ut disse kostnadene fra posten "andre driftskostnader". I tillegg er produksjonskostnad pr. kg før 1994 beregnet etter gammel beregningsmetode for produksjon av fisk. Det er i diagrammet lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 12¹⁾

1) Produksjonskostnad pr. kg for 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad

D7. ROGALAND OG SKAGERAKKYSTEN

I likhet med resultatene for de øvrige fylkene er gjennomsnittstallene for Rogaland og Skagerakkysten i 1997 *ikke helt sammenlignbare med tidligere år*. Kun størrelsesnøytrale poster som f.eks produktivitet, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg er helt sammenlignbare.

Også for Rogaland og Skagerakkysten kan vi konstatere en klar forbedring i det økonomiske resultatet fra 1996 til 1997. Mens driftsresultatet i 1996 var negativt, var det i gjennomsnitt kr 1 012 330 i pluss i 1997. Resultatet før ekstraordinære poster var tilsvarende kr 286 489 i pluss i 1997. Ser en på den størrelsesnøytrale posten lønnsevne pr. årsverk så viser den samme positive utvikling. Lønnsevne pr. årsverk var på kr 381 716 i pluss i 1997 mot kr 95 818 i minus i 1996.

Oppgangen i det økonomiske resultatet skyldes, i likhet med Hordaland, en forbedring av posten beholdningsendring. Rogaland og Skagerakkysten hadde en kraftig økning i biomassen fra 1996 til 1997. Det var både antall levende fisk og gjennomsnittlig vekt på den levende fisken som økte i perioden. Økningen i biomasse var på hele 52 prosent fra 1996 til 1997.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig beholdning av levende fisk 1.1. 97 og 31.12.97 for regnskapsenheterne i Rogaland og Skagerakkysten.

Tabell D.7.1.

		1.1.97	31.12.97
Laks (levende)	stk	290 427	388 634
Ørret (levende)	stk	780	0
Tot.vekt på levende fisk	kg	445 073	677 049
Gj. vekt på levende fisk	kg	1,53	1,74

Produktiviteten i Rogaland og Skagerakkysten gikk kraftig opp med 24,2 prosent fra 1996 til 1997, i form av en økning på 39 908 kilo i gjennomsnittlig produksjon pr årsverk. Økningen i effektivitet var på hele 13,7 kilo, målt i forhold til utnyttet volum, fra 26,1 kilo i 1996 til 39,8 kilo i 1997. Oppgangen i produktivitet er en faktor som også bidro til å forbedre det økonomiske resultatet i perioden.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over gjennomsnittlig salgspris pr. kg, produksjonskostnad pr. kg og sum kostnad pr. kg for Rogaland og Skagerakkysten for 1996 og 1997.

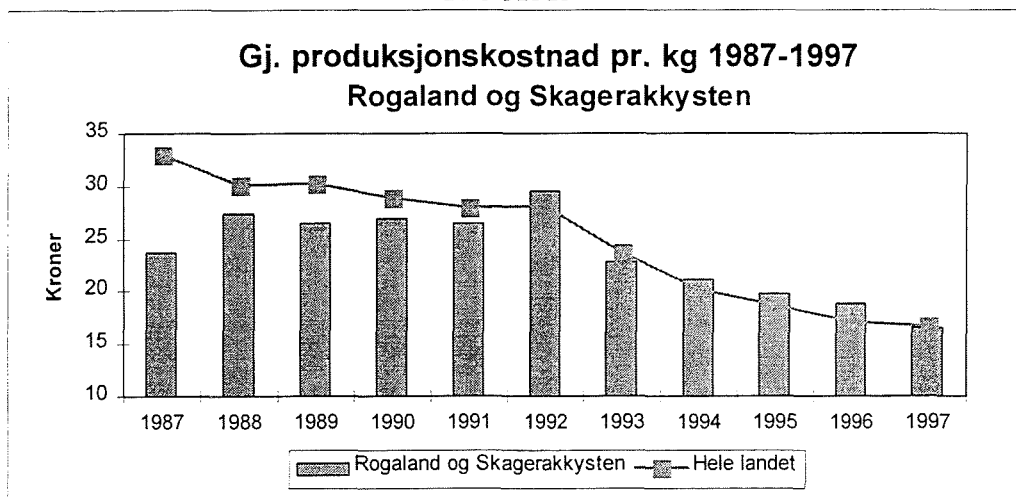
Tabell D.7.2.

		1996	1997
Salgspris pr. kg	kr	21,11	20,75
Produksjonskostnad pr. kg	kr	18,82	16,61
Sum kostnad pr. kg	kr	22,76	19,83

Produksjonskostnad pr. kg produsert fisk gikk ned med 11,7 prosent fra 1996 til 1997. Det var kun Trøndelag som hadde høyere produksjonskostnad pr. kg enn Rogaland/Skagerakkysten. De fleste kostnadspostene gikk ned.

Diagrammet nedenfor viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for Rogaland og Skagerakkysten i årene 1987-1997. Vær oppmerksom på at tallene ikke er fullt ut sammenlignbare da produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad, og fraktkostnad. For 1989 og tidligere år har det ikke vært mulig å skille ut disse kostnadene fra posten "andre driftskostnader". I tillegg er produksjonskostnad pr. kg før 1994 beregnet etter gammel beregningsmetode for produksjon av fisk. Det er i diagrammet lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 131)

1) Produksjonskostnad pr. kg før 1990 inneholder tap på fordringer, slakte-/pakkekostnad og fraktkostnad

E. ØKONOMISK RESULTAT ETTER STØRRELSE

I dette kapitlet har vi valgt å presentere gjennomsnittresultater basert på eierforhold, dvs. i forhold til hvor mange regnskapsenheter og konsesjoner ett selskap eier.

E1. BAKGRUNN

Fra og med 1997-undersøkelsen har vi valgt en *ny grupperingsmetode* for å kunne presentere resultater fordelt på størrelse. Det er på bakgrunn av de siste års endringer i eierstruktur vi har valgt å endre grupperingsmetoden. Den nye grupperingsmetoden mener vi gir et *bedre bilde av den økonomiske situasjonen* for de forskjellige størrelsesgruppene enn tidligere års presentasjon av denne type grupperinger.

I arbeidet med lønnsomhetsundersøkelsen vil vi foreta en løpende vurdering av grupperingsmetoden. Fremtidige endringer i eierstruktur kan også gjøre det nødvendig å endre grupperingsmetoden i senere undersøkelser.

Det har som tidligere nevnt blitt mer og mer vanlig at et oppdrettsselskap eier flere konsesjoner. Selskap med flere konsesjoner drives ofte som en enhet, og leverer felles årsregnskap for sine konsesjoner. Noen oppdrettsselskap har imidlertid valgt å operere med årsregnskap på konsesjonsnivå eller regionsnivå.

I tidligere undersøkelser ble hvert innsendt årsregnskap gruppert i forhold til hvor mange konsesjoner de omfattet. Det ble ikke tatt hensyn til at noen av de innsendte årsregnskapene hadde samme eier. Årsregnskapene ble fordelt i tre størrelsesgrupper.

Vi har i den nye beregningen av resultat etter størrelse forsøkt å gruppere de innsendte årsregnskapene etter eierforhold. I praksis betyr det at et selskap som har levert flere årsregnskap for sine konsesjoner, i beregningen av resultat etter selskapsstørrelse, er gruppert sammen. Noe som igjen betyr at en gruppering kan bestå av flere årsregnskap enn selskap.

Ideelt sett burde man i en slik gruppering av selskaper basere gjennomsnittsberegningen på antall selskap. Det har imidlertid vist seg komplisert å bruke felles regnskap (konsernregnskap) for de selskap som har levert flere årsregnskap til lønnsomhetsundersøkelsen. Dette skyldes at konsernregnskap også inkludere annen virksomhet (settefiskproduksjon, slakteri, brønnbåt drift etc) som vanskelig lar seg skille ut fra matfiskproduksjonen. En har derfor valgt å basere størrelsesberegningen på opplysninger fra innsendte årsregnskap. Det betyr at *antall innsendte årsregnskap ligger til grunn for gjennomsnittsberegningen*

En logisk konsekvens av dette er at størrelser som gjennomsnittlig driftsinntekter og kostnader blir lavere enn de ville vært dersom en hadde lagt antall selskap til grunn for gjennomsnittsberegningen.

E2. RESULTATER

Formålet med å presentere resultater fordelt etter selskapsstørrelse er som tidligere nevnt å kunne måle eventuelle fordeler ved sammenslåingene. Vi har valgt å presentere gjennomsnittresultater for 4 grupper. Disse er:

- Gruppe 1: Selskaper med 1 konsesjon
- Gruppe 2: Selskaper med 2 og 3 konsesjoner
- Gruppe 3: Selskaper med 4 til 9 konsesjoner
- Gruppe 4: Selskaper med 10 eller flere konsesjoner

Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvor mange regnskaper, selskaper og konsesjoner som finnes i utvalget for disse 4 gruppene i lønnsomhetsundersøkelsen for 1997.

Tabell E.2.1.

		Ant. regnskap	Ant. konsesjoner	Ant. selskaper
Gruppe 1	stk	86	86	86
Gruppe 2	stk	80	135	60
Gruppe 3	stk	51	109	23
Gruppe 4	stk	39	157	10

En sammenstilling av gjennomsnittresultater for disse gruppene viser at størrelser så som driftsinntekter, driftskostnader, driftsresultat, bemanning, salg, etc. som forventet er økende med antall konsesjoner som de enkelte selskaper disponerer. Omsetningen i selskapene er, som i annen industri, korrelert med størrelsen på selskapet. Denne utviklingen er vist i tabellen nedenfor.

Tabell E.2.2

		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Driftsinntekter	kr	9 600 378	16 273 879	25 030 568	48 621 745
Driftskostnader	kr	8 874 320	15 311 480	22 863 963	44 501 989
Driftsresultat	kr	726 058	962 399	2 166 605	4 119 756
Res. før ekstraord. poster	kr	407 776	416 642	1 020 309	2 316 174
Lønnsevne pr. årsverk	kr	343 929	314 337	443 393	447 076
Antall årsverk		3,1	4,3	6,0	12,2
Solgt mengde - Laks	kg	444 042	735 822	1 015 635	2 067 732
Solgt mengde - Ørret	kg	18 902	14 101	198 589	179 206
Produksjon	kg	505 486	824 548	13 424 143	2 454 421
Produksjon pr. m ³	kg	33,4	39,8	30,5	44,2
Produksjon pr. årsverk	kg	163 060	191 755	223 691	201 182
Konsesjonsvolum	m ³	12 047	20 025	25 784	48 795
Utnyttet kapasitet	m ³	15 144	20 700	44 031	55 580
Utnyttelsesgrad	%	125,7	103,4	170,8	113,9

For å avdekke hvorvidt sammenslåing av konsesjoner har medført stordriftsfordeler i næringen, vil en måtte basere en slik analyse på størrelsesnøytrale resultatbegrep. Resultatbegrepene produksjon pr. årsverk og lønnsevne pr. årsverk vil være egnede verktøy i en slik sammenlikning.

En sammenlikning av disse størrelsene mellom de fire størrelsesgrupperingene viser at det i gjennomsnitt var de største selskapene (gruppe 4) som hadde høyest lønnsevne pr. årsverk. Gruppe 4 hadde en lønnsevne pr. årsverk på kr 447 076 i 1997. Sammenlikningen viser videre at det var selskap med 2 konsesjoner (gruppe 2) som hadde lavest lønnsevne pr. årsverk med kr 314 337. Vi har registrert at *differansen mellom de ulike størrelsesgrupperingene ikke er så stor som i tidligere lønnsomhetsundersøkelser.*

Produktiviteten, målt som produksjon pr. årsverk viser at det var gruppe 3 som hadde høyest produktivitet med 223 691 kg i 1997. Dette er 60 631 kilo høyere en gruppe 1 som hadde lavest produktivitet i 1997 med 163 060 kilo. Effektiviteten, målt som produksjon pr. kubikkmeter utnyttet volum, var også høyest for gruppe 4 med 44,2 kilo pr. kubikkmeter.

I tabellen nedenfor har vi valgt å vise gj.salgspris pr. kg, gj.produksjonskostnad pr. kg og gj.sum kostnad pr. kg for de ulike gruppene i 1997.

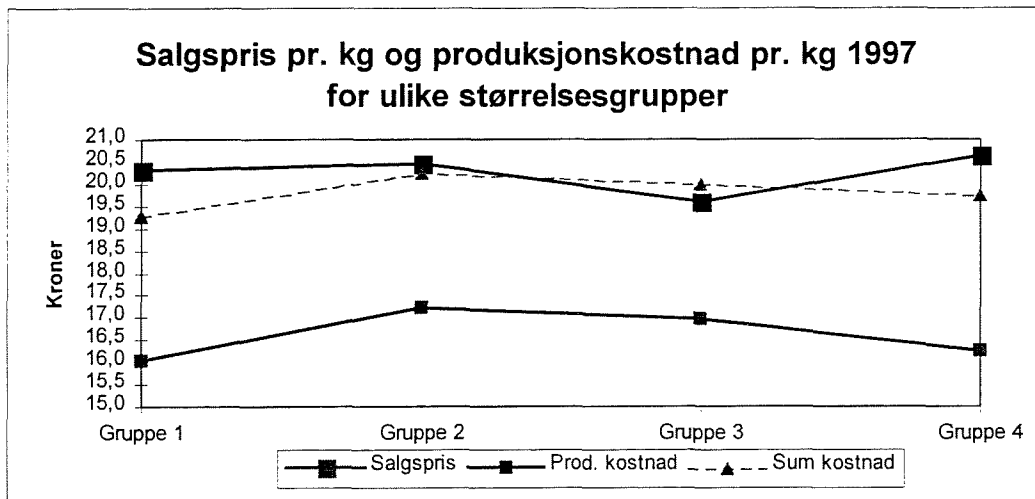
Tabell E.2.3

		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Salgspris pr. kg	kr	20,31	20,46	19,61	20,64
Prod. kostnad pr. kg	kr	16,03	17,24	16,96	16,26
Sum kostnad pr. kg	kr	19,26	20,25	19,98	19,73

Det var regnskapsenhetene i gruppe 4 som i gjennomsnitt hadde oppnådd høyest salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, mens gruppe 1 i gjennomsnitt hadde lavest produksjonskostnad pr. kg og sum kostnad pr. kg.

I diagrammet nedenfor viser vi gjennomsnittlig salgspris pr. kg og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for de ulike størrelsesgruppene i 1997.

FIGUR 14

I tidligere lønnsomhetsundersøkelser har det vært gruppe 2, dvs selskap med 2 konsesjoner, som drev mest lønnsomt. Dette var ikke tilfelle for 1997. Da var det faktisk gruppe 2 som drev minst lønnsomt.

En sammenlikning av de størrelsesnøytrale postene lønnsevne pr. årsverk og fortjeneste pr. kg viser at det var gruppe 4 (store selskaper) som drev mest lønnsomt i 1997.

Fortjeneste pr. kg er definert som salgspris pr. kg minus produksjonskostnad pr. kg. Gruppe 4 hadde en fortjeneste pr. kg på kr 4,38 i 1997, mens gruppe 1 hadde en fortjeneste pr. kg på kr 4,28.

Resultatene fordelt etter selskapsstørrelse er imidlertid ikke helt entydige. Selv om gruppe 4 drev mest lønnsomt, var det som tidligere nevnt ikke gruppe 4 som hadde lavest produksjonskostnad pr. kg. Ser en på de enkelte kostnadspostene kan en imidlertid konstatere at gruppe 4 hadde de laveste førkostnad og smoltkostnad pr. kg. Noe som kan tyde på stordriftsfordeler ved innkjøp av varer.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig førpris pr. kg og gjennomsnittlig smolt pr. stk for de ulike størrelsesgruppene i 1997.

Tabell E.2.4.

		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Smoltpris pr. stk	kr	9,12	9,74	10,35	9,05
Fôrpris pr. kg	kr	7,32	7,54	7,59	7,30

F. TABELLVERK

F1. GJENNOMSNITTSRESULTATER FOR HELE LANDET

År		Ant. regnskaper	Ant. konsesjoner
1996	:	321	465
1997	:	256	487

TABELL 1.
GJENNOMSNITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR HELE LANDET 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Salgsinntekt av laks	kr	12 333 340	18 403 310
Salgsinntekt av ørret	kr	802 766	1 356 959
Andre ordinære inntekter	kr	576 532	817 783
Erstatninger	kr	48 306	126 441
DRIFTSINNTEKTER	kr	13 760 944	20 704 493
Smolt-/settefiskkostnad	kr	2 183 097	2 818 786
Førkostnad	kr	6 260 446	9 553 456
Forsikringskostnad	kr	252 546	250 893
Lønnskostnad	kr	1 208 377	1 689 681
Kalkulatorisk eierlønn	kr	8 776	7 770
Slakte-/pakkekostnader	kr	1 432 736	2 340 703
Fraktkostnader	kr	134 003	196 652
Andre driftskostnader	kr	1 976 761	2 687 014
Tap på fordringer	kr	-5 688	29 084
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	396 366	602 721
Beholdningsendring frossenfisk (+/-) ²⁾	kr	-	154 234
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	607 037	922 556
DRIFTSKOSTNADER	kr	13 240 383	19 099 970
DRIFTSRESULTAT	kr	520 561	1 604 523
Renteinntekt	kr	114 740	167 102
Rentekostnad	kr	752 339	947 702
RESULTAT FØR EOP	kr	-117 038	823 923

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 2.
GJENNOMSNITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR HELE LANDET 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Kontanter og bankinnskudd	kr	669 478	708 706
Kortsiktig fordringer	kr	2 729 117	5 597 790
Beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12	kr	181 998	40 972
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12. ²⁾	kr	-	598 004
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	8 549 184	11 092 207
OMLØPSMIDLER	kr	12 129 777	18 037 679
Driftsmidler	kr	3 585 498	6 113 698
Langsiktige plasseringer	kr	838 444	1 754 983
ANLEGGSMIDLER	kr	4 423 942	7 868 681
SUM EIENDELER	kr	16 553 719	25 906 360
Leverandørgjeld	kr	2 252 934	2 497 335
Kassakreditt	kr	3 363 025	5 147 935
Annen kortsiktig gjeld	kr	3 193 745	4 281 175
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	8 809 704	11 926 445
Langsiktig gjeld	kr	2 711 757	6 047 103
Utsatt skatt	kr	968 365	1 649 754
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	3 680 122	7 696 857
EGENKAPITAL	kr	4 063 893	6 283 058
SUM GJELD OG EGENKAP.	kr	16 553 719	25 906 360

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR HELE LANDET 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Total rentabilitet	%	3,8	6,8
Egenkapitalrentabilitet	%	-	13,1
Likviditetsgrad 1	%	137,7	151,2
Likviditetsgrad 2	%	40,6	53,2
Rentedekningsgrad	%	84,4	186,9
Egenkapitalandel	%	24,5	24,3
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	53,2	46,0
Langsiktig gjeld/aktiva	%	22,2	29,7

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL FOR HELE LANDET 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Solgt mengde av laks	kg	606 145	896 454
Solgt mengde av ørret	kg	39 981	77 620
PRODUKSJON FISK	kg	727 913	1 068 779
Lager av frossenfisk pr. 31.12.	kg	-	14 043
Antall årsverk		4,2	5,5
Konsesjon	m3	17 416	22 875
Utnyttet kapasitet	m3	20 332	28 796
Utnyttelsesgrad	%	116,7	125,9
Produksjon pr. m3	kg	35,8	37,1
Produksjon pr. årsverk	kg	173 313	194 323
Fôrfaktor		1,15	1,19
Produksjonsverdi	kr	14 367 981	21 781 283
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	3 420 948	3 960 233
Produksjonsverdi pr. m3	kr	707	756
Kalk. rente på egenkap.	kr	311 335	360 799
Kalk. avskrivninger	kr	412 999	621 194
Lønnsevne	kr	772 147	2 142 102

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIGE KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR HELE LANDET 1996-1997.

TEKST		1996	1997
Smoltkostnad pr. kg	kr	3,00	2,64
Fôrkostnad pr. kg	kr	8,60	8,94
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,35	0,23
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,66	1,58
Andre driftskostnader pr. kg	kr	2,72	2,51
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	0,88	0,73
PRODUKSJONSKOSTNAD PR.KG	kr	17,20	16,64
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,07	0,12
Tap på fordringer pr. kg	kr	-0,01	0,03
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,01	0,01
Kalk. rente på egenkapitalen pr. kg	kr	0,43	0,34
Kalk. avskrivninger (blandet prins.) pr. kg	kr	0,57	0,58
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	1,97	2,19
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,18	0,18
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	20,28	19,85

F2. GJENNOMSNITTSRESULTATER FOR DE ENKELTE REGIONER

Fylker:	1996		1997	
	Ant. regnsk.	Ant. konesj.	Ant. regnsk.	Ant. konesj.
Finnmark/Troms :	39	57	32	65
Nordland :	72	87	55	81
Trøndelag :	41	87	28	106
Møre og Romsdal :	41	55	34	54
Sogn og Fjordane :	36	48	33	49
Hordaland :	57	90	52	91
Rogal./Skagerakk. :	35	41	22	41
Totalt antall :	321	465	256	487

TABELL 1.
GJENNOMSNIITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR FINNMARK OG TROMS 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Salgsinntekt av laks	kr	8 615 259	13 802 863
Salgsinntekt av ørret	kr	0	0
Andre ordinære inntekter	kr	241 208	897 053
Erstatninger	kr	12 365	80 872
DRIFTSINNTEKTER	kr	8 868 832	14 780 788
Smolt-/settefiskkostnad	kr	1 654 906	2 933 469
Førkostnad	kr	4 371 092	7 966 768
Forsikringskostnad	kr	132 153	215 809
Lønnskostnad	kr	910 852	1 581 757
Kalkulatorisk eierlønn	kr	4 577	9 281
Slakte-/pakkekostnader	kr	863 189	1 549 552
Fraktkostnader	kr	30 137	55 600
Andre driftskostnader	kr	1 018 186	1 472 863
Tap på fordringer	kr	-7 926	8 877
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	306 928	556 990
Beholdningsendring frossenfisk (+/-) ²⁾	kr	-	100 393
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	919 986	2 644 500
DRIFTSKOSTNADER	kr	8 364 108	13 606 073
DRIFTSRESULTAT	kr	504 724	1 174 715
Renteinntekt	kr	173 247	37 686
Rentekostnad	kr	564 338	836 274
RESULTAT FØR EOP	kr	113 633	376 127

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 2.
GJENNOMSNIITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR FINNMARK OG TROMS 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Kontanter og bankinnskudd	kr	570 542	686 216
Kortsiktig fordringer	kr	1 636 615	2 278 530
Beholdningsverdi förlager pr. 31.12.	kr	137 097	38 324
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12. ²⁾	kr	-	178 044
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	7 144 431	11 624 240
OMLØPSMIDLER	kr	9 488 685	14 805 354
Driftsmidler	kr	2 947 680	6 248 202
Langsiktige plasseringer	kr	244 360	1 589 327
ANLEGGSMIDLER	kr	3 192 040	7 837 529
SUM EIENDELER	kr	12 680 725	22 642 883
Leverandørgjeld	kr	1 776 038	2 711 590
Kassakreditt	kr	2 508 736	6 358 303
Annen kortsiktig gjeld	kr	3 008 017	3 823 181
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	7 292 791	12 893 074
Langsiktig gjeld	kr	1 817 791	3 729 993
Utsatt skatt	kr	466 005	644 053
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	2 283 796	4 374 046
EGENKAPITAL	kr	3 104 138	5 375 763
SUM GJELD OG EGENKAP.	kr	12 680 725	22 642 883

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. edringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR FINNMARK OG TROMS 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Total rentabilitet	%	5,3	5,4
Egenkapitalrentabilitet	%	3,7	7,0
Likviditetsgrad 1	%	130,1	114,8
Likviditetsgrad 2	%	32,1	23,3
Rentedekningsgrad	%	120,1	145,0
Egenkapitalandel	%	24,5	23,7
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	57,5	56,9
Langsiktig gjeld/aktiva	%	18,0	19,3

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL FOR FINNMARK OG TROMS 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Solgt mengde av laks	kg	404 795	672 757
Solgt mengde av ørret	kg	0	0
PRODUKSJON FISK	kg	489 840	856 517
Lager av frossenfisk 31.12.	kg	-	3 904
Antall årsverk		3,5	5,7
Konsesjon	m3	17 128	24 000
Utnyttet kapasitet	m3	13 584	30 246
Utnyttelsesgrad	%	79,3	126,0
Produksjon pr. m3	kg	36,1	28,3
Produksjon pr. årsverk	kg	139 954	150 266
Førfaktor		1,24	1,28
Produksjonsverdi	kr	9 788 818	17 525 681
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	2 796 805	3 074 681
Produksjonsverdi pr. m3	kr	721	579
Kalk. rente på egenkap.	kr	239 541	278 484
Kalk. avskrivninger	kr	318 340	574 411
Lønnsevne	kr	778 109	1 671 260

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIGE KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR FINNMARK OG TROMS 1996-1997.

TEKST		1996	1997
Smoltkostnad pr. kg	kr	3,38	3,42
Førkostnad pr. kg	kr	8,92	9,30
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,27	0,25
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,86	1,85
Andre driftskostnader pr. kg	kr	2,08	1,72
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	0,80	0,93
PRODUKSJONSKOSTNAD PR.KG	kr	17,31	17,48
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,03	0,09
Tap på fordringer pr. kg	kr	-0,02	0,01
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,01	0,01
Kalk. rente på egenkapitalen pr. kg	kr	0,49	0,33
Kalk. avskrivninger (blandet prins.) pr. kg	kr	0,65	0,67
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	1,76	1,81
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,06	0,06
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	20,24	20,27

TABELL 1.

GJENNOMSNIITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR NORDLAND 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Salgsinntekt av laks	kr	10 546 798	15 024 538
Salgsinntekt av ørret	kr	0	26 351
Andre ordinære inntekter	kr	456 959	816 245
Erstatninger	kr	53 068	144 002
DRIFTSINNTEKTER	kr	11 056 825	16 011 136
Smolt-/settefiskkostnad	kr	1 801 631	2 060 774
Førkostnad	kr	4 942 922	6 858 638
Forsikringskostnad	kr	208 622	216 732
Lønnskostnad	kr	924 836	1 198 551
Kalkulatorisk eierlønn	kr	2 066	8 264
Slakte-/pakkekostnader	kr	1 470 311	2 017 273
Fraktkostnader	kr	236 577	252 697
Andre driftskostnader	kr	1 527 343	2 197 984
Tap på fordringer	kr	-10 312	58 924
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	246 183	375 395
Beholdningsendring frossenfisk (+/-) ²⁾	kr	-	-114 072
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	1 048 297	711 181
DRIFTSKOSTNADER	kr	10 301 882	14 648 123
DRIFTSRESULTAT	kr	754 943	1 363 013
Renteinntekt	kr	47 377	42 755
Rentekostnad	kr	672 076	672 069
RESULTAT FØR EOP	kr	130 244	733 699

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 2.

GJENNOMSNIITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR NORDLAND 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Kontanter og bankinnskudd	kr	359 111	171 917
Kortsiktig fordringer	kr	2 036 399	3 040 229
Beholdningsverdi fórlager pr. 31.12.	kr	173 069	28 368
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12. ²⁾	kr	-	27 037
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	6 892 050	8 477 596
OMLØPSMIDLER	kr	9 460 629	11 745 147
Driftsmidler	kr	2 353 165	4 081 977
Langsiktige plasseringer	kr	577 044	1 069 504
ANLEGGSMIDLER	kr	2 930 209	5 151 481
SUM EIENDELER	kr	12 390 838	16 896 628
Leverandørgjeld	kr	2 286 575	2 700 398
Kassakreditt	kr	3 917 085	4 723 177
Annen kortsiktig gjeld	kr	1 525 067	2 718 601
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	7 728 727	10 142 176
Langsiktig gjeld	kr	1 830 179	2 676 015
Utsatt skatt	kr	723 678	1 076 611
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	2 553 857	3 752 626
EGENKAPITAL	kr	2 108 254	3 001 826
SUM. GJELD OG EGENKAP.	kr	12 390 838	16 896 628

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR NORDLAND 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Total rentabilitet	%	6,5	8,3
Egenkapitalrentabilitet	%	6,2	24,4
Likviditetsgrad 1	%	122,4	115,8
Likviditetsgrad 2	%	33,2	32,0
Rentedekningsgrad	%	119,4	209,2
Egenkapitalandel	%	17,0	17,8
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	62,4	60,0
Langsiktig gjeld/aktiva	%	20,6	22,2

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL FOR NORDLAND 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Solgt mengde av laks	kg	501 398	716 705
Solgt mengde av ørret	kg	0	1 348
PRODUKSJON FISK	kg	597 321	789 673
Lager av frossenfisk 31.12.	kg	-	1 656
Antall årsverk		3,5	4,0
Konsesjon	m3	14 500	17 673
Utnyttet kapasitet	m3	16 642	19 021
Utnyttelsesgrad	%	114,8	107,6
Produksjon pr. m3	kg	35,9	41,5
Produksjon pr. årsverk	kg	170 663	197 418
Fôrfaktor		1,13	1,19
Produksjonsverdi	kr	12 105 122	16 608 245
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	3 458 606	4 152 061
Produksjonsverdi pr. m3	kr	727	873
Kalk. rente på egenkap.	kr	160 209	176 848
Kalk. avskrivninger	kr	251 521	381 423
Lønnsevne	kr	891 599	1 757 638

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIGE KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR NORDLAND 1996-1997.

TEKST		1996	1997
Smoltkostnad pr. kg	kr	3,02	2,61
Fôrkostnad pr. kg	kr	8,28	8,69
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,35	0,27
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,55	1,52
Andre driftskostnader pr. kg	kr	2,56	2,78
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	1,05	0,80
PRODUKSJONSKOSTNAD PR.KG	kr	16,79	16,67
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,09	0,18
Tap på fordringer pr. kg	kr	-0,02	0,07
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,00	0,01
Kalk. rente på egenkapitalen pr. kg	kr	0,27	0,22
Kalk. avskrivninger (blandet prins.) pr. kg	kr	0,42	0,48
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	2,46	2,55
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,40	0,32
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	20,24	20,15

TABELL 1.

GJENNOMSNIITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR TRØNDELAG 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Salgsinntekt av laks	kr	19 443 262	43 924 185
Salgsinntekt av ørret	kr	1 475 730	2 234 429
Andre ordinære inntekter	kr	817 076	900 478
Erstatninger	kr	59 662	307 805
DRIFTSINNTEKTER	kr	21 795 730	47 366 897
Smolt-/settefiskkostnad	kr	2 925 445	4 659 978
Fôrkostnad	kr	9 716 593	18 923 494
Forsikringskostnad	kr	387 523	439 617
Lønnskostnad	kr	1 985 916	3 710 122
Kalkulatorisk eierlønn	kr	23 958	964
Slakte-/pakkekostnader	kr	3 126 301	6 266 870
Fraktkostnader	kr	184 257	628 111
Andre driftskostnader	kr	2 706 529	6 999 679
Tap på fordringer	kr	-7 512	17 750
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	585 150	1 198 153
Beholdningsendring frossenfisk (+/-) ²⁾	kr	-	-12 374
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	601 324	-878 358
DRIFTSKOSTNADER	kr	21 032 836	43 735 470
DRIFTSRESULTAT	kr	762 894	3 631 427
Renteinntekt	kr	84 610	655 972
Rentekostnad	kr	1 065 145	1 973 516
RESULTAT FØR EOP	kr	-217 641	2 313 883

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 2.

GJENNOMSNIITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR TRØNDELAG 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Kontanter og bankinnskudd	kr	851 549	1 146 613
Kortsiktig fordringer	kr	3 675 512	17 558 746
Beholdningsverdi förlager pr. 31.12.	kr	367 287	68 696
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12. ²⁾	kr	-	64 671
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	15 038 453	21 868 912
OMLØPSMIDLER	kr	19 932 801	40 707 638
Driftsmidler	kr	5 420 539	14 383 855
Langsiktige plasseringer	kr	1 206 951	6 599 242
ANLEGGSMIDLER	kr	6 627 490	20 983 097
SUM EIENDELER	kr	26 560 291	61 690 735
Leverandørgjeld	kr	2 777 249	4 022 714
Kassakreditt	kr	4 516 420	10 538 505
Annen kortsiktig gjeld	kr	6 108 995	3 964 306
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	13 402 664	18 525 525
Langsiktig gjeld	kr	3 366 261	22 264 059
Utsatt skatt	kr	1 858 973	5 178 059
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	5 225 234	27 442 118
EGENKAPITAL	kr	7 932 393	15 723 092
SUM GJELD OG EGENKAP.	kr	26 560 291	61 690 735

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR TRØNDELAG 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Total rentabilitet	%	3,2	6,9
Egenkapitalrentabilitet	%	-	14,7
Likviditetsgrad 1	%	148,7	219,7
Likviditetsgrad 2	%	36,5	101,3
Rentedekningsgrad	%	79,6	217,2
Egenkapitalandel	%	29,9	25,5
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	50,5	30,0
Langsiktig gjeld/aktiva	%	19,7	44,5

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG PRODUKSJON, SALG OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL FOR TRØNDELAG 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Solgt mengde av laks	kg	981 554	2 088 795
Solgt mengde av ørret	kg	69 186	116 354
PRODUKSJON FISK	kg	1 154 234	2 256 435
Lager av frossenfisk 31.12.	kg	-	6 642
Antall årsverk		6,8	12,4
Konsesjon	m3	26 610	47 000
Utnyttet kapasitet	m3	36 649	58 171
Utnyttelsesgrad	%	137,7	123,8
Produksjon pr. m3	kg	31,5	38,8
Produksjon pr. årsverk	kg	169 740	181 971
Førfaktor		1,18	1,15
Produksjonsverdi	kr	22 397 054	46 476 165
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	3 293 684	3 748 078
Produksjonsverdi pr. m3	kr	611	799
Kalk. rente på egenkap.	kr	548 445	864 300
Kalk. avskrivninger	kr	612 877	1 213 476
Lønnsevne	kr	1 216 061	5 145 346

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIGE KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR TRØNDELAG 1996-1997.

TEKST		1996	1997
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,53	2,07
Førkostnad pr. kg	kr	8,42	8,39
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,34	0,19
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,72	1,64
Andre driftskostnader pr. kg	kr	2,34	3,10
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	0,85	0,58
PRODUKSJONSKOSTNAD PR.KG	kr	16,20	15,98
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,05	0,14
Tap på fordringer pr. kg	kr	-0,01	0,01
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,02	0,00
Kalk. rente på egenkapitalen pr. kg	kr	0,48	0,38
Kalk. avskrivninger (blandet prins.) pr. kg	kr	0,53	0,54
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	2,71	2,78
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,16	0,28
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	20,04	19,83

TABELL 1.
GJENNOMSNIITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR MØRE OG ROMSDAL 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Salgsinntekt av laks	kr	11 762 132	14 271 373
Salgsinntekt av ørret	kr	3 245 355	5 118 459
Andre ordinære inntekter	kr	948 429	372 932
Erstatninger	kr	46 003	68 076
DRIFTSINNTEKTER	kr	16 001 919	19 830 840
Smolt-/settefiskkostnad	kr	2 874 480	3 241 421
Førkostnad	kr	7 860 662	11 572 537
Forsikringskostnad	kr	260 197	256 272
Lønnskostnad	kr	1 173 205	1 364 722
Kalkulatorisk eierlønn	kr	16 063	13 500
Slakte-/pakkekostnader	kr	1 027 019	1 983 645
Fraktkostnader	kr	185 409	290 978
Andre driftskostnader	kr	2 973 645	2 039 387
Tap på fordringer	kr	5 536	20 664
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	389 430	451 956
Beholdningsendring frossenfisk (+/-) ²⁾	kr	-	1 474 833
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	916 112	1 281 862
DRIFTSKOSTNADER	kr	15 849 534	18 478 387
DRIFTSRESULTAT	kr	152 385	1 352 453
Renteinntekt	kr	103 503	106 135
Rentekostnad	kr	1 159 603	1 428 904
RESULTAT FØR EOP	kr	-903 715	29 684

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 2.
GJENNOMSNIITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR MØRE OG ROMSDAL 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Kontanter og bankinnskudd	kr	499 331	629 023
Kortsiktig fordringer	kr	3 038 283	4 717 374
Beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12.	kr	130 366	34 360
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12. ²⁾	kr	-	4 105 972
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	9 758 112	11 650 718
OMLØPSMIDLER	kr	13 426 092	21 137 447
Driftsmidler	kr	3 447 221	3 865 145
Langsiktige plasseringer	kr	381 328	716 437
ANLEGGSMIDLER	kr	3 828 549	4 581 582
SUM EIENDELER	kr	17 254 641	25 719 029
Leverandørgjeld	kr	2 789 390	1 869 315
Kassakreditt	kr	3 311 115	3 563 942
Annen kortsiktig gjeld	kr	6 121 075	12 291 084
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	12 221 580	17 724 341
Langsiktig gjeld	kr	4 110 317	5 943 759
Utsatt skatt	kr	467 122	454 259
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	4 577 439	6 398 018
EGENKAPITAL	kr	455 622	1 596 670
SUM GJELD OG EGENKAP.	kr	17 254 641	25 719 029

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR MØRE OG ROMSDAL 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Total rentabilitet	%	1,5	5,7
Egenkapitalrentabilitet	%	-	1,9
Likviditetsgrad 1	%	109,9	119,3
Likviditetsgrad 2	%	30,0	30,4
Rentedekningsgrad	%	22,1	102,1
Egenkapitalandel	%	2,6	6,2
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	70,8	68,9
Langsiktig gjeld/aktiva	%	26,5	24,9

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG PRODUKSJON, SALG OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL FOR MØRE OG ROMSDAL 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Solgt mengde av laks	kg	579 744	725 735
Solgt mengde av ørret	kg	141 946	303 270
PRODUKSJON FISK	kg	822 403	1 172 757
Lager av frossenfisk 31.12.	kg	-	85 467
Antall årsverk		4,1	4,3
Konsesjon	m3	16 098	19 059
Utnyttet kapasitet	m3	19 124	24 205
Utnyttelsesgrad	%	118,8	127,0
Produksjon pr. m3	kg	43,0	48,5
Produksjon pr. årsverk	kg	200 586	272 734
Førfaktor		1,18	1,23
Produksjonsverdi	kr	16 918 031	22 587 535
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	4 126 349	5 252 915
Produksjonsverdi pr. m3	kr	885	933
Kalk. rente på egenkap.	kr	216 291	207 976
Kalk. avskrivninger	kr	405 034	473 911
Lønnsevne	kr	53 658	1 177 975

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIGE KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR MØRE OG ROMSDAL 1996-1997.

TEKST		1996	1997
Smoltkostnad pr. kg	kr	3,50	2,76
Førkostnad pr. kg	kr	9,56	9,87
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,32	0,22
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,43	1,16
Andre driftskostnader pr. kg	kr	3,62	1,74
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	1,28	1,13
PRODUKSJONSKOSTNAD PR.KG	kr	19,70	16,88
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,06	0,06
Tap på fordringer pr. kg	kr	0,01	0,02
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,02	0,01
Kalk. rente på egenkapitalen pr. kg	kr	0,26	0,18
Kalk. avskrivninger (blandet prins.) pr. kg	kr	0,49	0,40
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	1,25	1,69
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,23	0,25
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	21,90	19,37

TABELL 1.
GJENNOMSNITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR SOGN OG FJORDANE 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Salgsinntekt av laks	kr	11 189 859	14 819 354
Salgsinntekt av ørret	kr	819 539	1 709 724
Andre ordinære inntekter	kr	476 834	756 396
Erstatninger	kr	83 917	38 813
DRIFTSINNTEKTER	kr	12 563 149	17 324 287
Smolt-/settefiskkostnad	kr	2 138 430	2 473 475
Fôrkostnad	kr	5 905 676	7 841 986
Forsikringskostnad	kr	284 492	210 576
Lønnskostnad	kr	1 166 140	1 382 252
Kalkulatorisk eierlønn	kr	4 958	0
Slakte-/pakkekostnader	kr	686 379	1 220 148
Fraktkostnader	kr	62 188	55 164
Andre driftskostnader	kr	2 448 156	1 828 295
Tap på fordringer	kr	6 966	27 289
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	384 544	474 976
Beholdningsendring frossenfisk (+/-) ²⁾	kr	-	-157 684
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	761 358	-181 179
DRIFTSKOSTNADER	kr	12 326 571	15 853 024
DRIFTSRESULTAT	kr	236 578	1 471 263
Renteinntekt	kr	93 564	93 759
Rentekostnad	kr	609 427	654 002
RESULTAT FØR EOP	kr	-279 285	911 020

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 2.
GJENNOMSNITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR SOGN OG FJORDANE 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Kontanter og bankinnskudd	kr	1 321 657	1 382 946
Kortsiktig fordringer	kr	3 397 758	4 820 814
Beholdningsverdi förlager pr. 31.12.	kr	156 323	44 872
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12. ²⁾	kr	-	131 740
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	7 624 469	8 031 605
OMLØPSMIDLER	kr	12 500 207	14 411 977
Driftsmidler	kr	3 135 908	4 553 121
Langsiktige plasseringer	kr	1 317 630	342 445
ANLEGGSMIDLER	kr	4 453 538	4 895 566
SUM EIENDELER	kr	16 953 745	19 307 543
Leverandørgjeld	kr	2 813 880	1 227 013
Kassakreditt	kr	2 717 072	2 963 377
Annen kortsiktig gjeld	kr	2 769 758	3 538 064
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	8 300 710	7 728 454
Langsiktig gjeld	kr	2 089 608	3 145 258
Utsatt skatt	kr	1 055 163	1 796 006
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	3 144 771	4 941 264
EGENKAPITAL	kr	5 508 264	6 637 825
SUM GJELD OG EGENKAP.	kr	16 953 745	19 307 543

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR SOGN OG FJORDANE 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Total rentabilitet	%	1,9	8,1
Egenkapitalrentabilitet	%	-	13,7
Likviditetsgrad 1	%	150,6	186,5
Likviditetsgrad 2	%	58,7	80,9
Rentedekningsgrad	%	54,2	239,3
Egenkapitalandel	%	32,5	34,4
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	49,0	40,0
Langsiktig gjeld/aktiva	%	18,5	25,6

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG PRODUKSJON, SALG OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL FOR SOGN OG FJORDANE 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Solgt mengde av laks	kg	574 372	754 878
Solgt mengde av ørret	kg	54 066	89 172
PRODUKSJON FISK	kg	716 478	845 257
Lager av frossenfisk 31.12.	kg	-	5 682
Antall årsverk		3,7	4,7
Konsesjon	m3	16 222	17 455
Utnyttet kapasitet	m3	16 664	19 282
Utnyttelsesgrad	%	102,7	110,5
Produksjon pr. m3	kg	43,0	43,5
Produksjon pr. årsverk	kg	193 643	179 842
Fôrfaktor		1,09	1,27
Produksjonsverdi	kr	13 324 507	16 985 424
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	3 601 218	3 613 920
Produksjonsverdi pr. m3	kr	800	881
Kalk. rente på egenkap.	kr	384 215	364 297
Kalk. avskrivninger	kr	405 853	501 496
Lønnsevne	kr	486 289	1 902 455

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIGE KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR SOGN OG FJORDANE 1996-1997.

TEKST		1996	1997
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,98	2,93
Fôrkostnad pr. kg	kr	8,24	9,28
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,40	0,25
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,63	1,64
Andre driftskostnader pr. kg	kr	3,42	2,16
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	0,72	0,66
PRODUKSJONSKOSTNAD PR.KG	kr	17,39	16,91
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,12	0,05
Tap på fordringer pr. kg	kr	0,01	0,03
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,01	0,00
Kalk. rente på egenkapitalen pr. kg	kr	0,54	0,43
Kalk. avskrivninger (blandet prins.) pr. kg	kr	0,57	0,59
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	0,96	1,44
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,09	0,07
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	19,44	19,43

TABELL 1.

GJENNOMSNIITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR HORDALAND 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Salgsinntekt av laks	kr	14 723 730	17 373 100
Salgsinntekt av ørret	kr	539 102	1 001 626
Andre ordinære inntekter	kr	598 372	1 139 627
Erstatninger	kr	31 289	129 941
DRIFTSINNTEKTER	kr	15 892 493	19 644 294
Smolt-/settefiskkostnad	kr	2 249 103	2 593 275
Førkostnad	kr	6 796 221	8 810 847
Forsikringskostnad	kr	280 059	225 460
Lønnskostnad	kr	1 462 089	1 593 967
Kalkulatorisk eierlønn	kr	8 351	4 760
Slakte-/pakkekostnader	kr	1 256 434	2 033 214
Fraktkostnader	kr	83 967	65 636
Andre driftskostnader	kr	1 964 770	2 687 731
Tap på fordringer	kr	-12 925	32 708
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	594 986	760 923
Beholdningsendring frossenfisk (+/-) ²⁾	kr	-	35 934
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	-102 149	736 605
DRIFTSKOSTNADER	kr	14 785 204	18 035 982
DRIFTSRESULTAT	kr	1 107 289	1 608 312
Renteinntekt	kr	216 743	264 838
Rentekostnad	kr	624 596	695 772
RESULTAT FØR EOP	kr	699 436	1 159 378

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 2.

GJENNOMSNIITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR HORDALAND 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Kontanter og bankinnskudd	kr	852 232	801 605
Kortsiktig fordringer	kr	3 530 436	5 893 285
Beholdningsverdi förlager pr. 31.12.	kr	183 831	45 774
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12. ²⁾	kr	-	70 217
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	8 286 105	9 573 888
OMLØPSMIDLER	kr	12 852 604	16 384 769
Driftsmidler	kr	5 224 538	6 734 132
Langsiktige plasseringer	kr	1 637 254	2 120 108
ANLEGGSMIDLER	kr	6 861 792	8 854 240
SUM EIENDELER	kr	19 714 396	25 239 009
Leverandørgjeld	kr	1 648 939	2 541 876
Kassakreditt	kr	2 965 661	3 813 660
Annen kortsiktig gjeld	kr	2 432 723	2 650 296
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	7 047 323	9 005 832
Langsiktig gjeld	kr	3 778 429	5 159 249
Utsatt skatt	kr	1 514 968	1 989 560
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	5 293 397	7 148 809
EGENKAPITAL	kr	7 373 676	9 084 368
SUM GJELD OG EGENKAP.	kr	19 714 396	25 239 009

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR HORDALAND 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Total rentabilitet	%	6,7	7,4
Egenkapitalrentabilitet	%	9,5	12,8
Likviditetsgrad 1	%	182,4	181,9
Likviditetsgrad 2	%	64,8	74,8
Rentedekningsgrad	%	212,0	266,6
Egenkapitalandel	%	37,4	36,0
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	35,7	35,7
Langsiktig gjeld/aktiva	%	26,9	28,3

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG PRODUKSJON, SALG OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL FOR HORDALAND 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Solgt mengde av laks	kg	733 236	851 966
Solgt mengde av ørret	kg	29 985	62 226
PRODUKSJON FISK	kg	821 963	983 086
Lager av frossenfisk 31.12.	kg	-	3 080
Antall årsverk		4,7	4,7
Konsesjon	m3	18 596	20 962
Utnyttet kapasitet	m3	21 514	33 636
Utnyttelsesgrad	%	115,7	160,5
Produksjon pr. m3	kg	38,2	29,2
Produksjon pr. årsverk	kg	174 886	209 167
Førfaktor		1,09	1,17
Produksjonsverdi	kr	15 790 344	20 416 833
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	3 359 648	4 344 007
Produksjonsverdi pr. m3	kr	734	607
Kalk. rente på egenkap.	kr	487 971	484 774
Kalk. avskrivninger	kr	625 145	791 686
Lønnsevne	kr	1 651 746	2 242 568

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIGE KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR HORDALAND 1996-1997.

TEKST		1996	1997
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,74	2,64
Førkostnad pr. kg	kr	8,27	8,96
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,34	0,23
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,78	1,62
Andre driftskostnader pr. kg	kr	2,39	2,73
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	0,50	0,46
PRODUKSJONSKOSTNAD PR.KG	kr	16,01	16,64
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,04	0,13
Tap på fordringer pr. kg	kr	-0,02	0,03
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,01	0,00
Kalk. rente på egenkapitalen pr. kg	kr	0,59	0,49
Kalk. avskrivninger (blandet prins.) pr. kg	kr	0,76	0,81
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	1,53	2,07
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,10	0,07
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	18,95	19,98

TABELL 1.
GJENNOMSNITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR ROGALAND OG SKAGERAKKYSTEN
1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Salgsinntekt av laks	kr	9 782 311	15 257 381
Salgsinntekt av ørret	kr	111 174	37 955
Andre ordinære inntekter	kr	545 706	619 933
Erstatninger	kr	59 042	131 359
DRIFTSINNTEKTER	kr	10 498 233	16 046 628
Smolt-/settefiskkostnad	kr	1 815 317	2 601 498
Førkostnad	kr	4 645 250	7 874 974
Forsikringskostnad	kr	232 306	259 410
Lønnskostnad	kr	883 815	1 692 598
Kalkulatorisk eierlønn	kr	5 561	22 909
Slakte-/pakkekostnader	kr	1 536 257	2 262 550
Fraktkostnader	kr	74 995	88 706
Andre driftskostnader	kr	1 481 423	2 474 040
Tap på fordringer	kr	-5 920	5 446
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	280 644	530 414
Beholdningsendring frossenfisk (+/-) ²⁾	kr	-	0
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	-8 545	2 778 247
DRIFTSKOSTNADER	kr	10 958 193	15 034 298
DRIFTSRESULTAT	kr	-459 960	1 012 330
Renteinntekt	kr	92 240	59 783
Rentekostnad	kr	638 456	785 624
RESULTAT FØR EOP	kr	-1 006 176	286 489

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 2.
GJENNOMSNITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR ROGALAND OG
SKAGERAKKYSTEN 1996-1997.

Tekst		1996 ¹⁾	1997
Kontanter og bankinnskudd	kr	435 781	418 261
Kortsiktig fordringer	kr	1 907 949	3 424 341
Beholdningsverdi förlager pr. 31.12.	kr	117 254	34 073
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12. ²⁾	kr	-	0
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	5 885 132	10 455 567
OMLØPSMIDLER	kr	8 346 116	14 332 242
Driftsmidler	kr	2 636 795	4 821 122
Langsiktige plasseringer	kr	348 166	405 021
ANLEGGSMIDLER	kr	2 984 961	5 226 143
SUM EIENDELER	kr	11 331 077	19 558 385
Leverandørgjeld	kr	1 879 185	2 507 425
Kassakreditt	kr	3 196 396	6 467 139
Annen kortsiktig gjeld	kr	1 664 724	1 847 588
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	6 740 305	10 822 152
Langsiktig gjeld	kr	2 019 173	3 816 447
Utsatt skatt	kr	595 917	879 905
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	2 615 090	4 696 352
EGENKAPITAL	kr	1 975 682	4 039 881
SUM. GJELD OG EGENKAP.	kr	11 331 077	19 558 385

1) Tallene for 1996 er ikke helt sammenlignbare med 1997-tallene. For mer informasjon se pkt. A3. endringer

2) Ikke registrert for 1996

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR ROGALAND OG SKAGERAKKYSTEN
1996-1997.

Tekst		1996	1997
Total rentabilitet	%	-	5,5
Egenkapitalrentabilitet	%	-	7,1
Likviditetsgrad 1	%	123,8	132,4
Likviditetsgrad 2	%	36,5	35,8
Rentedekningsgrad	%	-	136,5
Egenkapitalandel	%	17,4	20,7
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	59,5	55,3
Langsiktig gjeld/aktiva	%	23,1	24,0

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG PRODUKSJON, SALG OG ANDRE LØNSSOMHETSMÅL FOR
ROGALAND OG SKAGERAKKYSTEN 1996-1997.

Tekst		1996	1997
Solgt mengde av laks	kg	462 858	735 036
Solgt mengde av ørret	kg	5 744	2 230
PRODUKSJON FISK	kg	510 345	940 861
Lager av frossenfisk 31.12.	kg	-	0
Antall årsverk		3,1	4,6
Konsesjon	m3	13 817	22 091
Utnyttet kapasitet	m3	19 590	23 659
Utnyttelsesgrad	%	141,8	107,1
Produksjon pr. m3	kg	26,1	39,8
Produksjon pr. årsverk	kg	164 627	204 535
Fôrfaktor		1,23	1,09
Produksjonsverdi	kr	10 489 688	18 824 875
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	3 383 770	4 092 364
Produksjonsverdi pr. m3	kr	535	796
Kalk. rente på egenkap.	kr	173 173	237 482
Kalk. avskrivninger	kr	287 707	539 035
Lønnsevne	kr	-297 036	1 755 893

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIGE KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR ROGALAND OG
SKAGERAKKYSTEN 1996-1997.

TEKST		1996	1997
Smoltkostnad pr. kg	kr	3,56	2,77
Fôrkostnad pr. kg	kr	9,10	8,37
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,46	0,28
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,73	1,80
Andre driftskostnader pr. kg	kr	2,90	2,63
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	1,07	0,77
PRODUKSJONSKOSTNAD PR.KG	kr	18,82	16,61
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,12	0,14
Tap på fordringer pr. kg	kr	-0,01	0,01
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,01	0,02
Kalk. rente på egenkapitalen pr. kg	kr	0,34	0,25
Kalk. avskrivninger (blandet prins.) pr. kg	kr	0,56	0,57
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	3,01	2,40
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,15	0,09
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	22,76	19,83

F3. GJENNOMSNITTSRESULTATER FORDELT ETTER STØRRELSE 1997

	Gruppe 1: 1 konsesj.	Gruppe 2: 2 og 3 konsesjoner	Gruppe 3: 4 - 9 konsesjoner	Gruppe 4: 10 eller flere konsesjoner
Antall regnskap i utvalget ¹⁾	86	80	51	39
Antall selskaper i utvalget	86	60	23	10
Antall konsesjoner i utvalget	86	135	109	157

1) Danner grunnlag for gjennomsnittsberegningen

TABELL 1.
GJENNOMSNIITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR HELE LANDET FORDELT ETTER
STØRRELSE 1997.

Tekst		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Salgsinntekt av laks	kr	9 064 467	15 082 218	20 592 350	42 946 559
Salgsinntekt av ørret	kr	338 992	257 550	3 218 075	3 423 133
Andre ordinære inntekter	kr	179 740	741 480	1 093 383	2 020 867
Erstatninger	kr	17 179	192 631	126 760	231 186
DRIFTSINNTEKTER	kr	9 600 378	16 273 879	25 030 568	48 621 745
Smolt-/settefiskkostnad	kr	1 239 672	2 331 899	4 021 838	5 726 458
Fôrkostnad	kr	4 617 218	7 587 542	12 258 618	20 933 617
Forsikringskostnad	kr	129 719	223 994	342 927	452 925
Lønnskostnad	kr	846 967	1 229 921	2 059 462	4 007 509
Kalkulatorisk eierlønn	kr	12 506	4 725	7 853	3 462
Slakte-/pakkekostnader	kr	1 008 341	1 736 660	2 659 741	6 100 593
Fraktkostnader	kr	82 990	97 865	281 725	538 681
Andre driftskostnader	kr	952 613	2 293 250	2 940 202	6 988 218
Tap på fordringer	kr	22 374	25 630	44 356	30 997
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	322 706	513 089	756 161	1 203 396
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	5 057	-71 895	981 483	-138 775
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	355 729	804 990	1 527 437	1 622 642
DRIFTSKOSTNADER	kr	8 874 320	15 311 480	22 863 963	44 501 989
DRIFTSRESULTAT	kr	726 058	962 399	2 166 605	4 119 756
Renteinntekt	kr	84 380	108 406	101 847	555 249
Rentekostnad	kr	402 662	654 163	1 248 143	2 358 831
RESULTAT FØR EOP	kr	407 776	416 642	1 020 309	2 316 174

TABELL 2.
GJENNOMSNIITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR HELE LANDET
FORDELT ETTER STØRRELSE 1997.

Tekst		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Kontanter og bankinnskudd	kr	526 814	841 473	494 687	1 117 329
Kortsiktig fordringer	kr	1 411 900	3 437 821	7 173 131	17 198 859
Behold.verdi fórlager pr. 31.12.	kr	22 295	28 317	61 779	80 908
Behold.verdi frossenfisk pr. 31.12.	kr	37 218	29 088	2 707 358	228 642
Behold.verdi levende fisk pr. 31.12.	kr	5 341 991	8 719 928	13 523 093	25 459 533
OMLØPSMIDLER	kr	7 340 218	13 056 627	23 960 048	44 085 271
Driftsmidler	kr	2 703 620	4 735 261	7 240 142	14 987 877
Langsiktige plasseringer	kr	375 965	874 738	2 049 463	6 216 434
ANLEGGSMIDLER	kr	3 079 585	5 609 999	9 289 605	21 204 311
SUM EIENDELER	kr	10 419 803	18 666 626	33 249 653	65 289 582
Leverandørgjeld	kr	1 508 185	2 259 230	2 278 498	5 453 131
Kassakreditt	kr	2 088 342	4 105 469	6 168 492	12 698 549
Annen kortsiktig gjeld	kr	1 881 176	2 476 230	10 026 257	7 306 720
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	4 777 703	8 840 929	18 473 247	25 458 400
Langsiktig gjeld	kr	1 734 181	3 393 553	5 515 158	21 696 449
Utsatt skatt	kr	562 356	1 389 582	2 173 029	3 897 008
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	2 296 537	4 783 135	7 688 187	25 593 457
EGENKAPITAL	kr	3 345 563	5 042 562	7 088 219	14 237 725
SUM. GJELD OG EGENKAP.	kr	10 419 803	18 666 626	33 249 653	65 289 582

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR HELE LANDET FORDELT ETTER
STØRRELSE 1997.

Tekst		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Total rentabilitet	%	7,8	5,7	6,8	7,2
Egenkapitalrentabilitet	%	12,2	8,3	14,4	16,3
Likviditetsgrad 1	%	153,6	147,7	129,7	173,2
Likviditetsgrad 2	%	41,0	48,7	41,8	72,3
Rentedekningsgrad	%	201,3	163,7	181,7	198,2
Egenkapitalandel	%	32,1	27,0	21,3	21,8
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	45,9	47,4	55,6	39,0
Langsiktig gjeld/aktiva	%	22,0	25,6	23,1	39,2

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG PRODUKSJON, SALG OG ANDRE LØNSSOMHETSMÅL FOR
HELE LANDET FORDELT ETTER STØRRELSE 1997.

Tekst		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Solgt mengde av laks	kg	444 042	735 822	1 015 635	2 067 732
Solgt mengde av ørret	kg	18 902	14 101	198 589	179 206
PRODUKSJON FISK	kg	505 486	824 548	1 342 143	2 454 421
Lager av frossenfisk 31.12.	kg	1 591	2 705	53 985	11 891
Antall årsverk		3,1	4,3	6,0	12,2
Konsesjon	m3	12 047	20 025	25 784	48 795
Utnyttet kapasitet	m3	15 144	20 700	44 031	55 580
Utnyttelsesgrad	%	125,7	103,4	170,8	113,9
Produksjon pr. m3	kg	33,4	39,8	30,5	44,2
Produksjon pr. årsverk	kg	163 060	191 755	223 691	201 182
Fôrfaktor		1,24	1,22	1,19	1,16
Produksjonsverdi	kr	9 961 164	17 006 974	27 539 488	50 105 612
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	3 213 279	3 955 110	4 589 915	4 107 017
Produksjonsverdi pr. m3	kr	658	822	625	902
Kalk. rente på egenkap.	kr	184 178	282 395	402 011	857 204
Kalk. avskrivninger	kr	339 596	530 335	781 417	1 219 006
Lønnsevne	kr	1 066 181	1 351 647	2 660 357	5 454 331

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIGE KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR HELE LANDET
FORDELT ETTER STØRRELSE 1997.

TEKST		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,45	2,83	3,00	2,33
Fôrkostnad pr. kg	kr	9,13	9,20	9,13	8,53
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,26	0,27	0,26	0,18
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,68	1,49	1,53	1,63
Andre driftskostnader pr. kg	kr	1,88	2,78	2,19	2,85
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	0,63	0,66	0,85	0,73
PROD.KOSTNAD PR.KG	kr	16,03	17,24	16,96	16,26
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,03	0,23	0,09	0,09
Tap på fordringer pr. kg	kr	0,04	0,03	0,03	0,01
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,02	0,01	0,01	0,00
Kalk. rente på egenkap. pr. kg	kr	0,36	0,34	0,30	0,35
Kalk. avskriv. pr. kg (BL)	kr	0,67	0,64	0,58	0,50
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	1,99	2,11	1,98	2,49
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,16	0,12	0,21	0,22
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	19,26	20,25	19,98	19,73

**F4. GJENNOMSNITTSRESULTATER FOR DE
15 REGNSKAPENE SOM PRODUSERTE
BILLIGST I 1997.**

TABELL 1.
GJENNOMSNIITTLIG DRIFTSRESULTAT FOR DE 15 "BESTE" I UTVALGET 1997.

Tekst		1997
Salgsinntekt av laks	kr	13 291 902
Salgsinntekt av ørret	kr	1 039 899
Andre ordinære inntekter	kr	300 422
Erstatninger	kr	24 714
DRIFTSINNTEKTER	kr	14 656 937
Smolt-/settefiskkostnad	kr	1 452 714
Fôrkostnad	kr	6 981 053
Forsikringskostnad	kr	168 872
Lønnskostnad	kr	894 803
Kalkulatorisk eierlønn	kr	33 300
Slakte-/pakkekostnader	kr	1 719 286
Fraktkostnader	kr	180 923
Andre driftskostnader	kr	1 261 986
Tap på fordringer	kr	17 949
Kalk. avskrivninger (Historisk avsk)	kr	393 891
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	-112 602
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	2 373 739
DRIFTSKOSTNADER	kr	10 843 640
DRIFTSRESULTAT	kr	3 813 297
Renteinntekt	kr	251 596
Rentekostnad	kr	513 274
RESULTAT FØR EOP	kr	3 551 619

TABELL 2.
GJENNOMSNIITTLIG EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR FOR DE 15 "BESTE" I UTVALGET 1997.

Tekst		1997
Kontanter og bankinnskudd	kr	1 012 916
Kortsiktig fordringer	kr	4 405 881
Beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12	kr	43 313
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12. ¹⁾	kr	7 200
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	9 599 066
OMLØPSMIDLER	kr	15 068 376
Driftsmidler	kr	3 664 953
Langsiktige plasseringer	kr	300 078
ANLEGGSMIDLER	kr	3 965 031
SUM EIENDELER	kr	19 033 407
Leverandørgjeld	kr	1 825 597
Kassakreditt	kr	3 280 350
Annen kortsiktig gjeld	kr	3 451 381
SUM KORTSIKTIG GJELD	kr	8 557 328
Langsiktig gjeld	kr	3 635 775
Utsatt skatt	kr	1 425 869
SUM LANGSIKTIG GJELD	kr	5 061 644
EGENKAPITAL	kr	5 414 435
SUM GJELD OG EGENKAP.	kr	19 033 407

¹⁾ Ikke registrert for 1996

TABELL 3.
GJENNOMSNIITTLIGE NØKKELTALL FOR DE 15 "BESTE" I UTVALGET 1997.

Tekst		1997
Total rentabilitet	%	21,4
Egenkapitalrentabilitet	%	65,6
Likviditetsgrad 1	%	176,1
Likviditetsgrad 2	%	63,8
Rentedekningsgrad	%	792,0
Egenkapitalandel	%	28,4
Kortsiktig gjeld/aktiva	%	45,0
Langsiktig gjeld/aktiva	%	26,6

TABELL 4.
GJENNOMSNIITTLIG SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL FOR DE 15 "BESTE" I UTVALGET 1997.

Tekst		1997
Solgt mengde av laks	kg	649 514
Solgt mengde av ørret	kg	58 729
PRODUKSJON FISK	kg	918 147
Lager av frossenfisk pr. 31.12.	kg	333
Antall årsverk		3,1
Konsesjon	m ³	16 800
Utnyttet kapasitet	m ³	17 485
Utnyttelsesgrad	%	104,1
Produksjon pr. m ³	kg	52,5
Produksjon pr. årsverk	kg	296 176
Fôrfaktor		1,13
Produksjonsverdi	kr	16 918 074
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	5 457 443
Produksjonsverdi pr. m ³	kr	968
Kalk. rente på egenkap.	kr	320 939
Kalk. avskrivninger	kr	400 273
Lønnsevne	kr	21 296 924

TABELL 5.
GJENNOMSNIITTLIG KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK FOR DE 15 "BESTE" I UTVALGET 1997.

TEKST		1997
Smoltkostnad pr. kg	kr	1,58
Fôrkostnad pr. kg	kr	7,60
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,18
Lønnskostnad pr. kg	kr	0,97
Andre driftskostnader pr. kg	kr	1,37
Rentekostnader (netto) pr. kg	kr	0,29
PRODUKSJONSKOSTNAD PR.KG	kr	12,00
Erstatninger (-) pr. kg	kr	0,03
Tap på fordringer pr. kg	kr	0,02
Kalkulatorisk eierlønn pr. kg	kr	0,04
Kalk. rente på egenkapitalen pr. kg	kr	0,35
Kalk. avskrivninger (blandet prins.) pr. kg	kr	0,44
Slakte-/pakkekostnad pr. kg	kr	1,87
Fraktkostnad pr. kg	kr	0,20
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	14,89

F5. SPREDNINGSTABELLER

TABELL F.5.1. PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG FOR HVERT ENKELT REGNSKAP, SAMT PLASSERING I UTVALGET 1997.

Plass.	Kroner	Plass.	Kroner	Plass.	Kroner	Plass.	Kroner	Plass.	Kroner	Plass.	Kroner	Plass.	Kroner
1.	9,53	41.	14,15	81.	15,24	121.	16,27	161.	17,33	201.	18,83	241.	22,14
2.	10,94	42.	14,16	82.	15,25	122.	16,30	162.	17,34	202.	18,98	242.	22,42
3.	11,53	43.	14,17	83.	15,26	123.	16,34	163.	17,35	203.	19,18	243.	22,75
4.	11,68	44.	14,25	84.	15,29	124.	16,36	164.	17,36	204.	19,21	244.	22,76
5.	12,01	45.	14,25	85.	15,30	125.	16,40	165.	17,37	205.	19,25	245.	22,82
6.	12,42	46.	14,27	86.	15,31	126.	16,41	166.	17,37	206.	19,26	246.	22,85
7.	12,53	47.	14,28	87.	15,33	127.	16,44	167.	17,40	207.	19,48	247.	22,98
8.	12,54	48.	14,30	88.	15,34	128.	16,47	168.	17,47	208.	19,49	248.	23,83
9.	12,54	49.	14,31	89.	15,36	129.	16,49	169.	17,51	209.	19,51	249.	24,35
10.	12,58	50.	14,32	90.	15,51	130.	16,52	170.	17,53	210.	19,57	250.	24,71
11.	12,59	51.	14,32	91.	15,54	131.	16,57	171.	17,67	211.	19,61	251.	25,03
12.	12,68	52.	14,32	92.	15,64	132.	16,57	172.	17,68	212.	19,73	252.	25,91
13.	12,76	53.	14,34	93.	15,65	133.	16,62	173.	17,72	213.	19,74	253.	26,67
14.	12,83	54.	14,41	94.	15,67	134.	16,63	174.	17,73	214.	19,84	254.	28,02
15.	12,96	55.	14,46	95.	15,67	135.	16,64	175.	17,74	215.	19,87	255.	28,79
16.	12,98	56.	14,50	96.	15,70	136.	16,65	176.	17,77	216.	19,95	256.	31,53
17.	13,05	57.	14,57	97.	15,72	137.	16,67	177.	17,79	217.	19,96		
18.	13,05	58.	14,59	98.	15,72	138.	16,68	178.	17,84	218.	19,98		
19.	13,06	59.	14,60	99.	15,80	139.	16,70	179.	17,86	219.	20,13		
20.	13,07	60.	14,62	100.	15,82	140.	16,70	180.	17,88	220.	20,14		
21.	13,18	61.	14,68	101.	15,83	141.	16,71	181.	17,91	221.	20,15		
22.	13,19	62.	14,69	102.	15,83	142.	16,83	182.	17,93	222.	20,29		
23.	13,31	63.	14,73	103.	15,84	143.	16,85	183.	17,98	223.	20,29		
24.	13,33	64.	14,75	104.	15,86	144.	16,88	184.	18,00	224.	20,37		
25.	13,35	65.	14,76	105.	15,87	145.	16,88	185.	18,01	225.	20,40		
26.	13,38	66.	14,79	106.	15,90	146.	16,91	186.	18,01	226.	20,73		
27.	13,44	67.	14,85	107.	15,91	147.	16,91	187.	18,03	227.	20,83		
28.	13,45	68.	14,90	108.	15,94	148.	16,92	188.	18,05	228.	20,85		
29.	13,45	69.	14,96	109.	15,95	149.	16,93	189.	18,07	229.	20,87		
30.	13,46	70.	14,97	110.	15,97	150.	16,93	190.	18,18	230.	21,05		
31.	13,57	71.	15,02	111.	16,02	151.	16,98	191.	18,23	231.	21,21		
32.	13,61	72.	15,05	112.	16,02	152.	16,99	192.	18,25	232.	21,51		
33.	13,66	73.	15,06	113.	16,02	153.	17,01	193.	18,36	233.	21,54		
34.	13,79	74.	15,07	114.	16,09	154.	17,04	194.	18,36	234.	21,73		
35.	13,89	75.	15,09	115.	16,14	155.	17,12	195.	18,40	235.	21,82		
36.	13,95	76.	15,12	116.	16,14	156.	17,23	196.	18,61	236.	21,90		
37.	13,95	77.	15,19	117.	16,15	157.	17,27	197.	18,65	237.	21,98		
38.	13,96	78.	15,22	118.	16,16	158.	17,27	198.	18,66	238.	21,98		
39.	14,03	79.	15,22	119.	16,17	159.	17,28	199.	18,69	239.	22,06		
40.	14,06	80.	15,23	120.	16,26	160.	17,32	200.	18,76	240.	22,11		

TABELL F.5.2. FÔRFAKTOR FOR HVERT ENKELT REGNSKAP, SAMT PLASSERING I UTVALGET 1997.

Plass.		Plass.		Plass.		Plass.		Plass.		Plass.		Plass.	
1.	0,69	41.	1,09	81.	1,16	121.	1,21	161.	1,27	201.	1,35	241.	1,55
2.	0,75	42.	1,10	82.	1,16	122.	1,21	162.	1,27	202.	1,35	242.	1,56
3.	0,77	43.	1,10	83.	1,16	123.	1,21	163.	1,27	203.	1,36	243.	1,56
4.	0,80	44.	1,10	84.	1,16	124.	1,21	164.	1,27	204.	1,36	244.	1,57
5.	0,86	45.	1,10	85.	1,17	125.	1,21	165.	1,27	205.	1,36	245.	1,60
6.	0,86	46.	1,10	86.	1,17	126.	1,22	166.	1,27	206.	1,36	246.	1,60
7.	0,89	47.	1,11	87.	1,17	127.	1,22	167.	1,27	207.	1,36	247.	1,62
8.	0,91	48.	1,11	88.	1,17	128.	1,22	168.	1,27	208.	1,37	248.	1,64
9.	0,94	49.	1,11	89.	1,17	129.	1,22	169.	1,28	209.	1,37	249.	1,65
10.	0,95	50.	1,11	90.	1,17	130.	1,23	170.	1,28	210.	1,37	250.	1,67
11.	0,95	51.	1,11	91.	1,17	131.	1,23	171.	1,28	211.	1,37	251.	1,72
12.	0,96	52.	1,11	92.	1,17	132.	1,23	172.	1,28	212.	1,38	252.	1,73
13.	0,96	53.	1,11	93.	1,17	133.	1,24	173.	1,28	213.	1,38	253.	1,75
14.	0,98	54.	1,11	94.	1,18	134.	1,24	174.	1,28	214.	1,38	254.	1,76
15.	0,98	55.	1,11	95.	1,18	135.	1,24	175.	1,29	215.	1,38	255.	1,84
16.	0,98	56.	1,12	96.	1,18	136.	1,24	176.	1,29	216.	1,39	256.	1,90
17.	0,98	57.	1,12	97.	1,18	137.	1,24	177.	1,29	217.	1,40		
18.	0,99	58.	1,12	98.	1,18	138.	1,24	178.	1,30	218.	1,40		
19.	1,00	59.	1,12	99.	1,18	139.	1,24	179.	1,30	219.	1,40		
20.	1,01	60.	1,12	100.	1,18	140.	1,24	180.	1,30	220.	1,40		
21.	1,01	61.	1,12	101.	1,18	141.	1,24	181.	1,30	221.	1,40		
22.	1,03	62.	1,13	102.	1,18	142.	1,24	182.	1,31	222.	1,41		
23.	1,04	63.	1,13	103.	1,19	143.	1,25	183.	1,31	223.	1,41		
24.	1,04	64.	1,13	104.	1,19	144.	1,25	184.	1,31	224.	1,41		
25.	1,04	65.	1,13	105.	1,19	145.	1,25	185.	1,31	225.	1,42		
26.	1,04	66.	1,13	106.	1,19	146.	1,25	186.	1,32	226.	1,42		
27.	1,05	67.	1,13	107.	1,19	147.	1,25	187.	1,32	227.	1,42		
28.	1,06	68.	1,13	108.	1,19	148.	1,25	188.	1,32	228.	1,43		
29.	1,07	69.	1,14	109.	1,19	149.	1,25	189.	1,32	229.	1,44		
30.	1,07	70.	1,14	110.	1,19	150.	1,26	190.	1,33	230.	1,44		
31.	1,08	71.	1,14	111.	1,20	151.	1,26	191.	1,33	231.	1,44		
32.	1,09	72.	1,14	112.	1,20	152.	1,26	192.	1,33	232.	1,46		
33.	1,09	73.	1,14	113.	1,20	153.	1,26	193.	1,33	233.	1,46		
34.	1,09	74.	1,14	114.	1,20	154.	1,26	194.	1,33	234.	1,49		
35.	1,09	75.	1,15	115.	1,20	155.	1,26	195.	1,33	235.	1,49		
36.	1,09	76.	1,15	116.	1,20	156.	1,26	196.	1,34	236.	1,49		
37.	1,09	77.	1,15	117.	1,20	157.	1,27	197.	1,34	237.	1,52		
38.	1,09	78.	1,15	118.	1,20	158.	1,27	198.	1,35	238.	1,52		
39.	1,09	79.	1,16	119.	1,21	159.	1,27	199.	1,35	239.	1,53		
40.	1,09	80.	1,16	120.	1,21	160.	1,27	200.	1,35	240.	1,54		

**TABELL F.5.3. GJENNOMSNIITT, MAKSIMUM, MINIMUM OG STANDARDAVVIK
FOR RESULTAT FØR EKSTRAORDINÆRE POSTER, SOLGT
MENGDE, FØRFAKTOR, PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG I 1997**

	Gjennom- snitt	Minimum	Maksimum	Standard- avvik	Std.avvik / gjennomsnitt
Res. før ekstraord. poster	823 923	-26 748 249	26 381 723	3 707 890	4,50
Solgt mengde av laks	896 454	0	20 835 134	1 541 705	1,72
Solgt mengde av ørret	77 620	0	5 832 000	431 474	5,56
Førfaktor	1,19	0,69	1,90	0,18	0,15
Produksjonskostnad	16,64	9,53	31,53	3,19	0,19

G. DEFINISJONER

En skal her se på ulike utregningsprinsipper og definisjoner som er brukt i lønnsomhetsundersøkelsen for fiskeoppdrett i 1997.

TABELL 1 DRIFTSRESULTAT

Salgsinntekt av laks

Salgsinntekt av laks er inntekt bedriften har hatt på laks ved leveranse til slakt og/eller leveranse av mindre levende fisk til videre oppdrett.

Salgsinntekt av ørret

Den inntekt bedriften har hatt på ørret ved leveranse til slakt og/eller leveranse av mindre levende fisk til videre oppdrett.

Andre ordinære inntekter

Ordinære inntekter som ikke inngår i hovedvirksomheten, men som likevel har en naturlig tilknytning til hovedvirksomheten. Dette kan f.eks. være salg av rogn, fôr, videreformidling av smolt/settefisk, leieinntekter, pakkeinntekter etc. og av den grunn vil kostnader ved oppdrettsdelen ikke være helt reelle. Grensen for å utelate ett regnskap med høye andre ordinære inntekter er:

- 10 prosent av totale inntekter dersom andre ordinære inntekter ikke er knyttet til oppdrettsvirksomhet f.eks butikk og,
- 30 prosent dersom andre ordinære inntekter er knyttet til oppdrettsvirksomhet f.eks salg av rogn.

Erstatninger

Her er det tatt med alle erstatninger som gjelder tap av fisk, og som er bokført i 1997. Dette er gjort for å få med erstatningsutbetalingene det året de får innvirkning på inntektene i regnskapet.

Driftsinntekter

Summen av salgsinntekt av laks, salgsinntekt av ørret, andre ordinære inntekter og erstatninger.

Kalkulatorisk eierlønn

Antall timer ubetalt arbeidsinnsats av eier og eventuelt familie i 1997, multiplisert med en sats på kr 90,- pr. time. Satsen bygger på erfaringstall for betalt arbeid i oppdrettsbedriftene.

Andre driftskostnader

Omfatter vedlikehold, elektrisitet, leiekostnader, kontorutgifter, reparasjoner etc.

Kalkulatoriske avskrivninger (historisk kost)

En har i tabell 1 valgt å bruke lineære avskrivninger basert på historisk kostpris. Dette for å lette sammenligningen med tilsvarende beregninger for andre næringer. Se også annen definisjon på avskrivninger i tabell 4.

Ved beregning av avskrivningene har vi lagt til grunn følgende levetider og avskrivningssatser. I innkjøpsåret blir driftsmiddelet avskrevet med halv sats.

	LEVETID	AVSKRIVNINGSSATS
Tomter	ubegrenset	0 %
Grunnlagsinvesteringer	ubegrenset	0 %
Fast utstyr på land inklusive bygninger	20,5 år	4,878 %
Flytende driftsbygninger	20,5 år	4,878 %
"Større båter"	20,5 år	4,878 %
Maskiner og utstyr	10,5 år	9,524 %
Anlegg i vann/sjø	8,5 år	11,764 %
Transportmidler	8,5 år	11,764 %
Nøter	6,5 år	15,385 %

Beholdningsendring frossenfisk

I tabell 1 er beholdningsendring frossen lager sett på som en kostnadsregulerende post. Beholdningsendring frossen lager er definert som differansen mellom bokført verdi av frossen lager pr. 31.12.1997 og bokført verdi av frossen lager pr. 1.1.1997.

Beholdningsendring levende fisk

I tabell 1 er beholdningsendring fisk sett på som en kostnadsregulerende post. Beholdningsendringer er definert som differansen mellom verdien av levende fisk pr. 31.12.1997 og verdien av levende fisk pr. 1.1.1997.

For å kunne sammenligne beholdningsverdi av levende fisk har Fiskeridirektoratet gjort egne beregninger pr. 31.12.1997 og 1.1.1997. I verddivurderingen har vi med utgangspunkt i lønnsomhetsundersøkelsen for 1996 brukt direkte oppdrettskostnader pr. kilo for å beregne hva den levende smolten har kostet oppdretter så langt (minimumskost).

Minimumskost (fôrkostnader, forsikringskostnad og lønnskostnad) er på bakgrunn av 1996-undersøkelsen vurdert til ca. kr 11,00 pr. kg produsert fisk. Forutsetningen er videre at direkte oppdrettskostnader for laks og regnbueørret er like. Dessuten at laksesmolten er gjennomsnittlig 70 gram ved levering, mens ørret er 100 gram på det tidspunktet.

En har fra og med 1996-undersøkelsen valgt å hente standardpris for smolt og settefisk i Fiskeridirektoratets foreløpige statistikk for fiskeoppdrett. Her har vi brukt gjennomsnittlig pris ved innkjøp av smolt og settefisk. Tabellen nedenfor viser hvilke priser og minimumskostnad vi har brukt ved de to årsskiftene:

		1.1.97	31.12.97
Settefiskpris - ørret	kr	7,15	7,42
Smoltpris - laks	kr	9,60	8,51
Minimumskostnad	kr	11,50	11,00

Årsaken til denne relativt kompliserte vurderingen av beholdningsendringene, er at de offisielle regnskapstallene på dette punktet ikke er brukbare for vårt formål. Dette kan dermed ses som et forsøk på å velge realistiske verdier for beholdningen. Vi bør likevel være oppmerksom på at *lønnsomhetsvurderingen er svært sensitiv med hensyn til hvilke forutsetninger vi gjør for beholdninger og beholdningsendringer av levende fisk.*

Driftskostnader

Summen av smolt-/settefiskkostnader, fôrkostnader, forsikringskostnader, lønnskostnader, kalkulatorisk eierlønn, bokførte slaktekostnader, bokførte fraktkostnader vedrørende salg av matfisk, andre driftskostnader, tap på fordringer, kalkulatoriske avskrivninger og (+/-) beholdningsendringer.

Driftsresultat

Differansen mellom driftsinntekter og driftskostnader.

Renteinntekt

Renter av bankinnskudd og andre finansinntekter.

Rentekostnad

Renter på lån og andre finanskostnader.

Resultat for ekstra ordinære poster

Driftsresultat pluss renteinntekter minus rentekostnader.

Ekstraordinære poster (EOP) er inntekter og kostnader som ikke har direkte tilknytning til produksjonen ved matfiskanleggene, som ikke er normale av natur og som forventes å forekomme sjelden eller uregelmessig.

**TABELL 2
EIENDOMS- OG KAPITALSTRUKTUR****Beholdningsverdi av frossenfisk 31.12.97**

Bokført verdi av frossen fisk pr. 31.12.1997.

Beholdningsverdi av levende fisk 31.12.97

Beholdningsverdien av levende fisk pr. 31.12.97 basert på en gjennomsnittlig pris på settefisk kr 7.42 og smolt kr 8.51. I tillegg kommer oppdrettskostnaden, som er kr 11.00 pr. kg.

Omløpsmidler

Summen av kontanter/bankinnskudd, kortsiktig fordringer/plasseringer, beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12, beholdningsverdi frossen fisk 31.12. og beholdningsverdi av fisk 31.12.

Driftsmidler

Driftsmidlene blir vurdert etter gjenanskaffelsesprinsippet som er basert på Statistisk Sentralbyrås engrospris- og byggekostnadsindeks. De viktigste driftsmidlene er driftsbygninger med maskiner og utstyr, anlegg i vann/sjø, transportmidler og nøter (merder).

Langsiktige plasseringer

Eksempel på langsiktige plasseringer er andeler i salgslag, andre oppdrettsanlegg, slakterier m.m. Videre aksjer og lønn til andre firma/enkelt personer. Langsiktige plasseringer står i statusoversiktene ofte oppført som "utestående fordringer".

Anleggsmidler

Summen av driftsmidler og langsiktige plasseringer.

Sum eiendeler

Summen av omløpsmidler og anleggsmidler.

Sum kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld er gjeld som forfaller innen ett år eller som er knyttet til driftssyklusen, f.eks. leverandørgjeld, skyldig merverdiavgift og kassekreditt. I undersøkelsen er kortsiktig gjeld summen av leverandørgjeld, kassekreditt og annen kortsiktig gjeld.

Egenkapital

Egenkapitalen blir regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket sum kortsiktig gjeld, sum langsiktig gjeld er egenkapitalen.

TABELL 3 NØKKELTALL

Totalrentabilitet

Gir uttrykk for avkastningen på totalkapitalen i virksomheten.

Definisjon:
$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{renteinntekter}) * 100}{\text{Sum eiendeler (31.12)}}$$

Egenkapitalrentabilitet

Definisjon:
$$\frac{\text{Resultat før ekstraordinære poster} * 100}{\text{Egenkapital}}$$

Likviditetsgrad 1

Definisjon:
$$\frac{\text{Sum omløpsmidler} * 100}{\text{Sum kortsiktig gjeld}}$$

Likviditetsgrad 2

Definisjon:
$$\frac{(\text{Sum omløpsmidler} - \text{beholdningsverdi av levende fisk og frossen fisk}) * 100}{\text{Sum kortsiktig gjeld}}$$

Rentedekningsgrad

Definisjon:
$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{renteinntekter}) * 100}{\text{Rentekostnader}}$$

Egenkapitalandel

Definisjon:
$$\frac{\text{Egenkapital} * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

Kortsiktig gjeld/aktiva

Definisjon:
$$\frac{\text{Sum kortsiktig gjeld} * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

Langsiktig gjeld/aktiva

Definisjon:
$$\frac{\text{Langsiktig gjeld} * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

TABELL 4 PRODUKSJON, SALG OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

Solgt mengde av laks

Fra og med 1996-undersøkelsen har vi spesifisert solgt mengde på laks og ørret. Solgt mengde av laks er gjennomsnittlig antall kilo rund oppdrettslaks solgt i 1997. Vi har definert rund oppdrettslaks som vekt på fisken etter sulting og bløgging. Er fisken oppgitt til sløyd vekt har vi multiplisert med 1,125 for å finne rund vekt.

Solgt mengde av ørret

Solgt mengde av ørret er gjennomsnittlig antall kilo rund oppdrettsørret solgt i 1997. Vi har definert rund oppdrettsørret som vekt på fisken etter sulting og bløgging. Er fisken oppgitt til sløyd vekt har vi multiplisert med 1,125 for å finne rund vekt.

Produksjon fisk

Summen av solgt mengde (laks og ørret) + ((beholdning av levende fisk 31.12 - vekt på årets utsatt smolt) - (beholdning av levende fisk 1.1 - vekt på fjorårets utsatt smolt) / 1,1111).

For å unngå å få en blanding av ulike vekttyper (levende og slakte vekt) i produksjonsberegningen har vi valgt å omregne levende fisk til slakte vekt. Slakte vekt er i lønnsomhetsundersøkelsen rund vekt etter sulting og bløgging. Omregningsfaktor fra levende vekt til rundvekt etter sulting og bløgging er satt til 1,1111.

Antall årsverk

Antall årsverk som er utført i anlegget i løpet av året. Vi bruker det samme timetallet pr. årsverk som Budsjettnemda for jordbruket, der et årsverk er satt til 1875 timer. Både lønnet og ulønnet arbeidsinnsats er tatt med.

Konsesjon

Gjennomsnittlig konsesjonsstørrelse for de anleggene som er med i utvalget.

Utnyttet kapasitet

Gjennomsnittlig faktisk utnyttet kapasitet i produksjon i løpet av året for de anlegg som er med i utvalget.

Utnyttelsesgrad

Faktisk utnyttet oppdrettsvolum i prosent av det oppdrettsvolum det er gitt konsesjon for.

Produksjon pr. kubikkmeter

Produksjon pr. utnyttet kubikkmeter oppdrettsvolum.

Produksjon pr. årsverk

Antall kilo produsert fisk dividert med antall utførte årsverk. Produksjon er definert som salg +/- beholdningsendring (kg).

Fôrfaktor

Er i undersøkelsen definert som : $\frac{\text{Fôrforbruk (fôrlager 1.1. + fôrkjøp - fôrlager 31.12)}}{\text{Produsert mengde (se definisjon pkt. 50)}}$

Produksjonsverdi

Produksjon er definert som salg +/- beholdningsendring. Produksjonsverdi blir da summen av salgsinntekt og beholdningsendringer.

Produksjonsverdi pr. årsverk

Produksjonsverdi dividert med antall utførte årsverk.

Produksjonsverdi pr. kubikkmeter

Produksjonsverdi pr. utnyttet kubikkmeter oppdrettsvolum.

Kalkulatorisk rente på egenkapital

Kalkulatorisk rente på egenkapital er regnet ut på bakgrunn av egenkapitalen pr. 31.12. For gjennomsnittsanlegget er kalkulatorisk rente på egenkapitalen for hvert enkelt anlegg summert og deretter delt på antall anlegg i utvalget.

For hvert enkelt anlegg blir beregningene gjort på følgende måte:

- Hvis egenkapital er mindre eller lik 0, er kalkulatorisk rente på egenkapitalen lik 0.
- Hvis egenkapital er større enn 0, blir kalkulatorisk rente på egenkapitalen regnet ut etter følgende formel:

$$Kr = r(EK) \cdot (DM/SA) + P(EK) \cdot ((SA - DM)/SA)$$

Der Kr	=	Kalkulatorisk rente på egenkapitalen
r	=	Realrente
P	=	Nominell rente
EK	=	Beregnet egenkapital
DM	=	Driftsmidler
SA	=	Sum aktiva

Egenkapital (EK) er beregnet som sum aktiva fratrukket gjeld. Årsaken til at vi benytter realrente ved renteberegning av de varige driftsmidlenes andel av egenkapitalen, er at vi benytter gjenanskaffelsesprinsippet ved avskrivninger, og at det dermed ville bli dobbelregning dersom vi samtidig benytter en nominell rentesats.

En forutsetter her at finansiering av de forskjellige aktivapostene har lik egenkapitalandel. Vi har følgende sammenheng mellom realrente og nominell rente:

$$\text{Realrente} = \frac{\text{Nominell rente} - \text{inflasjonsrate}}{1 + \text{inflasjonsrate}}$$

Ved beregning av effektiv rente har vi tatt utgangspunkt i realrente for norske statsobligasjoner med 10 års løpetid. Den effektive renten var 5,89 prosent i 1997. Inflasjonen for 1997 er beregnet til 2,58 prosent. Dermed blir realrenten for 1997, 2,28 prosent.

En har sett bort fra latent skatt på merverdi ved beregning av egenkapital.

Kalkulatorisk avskrivning (blandet prinsipp)

Utgangspunktet er lineære avskrivninger basert på gjenanskaffelseskost, men det må korrigeres for finansieringsvirkningen av gjeldsandel. Vi har gått ut fra at gjeldsandelen av de varige driftsmidlene er den samme som for selskapet som helhet. Formålet med avskrivningene er å holde en konstant egenkapitalandel av driftsmidlene under forutsetning av at driftsmidlene skal gjenanskaffes. Vi har valgt som prinsipp at egenkapitalandelen av de varige driftsmidlene blir avskrevet lineært basert på gjenanskaffelseskost. Gjeldsandelen blir avskrevet lineært basert på historisk kostpris (byggesum/kjøpesum justert med senere påkostninger). Dersom egenkapitalen i anlegget er 0 eller mindre blir driftsmidlene avskrevet lineært basert på historisk kostpris. For 1997 er det egenkapitalandelen pr. 31.12.1997 som er grunnlaget for beregningen. For å regne ut gjenanskaffelsesverdi av driftsmidlene har vi tatt utgangspunkt i den historiske kostpris for hvert enkelt driftsmiddel, og ved hjelp av engrosprisindeksens delindekser kommet frem til et uttrykk for driftsmiddelets gjenanskaffelsesverdi.

Lønnsevne

Gir uttrykk for hvor mye virksomheten egentlig kunne betale til innsatsfaktoren arbeidskraft etter at de andre faste og variable kostnader er dekket i samsvar med det som blir sett på som rimelig i driftsøkonomisk forstand. Lønnsevne er definert som totale inntekter minus totale kostnader fratrukket lønnskostnader og kalkulatorisk eierlønn.

TABELL 5 KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

I denne tabellen er hver kostnadsart dividert med produksjon av fisk, slik at vi får kostnad pr. kilo.

H. SUMMARY IN ENGLISH

This summary presents the main results from the profitability survey of Norwegian fish farms in 1997. The survey is based on collected data from a sample of 256 farms with production and sale of salmon and trout. These 256 farms employed 487 licences for production of salmon and rainbow trout. This is about 63 per cent of the total number of licences that were in production in 1997.

The main results from the profitability survey of Norwegian fish farms in 1997 are as follows:

- higher productivity
- higher profitability
- a further reduction in the production costs per kg

The figures given in this report are ordinary averages based on all accounts in the sample. 1996 results are included for comparison.

When reading the figures presented in the tables below there are some considerations that should be kept in mind. Some of the figures presented for 1997 are not directly comparable to the figures presented for 1996. The main reason for this is that the industry has gone through major changes in the last years as regards to the integration in the industry. The number of companies that control the production of salmon and trout one license for production of salmon and trout has increased. The number of companies included in the sample for 1997 was 256 and 321 in 1996, while the number of licenses controlled by the companies increased from 465 licenses in 1996 to 487 licenses in 1997. As a consequence the figures reported from a company in 1996 are not directly comparable to the figures for 1997. This is a problem when comparing the figures in table H.2.1., while figures like production costs per kg and production per man/year, presented in other tables, can give the reader some information of the development in the industry.

H1. HIGHER PRODUCTIVITY

The Norwegian fish farming industry has increased productivity considerably in the last few years. Productivity, calculated as production per man/year, increased by 12 per cent from 1996 to 1997, while productivity calculated as production per cubic metre used capacity, increased by 3,6 per cent in the period. This positive development is illustrated in the table below.

Table H.1.1.

		1996	1997
Production per man/year	kg	173 313	194 323
Production per m ³ (used capacity)	kg	35,8	37,1
Licence volume	m ³	20 332	28 796

H2. HIGHER PROFITABILITY

The main figures as regards the profitability are given in the table below. 1996 figures are included for comparison.

Table H.2.1.

		1996	1997
Operating revenues	NOK	13 760 944	20 704 493
Operational expenditures	NOK	13 240 383	19 099 970
Operational profit	NOK	520 561	1 604 523
Profit before taxation and extraord. items	NOK	-117 038	823 923
Feed/gain ratio		1,15	1,19
Sale of salmon	kg	606 145	896 454
Sale of trout	kg	39 981	77 620
Production	kg	727 913	1 068 779
Number of man/year		4,2	5,5
Number of accounts in the sample	No.	321	256

The general conclusion to be drawn on the basis of these figures is that profitability in Norwegian fish farming increased in 1997 compared to 1996. The market situation for salmon was better in 1997 than in 1996, which led to an increase in sales price per kg sold salmon. Average sales price per kg sold salmon increased from NOK 20,35 in 1996 to NOK 20,53 i 1997.

The keyfigures presented in the table below confirm the general impression of a better economic situation for farms in the sample from in 1997 compared to 1996.

Table H.2.2.

		1996	1997
Total capital yield	%	3,8	6,8
Equity yield	%	-	13,1
Liquid assets/short term debts	%	137,7	151,2
Most liquid assets/short term debts	%	40,6	53,2
Interest margin	%	84,4	186,9
Equity share	%	24,5	24,3
Short term debts/total assets	%	53,2	46,0
Long term debts/total assets	%	22,2	29,7

Individual and regional differences in profitability are however substantial. The regions with the best economic results were Trøndelag and Hordaland. The lowest profitability was found in the region Møre og Romsdal.

H3. PRODUCTION COSTS PER KG

The average production costs per kg have been reduced every year since 1985. Average production costs per kg was reduced by 3,3 per cent from NOK 17,20 in 1996 to NOK 16,64 in 1997. The main reason for this positive development was an increase in productivity.

Average production costs per kg produced fish are given in the table below. 1996 figures are included for comparison.

Table H.3.1.

		1996	1997
Smolt costs	NOK	3,00	2,64
Feeding costs	NOK	8,60	8,94
Insurance costs	NOK	0,35	0,23
Wages	NOK	1,66	1,58
Sundry expenses	NOK	2,72	2,51
NET Interest on debt	NOK	0,88	0,73
PRODUCTION COSTS PER KG	NOK	17,20	16,64
Compensations (-)	NOK	0,07	0,12
Bad debts	NOK	-0,01	0,03
Estimated owners wage	NOK	0,01	0,01
Estimated interest on equity	NOK	0,43	0,34
Estimated depreciation	NOK	0,57	0,58
Slaughter costs	NOK	1,97	2,19
Freight charges	NOK	0,18	0,18
TOTAL COSTS	NOK	20,28	19,85

H4. REGIONAL PRODUCTION COSTS PER KG

The table below presents average production costs per kg produced fish for producers in different geographical regions in 1996 and 1997.

Table H.4.1.

Region		1996	1997
Finnmark and Troms	NOK	17,31	17,48
Nordland	NOK	16,79	16,67
Trøndelag (North and South)	NOK	16,20	15,98
Møre og Romsdal	NOK	19,70	16,88
Sogn og Fjordane	NOK	17,39	16,91
Hordaland	NOK	16,01	16,64
Rogaland/Skagerakkysten	NOK	18,82	16,61

The industry in Finnmark and Troms had the highest production costs per kg in 1997, on average NOK 17,48 per kg, while the industry in Trøndelag had the lowest production costs with an average of NOK 15.98 per kg.

Another conclusion to be drawn from the survey is that the difference between farms in the sample as regards production costs per kg has been substantially reduced in 1997 compared to earlier years. One should however bear in mind that there are substantial differences in profitability and production costs between farms, also within the same region. In the table below the average production costs of the 15 farms with lowest production costs are given for comparison.

Table H.4.2.

		1997
Smolt costs	NOK	1,58
Feeding costs	NOK	7,60
Insurance costs	NOK	0,18
Wages	NOK	0,97
Sundry expenses	NOK	0,14
NET Interest on debt	NOK	0,29
PRODUCTION COSTS PER KG	NOK	10,77
Compensations (-)	NOK	0,03
Bad debts	NOK	0,02
Estimated owners wage	NOK	0,04
Estimated interest on equity	NOK	0,35
Estimated depreciation	NOK	0,44
Slaughter costs	NOK	1,87
Freight charges	NOK	0,20
TOTAL COSTS	NOK	13,65

Table 1 - Results account

Salgsinntekt - laks	-	Sales revenues of salmon
Salgsinntekt - ørret	-	Sales revenues of salmon
Andre ordinære inntekter	-	Other ordinary earnings
Erstatninger	-	Compensations
DRIFTSINNEKTER	-	Operating revenues
Smolt-/settefiskkostnad	-	Smolt costs
Fôrkostnad	-	Feeding costs
Forsikringskostnad	-	Insurance costs
Lønnskostnad	-	Wages
Kalkulatorisk eierlønn	-	Estimated owner's wage
Slakte-/pakkekostnad	-	Slaughter costs
Fraktkostnad	-	Freight charges
Andre driftskostnader	-	Sundry expenses
Tap på fordringer	-	Bad debts
Kalk. avskrivninger	-	Estimated depreciation
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	-	Changes in frozen fish stock
Beholdningsendring fisk (+/-)	-	Changes in live stock
DRIFTSKOSTNAD	-	Operational expenditure
DRIFTSRESULTAT	-	Operating profit
Renteinntekt	-	Interest (income)
Rentekostnad	-	Interest on debt
RESULTAT FØR EOP	-	Profit before taxation and extraordinary items

Table 2 - Assets and Liabilities

Kontanter og bankinnskudd	-	Cash balance, bank deposits
Kortsiktige fordringer/plasseringer	-	Outstanding accounts
Beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12	-	Feeding stock
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12.	-	Frozen fish stock
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31 12.	-	Live stock fish
OMLØPSMIDLER	-	Floating assets
Driftsmidler	-	Property, plant and equipment
Langsiktig plasseringer	-	Long term financial investment
ANLEGGSMIDLER	-	Fixed assets
SUM EIENDELER	-	Total assets
Leverandørgjeld	-	Debit items
Kassakreditt	-	Bank overdraft
Annen kortsiktig gjeld	-	Other short term debts
SUM KORTSIKTIG GJELD	-	Total short term debts
Langsiktig gjeld	-	Long term debts
Utsatt skatt	-	Deforded tax
SUM LANGSIKTIG GJELD	-	Total long term debts
EGENKAPITAL	-	Equity
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	-	Total liabilities

Table 3 - Key ratios

Total rentabilitet	-	Total capital yield
Egenkapitalrentabilitet	-	Equity yield
Likviditetsgrad 1	-	Liquid assets/short term debts
Likviditetsgrad 2	-	Most liquid assets/short term debts
Rentedekningsgrad	-	Interest margin
Egenkapitalandel	-	Equity share
Kortsiktig gjeld/aktiva	-	Short term debts/total assets
Langsiktig gjeld/aktiva	-	Long term debts/total assets

Table 4 - Production, sale, a/o.

Solgt mengde - laks	-	Sold salmon
Solgt mengde - ørret	-	Sold trout
PRODUKSJON FISK	-	Produced fish
Lager av frossenfisk pr. 31.12.	-	Stock of frozen fish
Antall årsverk	-	Number of man/year
Konsesjon	-	Licensed volume
Utnyttet volum	-	Production volume
Utnyttelsesgrad	-	Licence utilisation
Produksjon pr. m ³	-	Production per cubic metre
Produksjon pr. årsverk	-	Production per man/year
Fôrfaktor	-	Feed/gain ratio
Produksjonsverdi	-	Production value
Produksjonsverdi pr. årsverk	-	Production value per man/year
Produksjonsverdi pr. m ³	-	Production value per cubic metre
Kalk. rente på egenkapitalen	-	Estimated interest on equity
Kalk. avskrivninger	-	Estimated depreciation (mix. principle)
65. Lønnevne	-	Wage paying ability

Table 5 - Production costs per kg fish

Smoltkostnad	-	Smolt costs
Fôrkostnad	-	Feeding costs
Forsikringskostnad	-	Insurance costs
Lønnskostnad	-	Wages
Andre driftskostnader	-	Sundry expenses
Rentekostnad	-	NET Interest on debt
PRODUKSJONSKOSTN. PR. KG	-	PRODUCTION COST PER KG
Erstatningsutbetalinger (-)	-	Compensations
Tap på fordringer	-	Bad debts
Kalkulatorisk eierlønn	-	Estimated owner's wage
Kalk. rente på egenkapitalen	-	Estimated interest on equity
Kalk. avskrivninger	-	Estimated depreciation (mixed principle)
Slakte-/pakkekostnad	-	Slaughter costs
Fraktkostnad	-	Freight charges
SUM	-	TOTAL

I. VEDLEGG - SKJEMA

FORTROLIG

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5002 BERGEN

LØNNSOMHETSSKJEMA FISKEOPPDRETT 1997
Matfisk-/Stamfiskkonsesjoner
(ETTER LOV AV 14. JUNI 1985 PLIKTER EN Å SVARE PÅ OPPGAVEN)

NAVN/ADRESSE:

**RESULTAT- OG BALANSETALL FOR 1997 (PR. 31.12) MED TILLEGG AV EVT. REGNSKAPSNOTER
SKAL VEDLEGGES LØNNSOMHETSSKJEMAET VED RETUR TIL FISKERIDIREKTORATET.**

Ha rettledningen foran Dem når De fyller ut skjemaet. Ved ja/nei spørsmål sett kryss for riktig svar.

SPØRSMÅL A (SE RETTLEDNING):

I hvilket år ble firmaet startet? _____

SPØRSMÅL B (SE RETTLEDNING):

	Ja	Nei
A. Omfatter dette skjemaet flere konsesjoner?	☐	☐
B. Omfatter vedlagte årsregnskapet for 1997 flere konsesjoner?	☐	☐
C. Dersom ja (i A og B), hvilke konsesjonsnumre?:	_____	

NB! Det kan kun føres felles skjema for konsesjoner med felles årsregnskap

SPØRSMÅL C (SE RETTLEDNING):

	Ja	Nei
Hadde anlegget andre inntekter enn fra salg av oppdrettsfisk i 1997?	☐	☐
Dersom ja, - angi hva slags inntekt?:	_____	
- Hvor høy var denne inntekten?:	_____	
- Hvor høy var kostnadene i forbindelse med denne inntekten?:	_____	

SPØRSMÅL D (SE RETTLEDNING):

	Ja	Nei
A. Har anlegget fått tilstrekkelig smolt/settefisk i 1997?:	☐	☐
B. Har fisken vært rammet av sykdom i 1997?:	☐	☐
C. Har det vært andre årsaker til eventuell stort svinn av fisk?
eller skade på anlegget i 1997?:	☐	☐
Hvis ja - hvilke årsaker (gjelder B og C):	_____	

SPØRSMÅL E (SE RETTLEDNING):

	Ja	Nei
Har anlegget mottatt forsikringsutbetaling i 1997 som følge av tap av fisk?	☐	☐
Dersom ja - hvor høy var denne utbetalingen?:	Kr _____	

SPØRSMÅL F (SE RETTLEDNING):

	1.1.97	31.12.97
A. Hvor stort var förlageret 1.1.97 og 31.12.97?	kg	
B. Hvor stort var lager av frossen fisk 1.1.97 og 31.12.97?	kg	
1997		
C. Hvor mye fôr ble innkjøpt i 1997?	kg	
D. Hva var verdien av fôr på lager 31.12.97? (målt som ant. kilo x innkjøpspris)	kr	

SPØRSMÅL G (SE RETTLEDNINGEN)

A. Hva var gjennomsnittlig vekt ved slutten av 1997? (31.12.97)	Antall (stk) 31.12.97	Gj. vekt pr. stk 31.12.97
Laks:		
1995-generasjon		
1996-generasjon		
Laks, utsatt i 1997:		
- klekket i '97		
- klekket i '96		
- klekket i '95		
Ørret:		
Beholdning av eldre fisk (før 1997)		
Utsatt i 1997		
B. Hva var gjennomsnittlig vekt på smolt ved utsett i 1997?	Gj. vekt pr. stk på utsettingstidspunktet	
Laks, utsatt i 1997:		
Ørret, utsatt i 1997		

SPØRSMÅL H (SE RETTLEDNINGEN)

NB! Det er svært viktig at denne posten fylles ut nøyaktig.

A. Hvor mange kilo fisk ble levert til slakt i 1997?
(rundvekt eller sløydvekt)

- Laks kg: _____ Rundvekt
 - Laks kg: _____ Sløydvekt
 - Ørret kg: _____ Rundvekt
 - Ørret kg: _____ Sløydvekt

B. Hvor mye utgjorde verdien av fisk levert til slakt i 1997?

- Laks kr: _____
 - Ørret kr: _____

SPØRSMÅL I (SE RETTLEDNING):

Arbeidsinnsats ved matfiskanlegg (i selve oppdrettsarbeidet)

	Ubetalt arbeidsinnsats målt i antall timer	Betalt arbeidsinnsats målt i antall timer
Fast ansatte:		
Sesonghjelp:		

SPØRSMÅL J (SE RETTLEDNING):

Dersom regnskap for 1997, som skal vedlegges denne oppgaven, ikke har utskilt følgende kostnadsposter, ber vi Dem spesifisere disse her. Beløpet oppgis uten merverdiavgift.

Innkjøp settefisk/smolt Kr _____

Innkjøp för Kr _____

Forsikringkostnad (fisk) Kr _____

Tap på fordringer Kr _____

Beholdningsendringer varbeholdninger Kr _____

SPØRSMÅL K (SE RETTLEDNING):

A. Dersom slakte-/pakkekostnadene ikke er bokført i regnskapet for 1997 er disse kostnadene trukket fra verdien på fisk levert til slakt? Ja Nei

B. Hvis anlegget benyttet leieslakting, hvor mye betalte anlegget i slaktekostnader (bokførte kostnader og ekskl. fraktkostnader)? Kr _____

C. Ble fisken slaktet av anlegget selv? Ja Nei

Dersom ja - hvor mye utgjorde kostnadene i forbindelse med denne slaktingen? (bokførte kostnader og ekskl. fraktkostnader)?

- Lønnskostnader Kr _____

- Emballasje Kr _____

- Annet Kr _____

D. FRAKTKOSTNADER

1. Hvor høy var eventuelle fraktkostnader fra merd til slaktested ved slakt av fisk (ved leieslakting/egen slakt)? Inkludert kostnader ved frakt med brønnbåt. Kr _____

2. Hva var eventuelt betalt i frakt (av slaktet fisk) fra slaktested til nærmeste leveringssted? Kr _____

SPØRSMÅL L (SE RETTLEDNING)**BESKRIVELSE AV ANLEGGET (MATFISK-/STAMFISKANLEGG)**

For anlegg som fylte ut spørsmålet tilfredsstillende i 1996, er det nok å ta med endringer i 1997, avgang/tilgang

Pkt 1. Driftsmidler	Pkt 2. Innkjøpsår	Pkt 3. Opprinnelig kjøpesum	Pkt 4. Materiale (eks. jern, plast etc.)
Bygning	19	Kr	
"	19	Kr	
"	19	Kr	
Kai	19	Kr	
"			

Pkt 1. Driftsmidler	Pkt 2. Innkjøpsår	Pkt. 3. Opprinnelig kjøpesum	Pkt. 4. Materiale (eks. jern, plast etc.)
Flytemerder	19	Kr	
"	19	Kr	
"	19	Kr	
Nøter	19	Kr	
"	19	Kr	
"	19	Kr	
Forautomater	19	Kr	
"	19	Kr	
Bil	19	Kr	
"	19	Kr	
Båt	19	Kr	
"	19	Kr	
Diverse maskiner/utstyr (spesifiser):			
	19	Kr	
	19	Kr	
	19	Kr	
	19	Kr	
	19	Kr	
	19	Kr	
	19	Kr	
	19	Kr	
	19	Kr	

NB! Dersom det er for liten plass kan man legge ved et eget ark

Dersom Fiskeridirektoratet har spørsmål til utfyllingen kan man henvende seg til:	
Navn:	Telefonnr:
Adresse:	Telefaxnr:
	E-mail adresse:
For firma - selskapsnavn, dato og underskrift	

